

ΒΡΕΦΗΤΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ναυτική Επιθεώρηση

Τεύχος 628

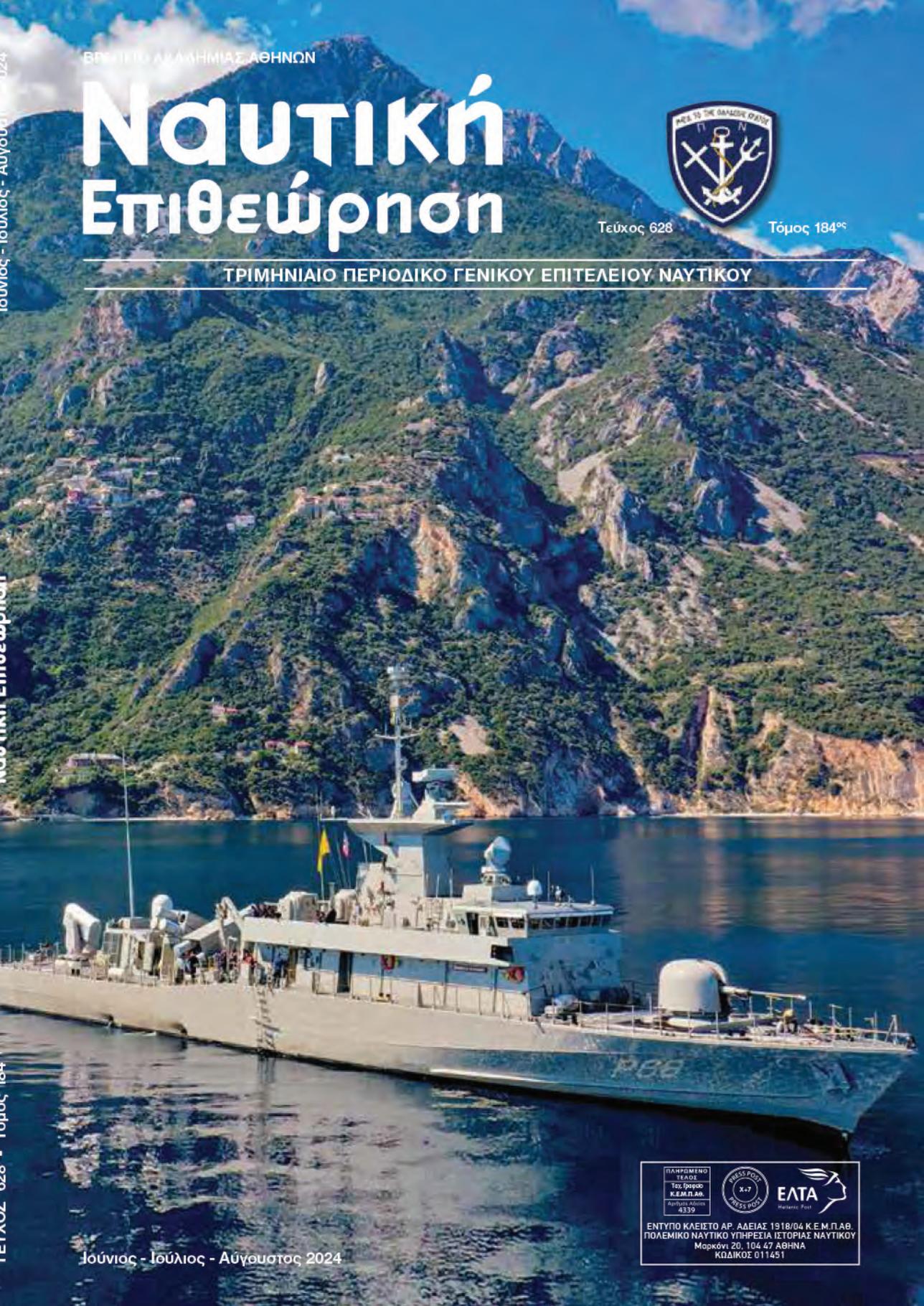
Τόμος 184^{ος}

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

Ιούλιος - Ιούλιος - Αύγουστος 2024

Ναυτική Επιθεώρηση

Τεύχος 628 - Τόμος 184

Ιούλιος - Ιούλιος - Αύγουστος 2024

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ Ταχ. Γραφείο Κ.Ε.Μ.Π.Αθ. Γραφείο Πωλών 4339	
ΕΝΤΥΠΟ ΚΑΙΣΙΕΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1918/04 Κ.Ε.Μ.Π.Αθ. ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΝΑΥΤΙΚΟ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥ Μαρκώνι 20, 104 47 ΑΘΗΝΑ ΚΩΔΙΚΟΣ 011451	

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η Υπηρεσία Ιστορίας Ναυτικού απευθύνει θερμή πρόσκληση προς τις/τους αξιότιμους αποστράτους συναδέλφους, για εθελοντική συνδρομή στην αποστολή και τα έργα της. Η απαίτηση για εθελοντική εργασία, ειδικά από έμπειρα στελέχη του Πολεμικού Ναυτικού μετά από πολυετή εμπειρία σε Πολεμικά Πλοία και Ναυτικές Υπηρεσίες, καθίσταται πιο επίκαιρη από ποτέ, λαμβανομένων υπ' όψη των υφιστάμενων περιορισμών σε οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους.

Θεωρώντας ότι η φλόγα της αγάπης προς το Πολεμικό Ναυτικό διατηρείται άσβεστη εφ' όρου ζωής, καλούμε όλες και όλους τους εκλεκτούς συναδέλφους εν αποστρατεία, να συμμετάσχουν στο έργο της ΥΙΝ, ώστε να εργαστούμε από κοινού προς όφελος της ναυτικής μας ιστορίας και της ανάδειξής της προς το κοινό και τις επόμενες γενιές, σε Ελλάδα και εξωτερικό. Στην προσπάθεια αυτή δεν περισσεύει κανείς.

Οι τομείς της εθελοντικής συμμετοχής είναι οι ακόλουθοι:

- Καταλογογράφηση, Ψηφιοποίηση, Τεκμηρίωση Ιστορικού και Φωτογραφικού Αρχείου Υπηρεσίας Ιστορίας Ναυτικού.
- Οργάνωση αρχείων ΠΝ.
- Εργασίες Βιβλιοθήκης ΥΙΝ.
- Σχεδίαση εντύπων, τυπογραφία, βιβλιοδεσία.

Η εθελοντική εργασία αφορά σε πρωινά εργασίμων ημερών.

Για περισσότερες πληροφορίες – συντονισμό και παροχή τυχόν διευκρινίσεων παρακαλούμε όπως επικοινωνήσετε με την Υπηρεσία Ιστορίας Ναυτικού (Μαρκόνι 20, Βοτανικός) στα τηλέφωνα 2103484151 και 2103484246 και στο email: yin_istarx@navy.mil.gr.

Ναυτική Επιθεώρηση

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΓΕΝ/ΔΕΔΗΣ Εκδηλώσεις - φωτογραφίες.....	4
Ηλίας Τσίτσιος Επισμηναγός (Ι) Γ' Χρηματικό Βραβείο διαγωνισμού μελετών 2023 Η Διεθνής Θέση των Ελλήνων κατά την Επανάσταση του 1821 και το Ζήτημα των θαλάσσιων Λειών και Λειοδικειών.....	26
Μιχαήλ Κατσικαρέλς Ανθυποπλοίαρχος (Ε) ΠΝ 200 χρόνια από την Ναυμαχία της Μυκάλης στη Σάμο τον Αύγουστο του 1824. Οι ναυτικές επιχειρήσεις των αντιπάλων.....	46
Βαΐτσα Χανού, Μαριάνθη Βαγγελάτου, Νατάσσα Γεωργαντά, Βέρα Σαββίδη, Ερασμία Διονυσάτου, Παρασκευή Τσαγδή, Τένια Σιδηροκαστρίτου Υπεύθυνες Πρόληψης της Μονάδας Απεξάρτησης 18'Ανω του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής Παρεμβάσεις Πρόληψης από τη Μονάδα Απεξάρ- τησης 18'Ανω - Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής.....	54
Το Πολεμικό Ναυτικό με Άλλη Ματιά Μοντελισμός του Αντιπλοίαρχου (Μ) Νικόλαου Μπρέστα ΠΝ.....	64
Ναυτικά Ξένων Χωρών Αντιπλοίαρχος Εμμανουήλ Μουρτζάκης ΠΝ.....	70
Δελτίο Ενημέρωσης.....	76

ΕΤΟΣ 102^ο - ΤΕΥΧΟΣ 628 - ΤΟΜΟΣ 184^{ος}

Ιούnius - Ιούλιος - Αύγουστος 2024

Διεύθυνση περιοδικού:

Υπηρεσία Ιστορίας Ναυτικού

Μαρκόνι 20 Βοτανικός - Αθήνα 10447

Τηλ: 210 3484233

e-mail: yin_naftep@navy.mil.gr

Ιδιοκτήτης

ΓΕΝΙΚΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

Εκδότης

Υπηρεσία Ιστορίας Ναυτικού

Διευθυντής σύνταξης

Αρχιπλοίαρχος Ιωάννης Καμπόλης ΠΝ

Επιτροπή έκδοσης

Αρχιπλοίαρχος Ιωάννης Καμπόλης ΠΝ

Πλοίαρχος Χρήστος Αθανασίου ΠΝ

Πλοίαρχος Αλκιβιάδης Ιωάννου ΠΝ

Επιμέλεια ύλης

Πλωτάρχης (ΕΕ) Αθανάσιος Παπαδημητρόπουλος ΠΝ

Πλωτάρχης (ΕΕ) Παναγιώτης Γέροντας ΠΝ

Ανθυποπλοίαρχος (Ε) Βλάσιος Οικονόμου ΠΝ

Ανθυποπλοίαρχος (Ε) Μιχαήλ Κατσικαρέλς

ΜΠΥ Α' Αγγελική Αθανασακοπούλου

Εικαστική επιμέλεια - ηλεκτρονική σελιδοποίηση

Ανθυποπλοίαρχος (Ε) Ιωάννης Κορακάκης ΠΝ

Γραφείο Ναυτικής Επιθεώρησης

Ανθυποπλοίαρχος (Ε) Βλάσιος Οικονόμου ΠΝ

Ανθυποπλοίαρχος (Ε) Ιωάννης Κορακάκης ΠΝ

Τηλ: 210 3484233 - 243

Γραφείο Συνδρομητών

Ανθυποπλοίαρχος (Ε) Ιωάννης Κορακάκης ΠΝ

Τηλ: 210 3484233

Οικονομική Διεκπεραίωση Συνδρομητών

Σημαιοφόρος (Ε) Φωτεινή Κωτσιοπούλου ΠΝ

Τηλ: 210 3484136

Συνδρομές Περιοδικού

Ετήσια Στρατ. Προσωπικού ε.ε. και ε.α. και

Πολιτικού Προσωπικού (Πολεμικού Ναυτικού).....

10€

Ετήσια Συνδρομή Ιδιωτών, Νομικών Προσώπων... 12€

Ετήσια Συνδρομή εξωτερικού..... 30€

Τιμή Τεύχους..... 3€

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Οι απόψεις που εκφράζονται στη «Ν.Ε.», είναι προσωπικές και δεν δεσμεύουν το Γενικό Επιτελείο Ναυτικού, ούτε και ερμηνεύουν την πολιτική ή τις αποφάσεις του.

Εξώφυλλο

Το «ΤΠΚ «ΔΑΝΙΟΛΟΣ» στο Άγιο Όρος,
του Αρχικελευστή (ΗΝ/ΔΒ) Γεωργίου Πέππα.

Εκτύπωση **printair**
we give soul to ideas

Αγαπτοι-ες συνάδελφοι και αναγνώστες,

Το παρόν τεύχος έρχεται στα χέρια σας με ένα εξαιρετικό ένθετο για τους μικρούς μας φίλους. Πρόκειται για μία ακόμη προσθήκη στην σειρά παραμυθιών εμπνευσμένων από την νεότερη και σύγχρονη ιστορία του Πολεμικού Ναυτικού της συγγραφέως και ναυτικής ερευνήτριας Κρίστου – Εμιλίου Ιωαννίδου. Το «Νικόλαος ο πιο μικρός τορπιλιτής υποβρυχίου» ζωντανεύει μια εποχή κατά την οποία όλος ο κόσμος μιλούσε για το κατόρθωμα της Ελλάδας να νικήσει την παντοδύναμη Ιταλία στα βουνά της Ηπείρου. Είναι η εποχή της δράσης των ελληνικών υποβρυχίων, η εποχή που όλοι οι Έλληνες είχαν στο στόμα τους τον Παπανικολή και τον κυβερνήτη του, τον Μιλτιάδη της νέας Ελλάδας, τον Μίλτο Ιατρίδη. Όλα αυτά ζωντανεύουν με περίτεχνο και γλαφυρό τρόπο τόσο από το μεστό κείμενο όσο και από την όμορφη εικονογράφηση.

Επίσης, σε αυτό το τεύχος σας καλούμε να προσέξετε ιδιαίτερα την ομιλία του Επίτιμου Αρχηγού Στόλου Αντιναυάρχου ε.α. Ιωάννη Παυλόπουλου ΠΝ που είναι αφιερωμένη στην επέτειο 200 ετών από την καταστροφή της Κάσου. Πρόκειται για ένα κείμενο μεστό εθνικής μνήμης καθώς και προβληματισμών για παθογένειες που πρέπει να εξαλειφθούν, ιδίως σήμερα, στους προκλητικούς καιρούς της διεθνούς πραγματικότητας. Άλλως τε κατά τον Θουκυδίδη και τον Πολύβιο, η Ιστορία έχει την αποστολή να λειτουργεί ως μάθηση στις επερχόμενες γενιές.

Ο Επισμηναγός (Ι) Ηλίας Τσίτσιος αναλύει την διεθνή θέση των Ελλήνων κατά την Επανάσταση του 1821 σε σχέση με το θέμα των θαλάσσιων λειών και λειοδικιών. Το ζήτημα του κούρσου και της πειρατείας είναι ένα εξέχον θέμα σε κάθε πολεμική σύγκρουση με εσωτερικές και εξωτερικές προεκτάσεις. Οι εσωτερικές λόγω των εσωτερικών συγκρούσεων και ανταγωνισμών και εξωτερικές καθώς σχετίζεται με το Διεθνές Δίκαιο και την διεθνή εικόνα και θέση της δύναμης αυτής που ασκεί τον κούρσο ή την πειρατεία.

Ο Ανθυποπλοίαρχος (Ε) Μιχάλης Κατσικαρέλης ΠΝ αναλύει τις ναυτικές επιχειρήσεις της Ναυμαχίας της Μυκάλης στη Σάμο τον Αύγουστο 1824, επ' ευκαιρία της επετείου των 200 ετών από την ναυμαχία κατά την οποία ο Ελληνικός Στόλος έσωσε την Σάμο από το να έχει την μοίρα της Χίου, της Κάσου και των Ψαρών.

Το κείμενο «Παρεμβάσεις Πρόληψης από την Μονάδα Απεξάρτησης 18 Άνω - Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής» των Βαϊτσα Χανού, Μαριάνθη Βαγγελάτου, Νατάσσα Γεωργαντά, Βέρα Σαββίδη, Ερασμία Διονυσάτου, Παρασκευή Τσαγδή και Τένια Σιδηροκαστρίτου μας γνωρίζουν από κοντά την Μονάδα Απεξάρτησης 18 Άνω και το σπουδαίο κοινωνικό της έργο και προσφορά.

Στην μόνιμη μας στήλη «Το Πολεμικό Ναυτικό... με άλλη ματιά», ο Αντιπλοίαρχος (Μ) Νικόλαος Μπρέστας ΠΝ μας εισάγει στον μαγικό κόσμο του μοντελισμού. Το τεύχος ολοκληρώνεται με την μόνιμή μας στήλη «Διεθνείς Εξοπλιστικές Ειδήσεις» την οποία επιμελείται ο συνεργάτης μας Αντιπλοίαρχος Εμμανουήλ Μουρτζάκης ΠΝ.

Ο Διευθυντής και το προσωπικό της Υπηρεσίας Ιστορίας Ναυτικού εύχονται σε όλες και όλους ο ερχόμενος Σεπτέμβριος να είναι η αρχή νέων λυσιτελών και ευτυχημένων εξελίξεων και ο καθείς και η καθεμία με νέα ορμή να κινηθεί προς επίτευξη στόχων και ονείρων.

Ακολουθείστε μας στο facebook και στη σελίδα μας στο διαδίκτυο για να ενημερώνεστε έγκαιρα για τις δραστηριότητες και τις εκδηλώσεις της ΥΙΝ

Η Επιτροπή Σύνταξης

Εκδηλώσεις

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

Από το Σάββατο 01 έως την Πέμπτη 06 Ιουνίου και από την Τετάρτη 12 έως την Παρασκευή 14 Ιουνίου 2024, διεξήχθησαν οι εθνικές Ασκήσεις «ΚΑΤΑΙΓΙΣ 24» και «ΛΑΙΛΑΨ 2/24» του Πολεμικού Ναυτικού, στην ευρύτερη περιοχή του κεντρικού και νοτιοανατολικού Αιγαίου.

Στις Ασκήσεις συμμετείχαν Πλοία των Διοικήσεων, Φρεγατών (ΔΦΓ), Ταχέων Σκαφών (ΔΤΣ), Υποβρυχίων (ΔΥ), Αμφιβίων Δυνάμεων (ΔΑΔ), Ναρκοπολέμου (ΔΝΑΡ), Πλοίων Επιτήρησης (ΔΠΕ), Αεροπορίας Ναυτικού (ΔΑΝ), Υποβρυχίων Καταστροφών (ΔΥΚ), μέσων του ΓΕΕΘΑ, αεροσκαφών της Πολεμικής Αεροπορίας, καθώς και μέσων και προσωπικού από τον Στρατό Ξηράς και τη Διοίκηση Ειδικού Πολέμου (ΔΕΠ).

Οι εν λόγω εκπαιδεύσεις πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του ετήσιου προγράμματος επιχειρησιακής εκπαίδευσης των Μονάδων του Αρχηγείου Στόλου, με σκοπό την αξιολόγηση της επιχειρησιακής σχεδίασης, καθώς και τη διατήρηση και περαιτέρω επαύξηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας και μαχητικής ικανότητας των συμμετεχόντων.

Δείτε φωτογραφίες και βίντεο σκανάροντας το παρακάτω QR CODE

Ο Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Γιάννης Κεφαλογιάννης, παρέυρέθηκε την Τρίτη 4 Ιουνίου 2024, εκπροσωπώντας τον Πρόεδρο της Ελληνικής Κυβέρνησης, στην εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στη Σχολή Ναυτικών Δοκίμων για τον εορτασμό της 51ης επετείου του Κινήματος του Ναυτικού της 23ης Μαΐου 1973, παρουσία της Α.Ε. της Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Αικατερίνης Σακελλαροπούλου.

Στην εκδήλωση παρέστησαν, ο Αρχηγός ΓΕΕΘΑ Στρατηγός Δημήτριος Χούπης, ο Αρχηγός ΓΕΣ Αντιστράτηγος Γεώργιος Κωστίδης, ο Αρχηγός ΓΕΝ Αντιναύαρχος Δημήτριος – Ελευθέριος Κατάρας ΠΝ, ο Αρχηγός ΓΕΑ Αντιπύραρχος (Ι) Δημοσθένης Γρηγοριάδης, ο Εκπρόσωπος της Βουλής των Ελλήνων, Βουλευτής Β3 Νότιου Τομέα Αθηνών κ. Διονύσης Χατζηδάκης, καθώς και εν ενεργεία και απόστρατοι αξιωματικοί και υπαξιωματικοί, μέλη της οικογένειας του Ναυάρχου Νίκου Παππά, μέλη του πληρώματος του αντιτορπιλικού «ΒΕΛΟΣ» και συγγενείς αξιωματικών που συμμετείχαν στο Κίνημα του Ναυτικού.

Ο κ. Υφυπουργός στην ομιλία του τόνισε ότι, το Κίνημα του Ναυτικού αποτέλεσε τη θρυαλλίδα για την ανατροπή του δικτατορικού καθεστώτος. Παράλληλα, υπογράμμισε πως σήμερα που οι προκλήσεις που τίθενται δεν αφορούν στην ασφάλεια του δημοκρατικού μας πολιτεύματος, αλλά στο διαρκώς μεταβαλλόμενο γεωπολιτικό περιβάλλον, οι Ένοπλες Δυνάμεις είναι αφοσιωμένες στην προάσπιση της εθνικής μας κυριαρχίας και εκπαιδεύονται καθημερινά για να είναι έτοιμες να αντιμετωπίσουν, επιτυχώς, κάθε απειλή, εμπεδώνοντας το αίσθημα της ασφάλειας στην ελληνική κοινωνία, ενώ αναφέρθηκε με δέος σε εκείνους που αγωνίστηκαν με αυταπάρνηση για την ανατροπή του δικτατορικού καθεστώτος και για τα ιδανικά της Δημοκρατίας, της Ελευθερίας, της Δικαιοσύνης και των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Στον χαιρετισμό του, ο Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας, μεταξύ άλλων, ανέφερε: *«Σε μια γεμάτη συμβολισμούς για τον ελληνισμό χρονική και ιστορική συγκυρία, αφού φέτος γιορτάζουμε 50 χρόνια απρόσκοπτου δημοκρατικού βίου στην πατρίδα μας, η έμπρακτη επαναφορά στη συλλογική μνήμη εκείνων που με τις πράξεις τους συνέβαλλαν στην αποκατάσταση της Δημοκρατίας, για να απολαμβάνουμε εμείς σήμερα τα αγαθά της, αποτελεί τον ελάχιστο φόρο τιμής που πρέπει να τους αποδώσουμε. Σήμερα, 50 χρόνια μετά και με εντελώς διαφορετικές κοινωνικοπολιτικές συνθήκες, αναστοχασμένοι τα γεγονότα εκείνης της περιόδου, δεν μπορούμε παρά να αισθανθούμε δέος για εκείνους που διακινδύνευσαν τη ζωή τους, τη σωματική τους ακεραιότητα, την οικογενειακή τους γαλήνη και τη σταδιοδρομία τους, για ένα ιδανικό: Την αποκατάσταση της Δημοκρατίας στην πατρίδα μας. Ένα ιδανικό που εκείνη την εποχή, εν μέσω της παντοδυναμίας της χούντας, ενδεχομένως εθεωρείτο ως ουτοπία, ως μια αυτοκτονική κίνηση, αν μου επιτρέπεται η έκφραση. Και όμως, αυτό το ιδανικό, αυτή η ευγενής ιδέα έγινε πραγματικότητα, χάρη στην αυτοθυσία και την ανιδιοτέλεια των στελεχών του Πολεμικού μας Ναυτικού. Σήμερα, μπορούμε να αισθανόμαστε απολύτως βέβαιοι ότι η δημοκρατία μας έχει πλέον στέρεες βάσεις. Δεν είναι ένα πολίτευμα που κερδίσαμε άκοπα, αλλά το κατακτήσαμε με πολλούς αγώνες κατά τη διάρκεια της νεώτερης ιστορίας μας. Ιδιαίτερα η μεταπολίτευση, αποτελεί το επιστέγασμα όλων αυτών των αγώνων που οδήγησαν στην εμπέδωση των δημοκρατικών θεσμών, στην ένταξη της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην υποδειγματική λειτουργία του πολιτεύματος. Σε αυτή λοιπόν την κοινωνική μεταβολή, ιδιαίτερο ρόλο έχουν παίξει οι Ένοπλες Δυνάμεις μας και κυρίως το Πολεμικό μας Ναυτικό. Η φιλελεύθερη ιδεολογία των στελεχών του, η αξιέπραστη αγάπη τους για τους δημοκρατικούς θεσμούς και οι δημοκρατικές παραδόσεις του Όπλου, αποτέλεσαν μονόδρομο που οδήγησε στο Κίνημα του Ναυτικού και αποτέλεσε τη θρυαλλίδα για την ανατροπή του δικτατορικού καθεστώτος. Το γεγονός ότι η χώρα μας αποτελεί, σήμερα, μια υποδειγματική Δημοκρατία οφείλεται και στο συγκεκριμένο κίνημα. Πλέον, οι προκλήσεις που τίθενται δεν αφορούν στην ασφάλεια του δημοκρατικού μας πολιτεύματος, αλλά στο διαρκώς μεταβαλλόμενο γεωπολιτικό περιβάλλον. Οι Ένοπλες Δυνάμεις μας είναι αφοσιωμένες στην προάσπιση της εθνικής μας κυριαρχίας και εκπαιδεύονται καθημερινά για να είναι έτοιμες να αντιμετωπίσουν, επιτυχώς, κάθε απειλή, εμπεδώνοντας το αίσθημα της ασφάλειας στην ελληνική κοινωνία. Τιμή και δόξα στους ανθρώπους που αγωνίστηκαν με αυταπάρνηση για την ανατροπή του δικτατορικού καθεστώτος και για τα ιδανικά της Δημοκρατίας, της Ελευθερίας, της Δικαιοσύνης και των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.»*

Την Τρίτη 11 Ιουνίου 2024, πραγματοποιήθηκε η τελετή ένταξης και ονοματοδοσίας στο Πολεμικό Ναυτικό του Πλοίου Γενικής Υποστήριξης Ειδικών Επιχειρήσεων (ΠΓΥ-ΕΕ) «ΠΕΡΣΕΑΣ» στο Ναύσταθμο Σαλαμίνας, παρουσία της Α.Ε. Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Κατερίνας Σακελλαροπούλου. Το πλοίο αποτελεί δωρεά προς το ΠΝ του Προέδρου του Ιδρύματος «Αικατερίνη Λασκαρίδη», εφοπλιστή και Υποναύαρχου ε.τ. κ. Παναγιώτη Λασκαρίδη. Ανάδοχος του ΠΓΥ-ΕΕ «ΠΕΡΣΕΑΣ» ήταν η Δόκιμος Υπαξιωματικός ΣΜΥΝ (Τ/ΠΜ) 3ης Τάξης Κωνσταντίνα Μπογδανάκη.

Στην τελετή παρέστησαν, ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Νίκος Δένδιας, μέλη του Κοινοβουλίου, ο Αρχηγός ΓΕΕΘΑ Στρατηγός Δημήτριος Χούπης, ο Αρχηγός ΓΕΝ Αντιναύαρχος Δημήτριος – Ελευθέριος Κατάρας ΠΝ, ο Αρχηγός ΓΕΑ Αντιπύραρχος (Ι) Δημοσθένης Γρηγοριάδης, εκπρόσωποι του Αρχηγού ΓΕΣ και των Σωμάτων Ασφαλείας, ο Δήμαρχος Σαλαμίνας κ. Γεώργιος Παναγόπουλος, ο Μητροπολίτης Μεγάρων και Σαλαμίνας κ.κ. Κωνσταντίνος, μέλη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Επίτιμοι Αρχηγοί ΓΕΕΘΑ, ΓΕΝ και ΑΣ, μέλη του Ανώτατου Ναυτικού Συμβουλίου, στρατιωτικό και πολιτικό προσωπικό του ΠΝ, μέλη της ευρύτερης Ναυτικής και Ναυτιλιακής κοινότητας, καθώς και λοιποί προσκεκλημένοι.

Η νέα Μονάδα θα αναβαθμίσει σημαντικά την επιχειρησιακή ικανότητα του Πολεμικού Ναυτικού.

Την Παρασκευή 21 Ιουνίου 2024, πραγματοποιήθηκε στη Σχολή Ναυτικών Δοκίμων (ΣΝΔ) η τελετή ορκωμοσίας των νέων Σημαιοφόρων του Πολεμικού Ναυτικού (ΠΝ) και του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.), τάξεως 2024, παρουσία της Α.Ε. της Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Κατερίνας Σακελλαροπούλου, η οποία επέδωσε τα ξίφη στους ορκισθέντες. Συνολικά ορκίστηκαν 43 Αξιωματικοί ΠΝ (30 Μάχιμοι και 13 Μηχανικοί), εκ των οποίων 31 από την Ελλάδα, 5 από την Κυπριακή Δημοκρατία, 4 από την Ιορδανία, 2 από την Τυνσία και 1 από το Μαυροβούνιο, καθώς και 29 Σημαιοφόροι Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.

Στην τελετή παρέστησαν, ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Νικόλαος Δένδιας, ως εκπρόσωπος του Προέδρου της Ελληνικής Κυβέρνησης, ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Βρεττάκος ως εκπρόσωπος του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων, ο Υφυπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, κ. Στέφανος Γκίκας, μέλη του Κοινοβουλίου και εκπρόσωποι κομμάτων, ο Αρχηγός ΓΕΕΘΑ Στρατηγός Δημήτριος Χούπης, ο Αρχηγός ΓΕΣ Αντιστράτηγος Γεώργιος Κωστίδης, ο Αρχηγός ΓΕΝ Αντιναύαρχος Δημήτριος Ελευθέριος Κατάρας ΠΝ, ο Αρχηγός ΓΕΑ Αντιπύραρχος (Ι) Δημοσθένης Γρηγοριάδης, ο Αρχηγός Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. Αντιναύαρχος Λ.Σ. Γεώργιος Αλεξανδράκης, καθώς και εκπρόσωποι των Αρχηγών των Σωμάτων Ασφαλείας.

Παρευρέθησαν επίσης, εκπρόσωποι της εκκλησίας και της τοπικής αυτοδιοίκησης, Επίτιμοι Αρχηγοί ΓΕΕΘΑ και ΓΕΝ, μέλη του Ανωτάτου Ναυτικού Συμβουλίου, στρατιωτικό και πολιτικό προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, καθώς και συγγενείς και φίλοι των νέων Αξιωματικών.

Στην τελετή χοροστάτησε ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Ευρίπου κ.κ. Χρυσόστομος, ως εκπρόσωπος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Πειραιώς κ.κ. Σεραφείμ.

Το Σάββατο 23 και την Κυριακή 24 Ιουνίου 2024, διοργανώθηκαν από το Δήμο Ψαρών οι εκδηλώσεις μνήμης για την 200η Επέτειο από το Ολοκαύτωμα. Στις εορταστικές εκδηλώσεις, παρέστησαν ο Αρχηγός ΓΕΕΘΑ Στρατηγός Δημήτριος Χούπης και ως εκπρόσωπος του Αρχηγού ΓΕΝ, ο Αρχηγός Στόλου Αντιναύαρχος Πολυχρόνης Κουλούρης ΠΝ.

Στο πλαίσιο των εκδηλώσεων κατέπλευσε στη νήσο Ψαρά η Φρεγάτα (Φ/Γ) «ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΦΩΚΑΣ», από την οποία διατέθηκε το ένοπλο άγημα απόδοσης τιμών, καθώς και τμήμα της Μπάντας του Πολεμικού Ναυτικού.

Την Παρασκευή 05 Ιουλίου 2024, πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις της Σχολής Μόνιμων Υπαξιωματικών Ναυτικού (ΣΜΥΝ) στο Ναυτικό Οχυρό Σκαραμαγκά, η τελετή ορκωμοσίας των Νέων Κελευστών της 42ης Εκπαιδευτικής Σειράς του Πολεμικού Ναυτικού.

Τα πτυχία αποφοίτησης επέδωσε ο Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Ιωάννης Κεφαλογιάννης παρουσία του Αρχηγού ΓΕΝ Αντιναύαρχου Δημητρίου-Ελευθερίου Κατάρτα ΠΝ.

Επιπλέον, στη τελετή παρέστησαν εκπρόσωποι των κομμάτων, εκπρόσωποι της εκκλησίας και της τοπικής αυτοδιοίκησης, ο Αρχηγός Στόλου Αντιναύαρχος Πολυχρόνης Κουλούρης ΠΝ, ο Διοικητής Διοίκησης Ναυτικής Εκπαίδευσης (ΔΝΕ) Υποναύαρχος Γεώργιος Αγγουράς ΠΝ, εκπρόσωποι των Αρχηγών των Γενικών Επιτελείων, των Σωμάτων Ασφαλείας, του Γενικού Επιτελείου της Εθνικής Φρουράς, μέλη του Ανωτάτου Ναυτικού Συμβουλίου, καθώς και συγγενείς και φίλοι των νέων Κελευστών.

Ορκίστηκαν συνολικά 106 Κελευστές διαφόρων εξειδικεύσεων εκ των οποίων 9 από την Κύπρο και 3 από τη Σενεγάλη.

Στην τελετή χοροστάτησε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νικαίας κ.κ. Αλέξιος.

Την Τρίτη 02 και την Τετάρτη 03 Ιουλίου 2024, διεξήχθησαν εκπαιδευτικές βολές κατευθύνόμενων βλημάτων (Κ/Β) του Πολεμικού Ναυτικού, στην ευρύτερη περιοχή του Ιονίου Πελάγους, παρουσία του Αρχηγού ΓΕΝ Αντιναυάρχου Δημητρίου-Ελευθερίου Κατάρτα ΠΝ.

Στις εν λόγω βολές συμμετείχαν Πλοία των Διοικήσεων, Φρεγατών (ΔΦΓ), Ταχέων Σκαφών (ΔΤΣ), Πλοίων Επιτήρησης (ΔΠΕ), Ελικόπτερα (Ε/Π) της Αεροπορίας Ναυτικού (ΔΑΝ), καθώς και αεροσκάφη της Πολεμικής Αεροπορίας, όπου δοκιμάστηκε επιτυχώς ευρύς αριθμός και πλήθος τύπων του βληματικού δυναμικού του Πολεμικού Ναυτικού, σε σύνθετα και απαιτητικά σενάρια απειλών επιφανείας και αέρος. Τελικό αποτέλεσμα των βολών επιφανείας ήταν η βύθιση των δύο διατεθέντων στόχων.

Η εν λόγω δραστηριότητα εντάσσεται στο πλαίσιο του ετήσιου προγράμματος επιχειρησιακής εκπαίδευσης των Μονάδων του Αρχηγείου Στόλου (ΑΣ), με σκοπό την αξιολόγηση και την επαύξηση της μαχητικής ικανότητας, καθώς και της επιχειρησιακής ετοιμότητας των συμμετεχόντων.

Την Τρίτη 16 Ιουλίου 2024 πραγματοποιήθηκε ο εορτασμός και η περιφορά της εικόνας της Αγίας Μαρίας στον φερώνυμο Ιερό Ναό της Ναυτικής Βάσης Νοτίου Ευβοϊκού (NBNE), παρουσία του Αρχηγού ΓΕΕΘΑ Στρατηγού Δημήτριου Χούπη και του Αρχηγού ΓΕΝ Αντιναύαρχου Δημήτριου-Ελευθέριου Κατάρτα ΠΝ.

Στον πανηγυρικό εσπερινό χοροστάτησε ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Καισαριανής, Βύρωνος και Υμηττού κ.κ Δανιήλ, ενώ παρέστησαν επίσης ο Διοικητής της ΑΣΔΥΣ Αντιστράτηγος Δημήτριος Μπολομύτης ως εκπρόσωπος του Αρχηγού ΓΕΣ, ο Διοικητής της Σ.Ι. Υποπτεράρχος (Ι) Γρηγόριος Καραμπιτιάνης ως εκπρόσωπος του Αρχηγού ΓΕΑ, ο Διοικητής ΔΕΠ Αντιστράτηγος Προκόπιος Μαυραγάνης, ο Αρχηγός της ΕΛ.ΑΣ Υποστράτηγος Δημήτριος Μάλλιος, Εκπρόσωποι των λοιπών Σωμάτων Ασφαλείας, τα μέλη του Ανώτατου Ναυτικού Συμβουλίου, καθώς και Στρατιωτικό και Πολιτικό προσωπικό του Πολεμικού Ναυτικού.

Τη Δευτέρα 29 Ιουλίου 2024, πραγματοποιήθηκε η εκδήλωση απονομής επάθλων στους νικητές του 61ου Ράλλυ Αιγαίου στη Ναυτική Διοίκηση Αιγαίου (ΝΔΑ). Στην εκδήλωση που οργανώθηκε από τον Πανελλήνιο Όμιλο Ιστιοπλοΐας Ανοικτής Θαλάσσης (ΠΟΙΑΘ), παρέστη ο Αρχηγός Στόλου, Αντιναύαρχος Πολυχρόνης Κουλούρης ΠΝ ως εκπρόσωπος του Αρχηγού ΓΕΝ, Αντιναύαρχου Δημήτριου – Ελευθέριου Κατάρτα ΠΝ, μέλη του Ανώτατου Ναυτικού Συμβουλίου, ο Πρόεδρος του ΠΟΙΑΘ κ. Ιωάννης Μαραγκουδάκης, καθώς και λοιποί προσκεκλημένοι.

Τη Δευτέρα 29 και την Τρίτη 30 Ιουλίου 2024, ο Αρχηγός ΓΕΝ Αντιναύαρχος Δημήτριος-Ελευθέριος Κατάρας ΠΝ πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στην Κύπρο, κατόπιν πρόσκλησης του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Φρουράς (ΓΕΕΦ) Αντιστράτηγου Γεώργιου Τσιτσικώστα.

Τη Δευτέρα 29 Ιουλίου ο Αρχηγός ΓΕΝ μετέβη στη Ναυτική Βάση «Ευάγγελος Φλωράκης», όπου μετά την επίσημη υποδοχή του από τον Διοικητή Διοίκησης Ναυτικού Αρχιπελοίαρχο Μηνά Σολομωνίδη ΠΝ, κατέθεσε στεφάνι στο Μνημείο Πεσόντων και Αγνοουμένων Ναυτικού. Στη συνέχεια επισκέφτηκε τη Φρεγάτα (Φ/Γ) ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ που ελλιμενιζόταν στη Λεμεσό στο πλαίσιο συμμετοχής στην Επιχείρηση UNIFIL.

Την Τρίτη 30 Ιουλίου ο Αρχηγός ΓΕΝ μετέβη στην Πρεσβεία της Ελλάδας στη Λευκωσία, όπου είχε συνάντηση με τον Πρόσβη κ. Ιωάννη Παπαμελετιού. Ακολούθως επισκέφθηκε το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Φρουράς (ΓΕΕΦ), όπου είχε κατ' ιδίαν συνάντηση με τον Αρχηγό ΓΕΕΦ και με τον Υπουργό Άμυνας της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Βασίλη Πάλλα. Στη συνέχεια ο Αρχηγός ΓΕΝ μετέβη στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας, όπου κατέθεσε στεφάνι στους πεσόντες των αγώνων του Ελληνισμού στην Κύπρο.

Την Πέμπτη 15 Αυγούστου 2024, Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας Νίκος Δένδιας εκπροσώπησε τον Πρόεδρο της Κυβέρνησης, στον εορτασμό της Κοίμησης της Θεοτόκου και στην επιμνημόσυνη δέηση για την 84η επέτειο από τον τορπιλισμό του Καταδρομικού «ΕΛΛΗ», στην Τήνο.

Ο κ. Δένδιας, συνοδευόμενος από τον Αρχηγό ΓΕΕΘΑ Στρατηγό Δημήτριο Χούπη και τον Αρχηγό ΓΕΝ Αντιναύαρχο Δημήτριο – Ελευθέριο Κατάρα ΠΝ, επιβιβάστηκε στην ΤΠΚ «ΜΥΚΟΝΙΟΣ» του Πολεμικού Ναυτικού, που έπλευσε στη θαλάσσια περιοχή βύθισης του Κ/Δ «ΕΛΛΗ». Ακολούθησε η επιμνημόσυνη δέηση για τους πεσόντες και η ρίψη στεφάνων από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας και τον Αρχηγό ΓΕΕΘΑ. Στο σημείο που έπλευσε η ΤΠΚ «ΜΥΚΟΝΙΟΣ» ναυλοχεί τιμητικά η Φ/Γ «ΑΙΓΑΙΟΝ».

Ομιλία Επίτιμου Αρχηγού Στόλου,

Αντιναυάρχου ΠΝ (ε.α.)

Ιωάννη Παυλόπουλου

16 Ιουνίου 2024

ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΜΝΗΜΗΣ 200 ΕΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΗΡΩΙΚΗΣ ΝΗΣΟΥ ΚΑΣΟΥ

Εξοχότατη κυρία Πρόεδρε της Ελληνικής Δημοκρατίας,
Σεβασμιότατε Μητροπολίτα Καρπάθου-Κάσου,
Υψηλοί Προσκεκλημένοι
Αγαπημένοι φίλοι Κασσιώτες,

Οι ηρωικώς πεσόντες Έλληνες Αγωνιστές και Κάτοικοι της Κάσου που σφαγιάσθηκαν το 1824 από τις ορδές της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, κατορθώνουν να μας συγκεντρώσουν 200 χρόνια μετά στο νησί, για να τιμήσουμε με ευλάβεια την μνήμη τους.

Με την σημερινή επετειακή ομιλία, με την ανάθεση της οποίας με τίμησε ο Δήμαρχος Κάσου, δεν διεκδικώ δάφνες ιστορικού, ως εκ τούτου θα την προσεγγίσω μέσα από την εμπειρία των 44 ετών ως Αξιωματικός του Πολεμικού Ναυτικού και διατελέσας Αρχηγός του Ελληνικού Στόλου.

Στόχος μου να φωτίσω την γεωστρατηγική διάσταση του ναυτικού αγώνα των Κασίων και τα ηθικά στοιχεία, που τους οδήγησαν στην θυσία *«μέχρι της τελευταίας ρανίδος του αίματός τους»*, *«τοις κοίνων ρήμασι πειθόμενοι»*.

Στα προ-επαναστατικά έτη με πληθυσμό περί τους 7.000 κατοίκους και εμπορικό στόλο αποτελούμενο από 100 περίπου πλοία, οι Κάσιοι Καπετανέοι οργάνουν τις θάλασσες του Αιγαίου, της Μαύρης Θάλασσας και της Μεσογείου. Μέσα από τις επαφές και τα ταξίδια τους μιλούν στους σκοπούς του πατριωτικού δικτύου της Φιλικής Εταιρείας από τον Πάτμιο Θέμελη, ο οποίος με την σειρά του είχε μνηθεί από τον Παπαφλέσσα.

Οι Θεόδωρος, Κανταρτζής, Μάρκος Μαλλιάρakis, Ηλίας Κακομανώλης, Νικόλας Μακρής, Νικόλαος Γιούλιος, Μιαούλης Γρηγοριάδης, οι Μαύρος, Ζαργάνης, Μανωλάκης, Σακέλλης και Χατζπαντωνίου, ασπάζονται τον πανεθνικό συναγερμό που προετοιμάζει κρυφίως την Ελληνική Επανάσταση για την απελευθέρωση από την Οθωμανική αυτοκρατορία.

Όταν η αύρα της ελευθερίας έπνευσε, την άνοιξη του 1821, από τις κορυφές του Ταυγέτου φέρνοντας το χαρμόσυνο άγγελμα της εθνικής εξέγερσης, οι Κάσιοι *«μεθώντας με τ'αθάνατο κρασί του '21»* διαρρηγνύουν τους γλυκείς δεσμούς, του μέχρι τότε ειρηνικού τους βίου, θέτοντας τον εαυτόν τους και τα πλοία τους στη διάθεση της επανάστασης. Πως αλλιώς θα μπορούσαν να κάμουν άλλωστε, ώστε να φανούν αντάξιοι των προγόνων τους, οι οποίοι χιλιάδες χρόνια πριν εκστράτευσαν με τριάντα πλοία και τους υπόλοιπους Έλληνες κατά της Τροίας; Η λογική προέτρεπε στην αποφυγή της όποιας εμπλοκής για να διατηρήσουν τα κεκτημένα τους, αλλά η λαχτάρα της ελευθερίας τους είχε συνεπάρει.

Οχυρώνουν το νησί με κανόνια και πολεμοφόδια και συγκροτούν αξιόμαχο στόλο υπό την διοίκηση του Ναυάρχου Ιουλίου, σπέρνοντας τον όλεθρο και το φόβο στα εχθρικά πλοία, παραπλέοντας τα παράλια της Καραμανίας, της Συρίας και της Αιγύπτου.

Με το πνεύμα της επανάστασης να έχει συνεγείρει και τους Κρήτες αγωνιστές κατά των Οθωμανών, οι Κάσιοι καπετανέοι διατηρούν αδιάκοπη την τροφοδοσία τους σε τρόφιμα και πολεμοφόδια, αποκλείουν τους λιμένες της Κρήτης και φυγαδεύουν αμάχους στην ασφαλή Κάσο, όποτε οι περιστάσεις το απαιτούν.

Πόσες φορές δεν είδαν οι Κρητικοί τα Κασιώτικα πλοία να ρυμουλκούν στα παράλια τους βαρυφορτωμένους με εφόδια κουρσεμένους οθωμανικούς στόλους από την Κωνσταντινούπολη ή την Αίγυπτο; 19 πλοία κατέλαβαν το 1822 στη Δαμιέττα της Αιγύπτου φορτωμένα σιτάρι για την Κρήτη, τα οποία ρυμούλκησαν στην Κάσο, τα εκφόρτωσαν και στη συνέχεια τα δώρισαν στην Κεντρική επαναστατική Κυβέρνηση για να τα αξιοποιήσει ως πυρπολικά.

Ενώ οι στόλοι των Ψαρών, της Ύδρας και των Σπετσών επιχειρούν στο Αιγαίο, οι Κάσιοι ναυμάχοι κυριαρχούν με τις θαλάσσιες επιδρομές τους σε όλη την ανατολική Μεσόγειο, από την Αττάλεια έως την Κύπρο και από την Βηρυτό έως την Αίγυπτο.

Την άνοιξη του 1822, ο Πλοίαρχος Θεόδωρος Κανταρτζής με δέκα πλοία του πολιορκεί τους Οθωμανούς που ευρίσκονται κλεισμένοι στο κάστρο των Χανίων, προς υποστήριξη των Κρητών επαναστατών. Δυστυχώς για τον αγώνα, τραυματίζεται θανάσιμα κατά τους πανηγυρισμούς μετά από καταβύθιση οθωμανικού πλοίου έξω από τον Πλατανιά και εκπνέει στη νήσο Θοδωρού. Μέγιστη η απώλεια του επονομαζόμενου και *«Κανάρη της Δωδεκανήσου»*. Την ίδια περίοδο, άλλη Κασιώτικη μοίρα υπό τον Πλοίαρχο ΜαλλιάρΑκη πολιορκεί τα ανατολικά παράλια της Κρήτης.

Οι Οθωμανοί ευρίσκονται εγκλωβισμένοι μέσα στις καστροπολιτείες της Κρήτης, ενώ οι Χριστιανοί επαναστάτες διαφεντεύουν την ύπαιθρο.

Η Πύλη έχοντας διδαχθεί από τις εμπειρίες των παρελθόντων τριών ετών, αντιλαμβανόμενη το 1824 την αδυναμία της να καταστείλει την επανάσταση και εκτιμώντας ορθά ότι η ενδεχόμενη απώλεια της Κρήτης, που θα χραισμούσε ως βατήρας για τη μεταφορά στρατευμάτων στην Πελοπόννησο, θα επέφερε και την απώλεια ελέγχου του Αιγαίου, προσφεύγει για βοήθεια στον ισχυρό Πασά της Αιγύπτου Μεχμέτ Αλή. Τον Μάιο του 1824, ο αιγυπτιακός στόλος αποτελούμενος από 114 πλοία μεταξύ των οποίων 30 πολεμικά, καταπλέει στη Σούδα μεταφέροντας 800 ιππείς, 2.000 εμπειροπόλεμους τουρκαλβανούς και 2.000 Αιγυπτίους ως τακτικό στρατό. Η επανάσταση στην Κρήτη τελικά καταστέλλεται, ενώ ο Μεχμέτ Αλή νέοντας μένεα για τους Κάσιους, πετυχαίνει να λάβει την άδεια του Σουλτάνου να εξαλείψει την Κάσο από τον χάρτη της Μεσογείου.

Αρχές Μαΐου του 1824, αποπλέει από τη Σούδα στόλος 30 αιγυπτιακών πλοίων με πολυάριθμο στρατό για επιχειρήση αναγνώρισης του πεδίου, ελπίζοντας στον εκφοβισμό των Κασιωτών και την άνευ αντίστασης υποταγή των ηρωϊκών ναυτών αγωνιστών. Πάλι η λογική προτάσσει την παράδοση και την υποταγή.

Οι Κασιώτες αγωνιστές όμως, ως άλλοι Σπαρτιάτες, 2.304 έτη μετά, αποφασίζουν να αντισταθούν φυλάττοντας τις «*θαλάσσιες θερμοπύλες*» του νοτιοανατολικού Αιγαίου. Διεξάγονται τρεις έφοδοι κατά της νήσου με δραματικά για τους επιτιθέμενους αποτελέσματα. Την απελπιστική τους κατάσταση περιγράφει ο ποιητής της εποχής:

«..... Εφένδη εκείνος ο βράχος, δαιμόνων απόρρητον φρούριον είναι. Κρατήρ ηφαιστίου πολυταράχως εκρήγγυντ' ακταί αι κρημνώδεις εκείναι».

Μετά την αρχικά επιτυχημένη απόκρουση των επιθέσεων και διαβλέποντας την ανεπάρκεια τροφών και πολεμοφοδίων, οι Κασιώτες αποστέλλουν αγγελιαφόρους στην τότε Ελληνική Κυβέρνηση αιτώντας βοήθεια.

Δυστυχώς όμως, είναι η περίοδος όπου έχει ξεσπάσει ο Ελληνικός εμφύλιος μεταξύ Πελοποννησίων και Στερεοελλαδιτών/Υδραίων, οπότε τα χρήματα του αγγλικού δανείου χρησιμοποιούνται για τις ατυχείς εκείνες εσωτερικές διαίρεσεις. Η Κυβέρνηση αρκείται στην υψηλή έκφραση των προς τον Ύψιστο ευχών για την σωτηρία τους, προφασισζόμενη έλλειψη χρημάτων, ενώ οι πρόκριτοι της Ύδρας ένα μήνα μετά την καταστροφή, γράφουν στο Βουλευτικό:

«Αι καταχρήσεις των νόμων και όχι η έλλειψις πόρων εις την Ελλάδα, επροξένησε την γενικήν ανοικονομίαν και από την ανοικονομίαν αυτήν δεν εβοηθήθησαν εγκαίρως η Κρήτη, η Κάσος και τα Ψαρά, μέρη σημαντικότητας της Ελληνικής δυνάμεως...». Μήπως τα ίδια δεν συνέβησαν προ 50 ετών το 1974 στην Κύπρο; Κάσος και Κύπρος πολλές οι ομοιότητες.

As γυρίσουμε όμως πίσω στα γεγονότα. Στα τέλη Μαΐου του 1824, εφάνησαν πάλι στον ορίζοντα 40 αιγυπτιακά πλοία υπό τον Ναύαρχο Ισμαήλ Γιβραλτάρ και γενικό αρχηγό τον Χουσεΐν Μπέη, με 3 χιλιάδες τουρκαλβανούς στρατιώτες. Οι Κάσιοι και οι Κρήτες πρόσφυγες αγωνιστές, προετοιμάστηκαν για την εκ νέου απόκρουση των επιθέσεων. Δυστυχώς όμως, και εδώ υπάρχει «*Εφιάλτης*», λέγεται Ζαχαριάς, ο οποίος θα καθοδηγούσε τις ορδές της Ανατολής να περάσουν στα νώτα των υπερασπιστών. Ο Χουσεΐν αρχικά επιχειρεί «*ναυτική τακτική παραπλάνηση*». Όλη την ημέρα εξαπολύει επιθέσεις στην ανατολική πλευρά του νησιού, όπου 600 ένοπλοι Κάσιοι και 600 Κρήτες με 30 κανόνια αντιστέκονται σθεναρά. Τα αιγυπτιακά πλοία είναι αραιωμένα στη νήσο Μακρά και κανονιοβολούν επί δύο ημέρες το νησί. Με την δύση του ηλίου την 2η ημέρα οι επιθέσεις διακόπτονται και τα πλοία κόβουν ρότα για την Κρήτη.

Οι τελευταίοι πανηγυρισμοί των αγωνιστών υψώνονται ουρανομήκεις, με την εντύπωση ότι, ο αιγυπτιακός στόλος αποχωρεί, ενώ ο φάρος της ζωής τους και της ελευθερίας τους σβήνει.

Νυκτερινές ώρες 30 λέμβοι υπό την καθοδήγηση του «*Εφιάλτη*» Ζαχαριά, αποβιβάζουν τις δυνάμεις τους στην δυτική πλευρά του νησιού, την Αντιπέρατο, όπου την φυλάττουν τέσσερεις με πέντε φρουροί και οι οποίοι εύκολα εξουδετερώνονται. Μετά την πρώτη απόβαση και έχοντας

αποκτήσει ισχυρό προγεφύρωμα ακολουθεί το δεύτερο κύμα. Ο δρόμος είναι πλέον ανοικτός. Τα ξημερώματα 2.000 τουρκαλβανοί φθάνουν αιφνιδιαστικά στα νώτα των υπερασπιστών του νησιού στην Αγία Μαρίνα. Ακολουθούν μάχες σώμα με σώμα σε μία μάταιη αντίσταση των υπερασπιστών της νήσου. Ο Κασιώτης Πλοίαρχος Διάκος Μάρκος Μαλλιαράκης με 40 άνδρες, ως άλλος Λεωνίδας με τους 300 του, συνεχίζει την αντίσταση από τη θέση Λαγκά, όπου τελικά οι άνδρες του σκοτώνονται και ο ίδιος αιχμαλωτίζεται. Ο Χουσεΐν του προσφέρει την ευκαιρία να «*μηδίσει*» με αντάλλαγμα πλούσια αμοιβή αν δήλωνε υποταγή και τον ακολουθούσε. Με μία κύκνεια κίνησή του σκοτώνει τρεις δεσμοφύλακες, για να ακολουθήσει ο σφαγιασμός του. Και ω τι σύμπτωση: το μπριγκαντίνι του, ο Ήρωας Μαλλιαράκης, το είχε ονομάσει «*ΛΕΩΝΙΔΑΣ*»!

Επί δύο ημέρες οι κάτοικοι σφαγιάζονται, τα σπίτια καίγονται και καταστρέφονται, δύο χιλιάδες έπεσαν νεκροί και πάνω από δύο χιλιάδες Κασιώτες και Κρητικοί πουλήθηκαν σκλάβοι στην Κωνσταντινούπολη και την Αλεξάνδρεια. Ολοκληρωτική ερήμωση.

Και το Ιουλιανό ημερολόγιο εκείνη την αποφράδα ημέρα έγραφε 31 Μαΐου 1824, με την οριστική απελευθέρωση και ένωση με την μητέρα Ελλάδα να συμβαίνει 124 έτη μετά, το 1948.

Τα νέα της καταστροφής της Κάσου διαδίδονται ταχύτατα στην Ύδρα και τις Σπέτσες που συγκροτούν τον μεγαλύτερο από την έναρξη της επανάστασης στόλο υπό τον Γεώργιο Σαχτούρη, αποτελούμενο από 25 πλοία και 4 πυρπολικά, και ο οποίος καταπλέει στο νησί 11 ημέρες μετά.

Καταφθάνει στην Αγία Μαρίνα, όπου βλέπει μόνον γκρεμισμένα σπίτια και ελάχιστους ζωντανούς. Δύο ημέρες μετά, αποπλέοντας από την Κάσο, καταφθάνουν και τα νέα της καταστροφής των Ψαρών. Ο έλεγχος του Αιγαίου έχει καθεί και ανοίγει ο δρόμος του Ιμπραήμ για την Πελοπόννησο.

Κατά την επετειακή ομιλία την 18η Ιουνίου του 1889 στον Μητροπολιτικό Ναό Αθηνών, ο νεαρός εκ Κάσου φοιτητής της Ιατρικής Γεώργιος Μαυρής περιγράφει: «*σκότος δε και λήθη εκάλυψε το μαρτύριον μετά των ονομάτων των ανδρών εκείνων. Ναι, Κύριοι, εις λήθην έρριψεν η νεωτέρα Ελλάς τους γενναίους εκείνους θαλασσομάχους και τα ηρωϊκά αυτών κατορθώματα μετά του ονόματος αυτών και της πατρίδος των, ετάφησαν εις την αφάνειαν και το σκότος*».

Δεν θα αναφερθώ κυρίες και κύριοι ένα προς ένα στα ονόματα των ηρωϊκών πεσόντων αγωνιστών και κατοίκων του νησιού. Μελετώντας τα στοιχεία ανακάλυψα όλους εσάς που συναντώ στο νησί από το 2009. Να είστε υπερήφανοι, γιατί προέρχεστε από προγόνους αγωνιστές του 1821 και έχετε παραλάβει την σκυτάλη να φυλάσσετε σήμερα εσείς τον ιερό αυτόν βράχο.

Απευθύνω έκκληση προς την Ακαδημία Αθηνών με τους έγκριτους ιστορικούς μέλη της, να επανεκτιμήσει την προσφορά του κασιώτικου στόλου στον αγώνα της εθνικής παλιγγενεσίας, να αναβιβάσει την θυσία των Κασίων αγωνιστών και την καταστροφή του στόλου των στο ίδιο επίπεδο τιμής με τον τρινήσιο στόλο της Ύδρας, των Σπετσών και των Ψαρών, ώστε να ακολουθήσει και η ονοματοδοσία φρεγάτας του Πολεμικού μας Ναυτικού με το όνομα «*ΚΑΣΟΣ*», δίπλα στις άλλες τρεις φρεγάτες.

Ελλείπει και η προτομή στο Πεδίον του Άρεως του αγωνιστή Διάκου Μάρκου Μαλλιαράκη, ο οποίος χρημάτισε «*φροντιστής της θάλασσας*», έπαρχος Κάσου-Καρπάθου, ενώ ήταν ο πληρεξούσιος της Κάσου κατά τη δεύτερη Εθνοσυνέλευση στο Άστρος Κυνουρίας, το 1823.

Θα κλείσω την ομιλία μου, υποκλινόμενος με σεβασμό στους Ήρωες Αγωνιστές της Κάσου, με το ποίημα Θερμοπύλες του μεγάλου Αλεξανδρινού μας ποιητή Κωνσταντίνου Καβάφη:

«Τιμή σ' εκείνους όπου στην ζωή των όρισαν και φυλάγουν Θερμοπύλες. Ποτέ από το χρέος μη κινούντες· δίκαιοι κι ίσιοι σ' όλες των τες πράξεις, αλλά με λύπη κιόλας κι ευσπλαχνία· γενναίοι σσάκις είναι πλούσιοι, κι όταν είναι πτωχοί, πάλεις μικρόν γενναίοι, πάλι συντρέχοντες όσο μπορούνε· πάντοτε την αλήθεια ομιλούντες, πλην χωρίς μίσος για τους ψευδομένους.

Και περισσότερη τιμή τούς πρέπει όταν προβλέπουν (και πολλοί προβλέπουν) πως ο Εφιάλτης θα φανεί στο τέλος, κι οι Μήδοι επιτέλους θα διαβούνε».

Ζήτω η Κάσος και οι Κασιώτες Ήρωες Ναυμάχοι του 1821.

Στιγμιότυπο δίκης σε αγγλικό δικαστήριο λειών εξ ου και ο πίνακας με την άγκυρα αριστερά και τα βιβλία στο έδρανο με την ανάλογη επισήμανση. Πηγή: https://en.m.wikipedia.org/wiki/Prize_court

*...είη και πόλις και γη μέζων ή περ' εκείνοισι,
έστ' αν δικήσοιαι νέες σφι έωσι επιληρωμέναι...*

Η Διεθνής Θέση των Ελλήνων κατά την Επανάσταση του 1821 και το Ζήτημα των Θαλάσσιων Λειών και Λειοδικείων

Γ' Χρηματικό Βραβείο Διαγωνισμού Μελετών 2023

Του **Ηλία Τσίτσιου**,
Επισμηναγού (Ι)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Από την έναρξή της, η Ελληνική Επανάσταση ταυτίστηκε σκόπιμα από τις Μεγάλες Δυνάμεις της εποχής με τις επαναστάσεις που είχαν λάβει χώρα νωρίτερα στην Ιταλία και την Ισπανία. Για τον λόγο αυτό, θεωρήθηκε ότι δεν αποτελούσε τίποτα παραπάνω από μια εξέγερση, η οποία έπρεπε να καμφθεί. Η επιβιωσιμότητά της επομένως εξαρτιόταν αποκλειστικά από την ικανότητα των επαναστατημένων Ελλήνων να διαφοροποιηθούν από τις προαναφερθείσες επαναστάσεις. Μόνο μέσα από μια τέτοια διαφοροποίηση, θα ήταν δυνατή η εξασφάλιση της νομιμοποίησης και κατά συνέπεια της τυπικής αναγνώρισής της, βάσει του τότε ισχύοντος Διεθνούς Δικαίου. Υπό αυτό το πλαίσιο, οι επαναστατημένοι Έλληνες αφενός υιοθέτησαν τις δυο βασικές προϋποθέσεις νομιμότητας που αναφέρονταν στο «Δίκαιο των Εθνών», της ύπαρξης δηλαδή οργανωμένου κράτους και της διακήρυξης της έναρξης των εχθροπραξιών, αφετέρου επιδίωξαν την αναγνώρισή τους ως εμπόλεμοι και όχι ως εξεγερμένοι. Εξοπλίζοντας όμως οι Έλληνες πλοία για τις ανάγκες του Αγώνα, θεωρούνταν εμπόλεμοι βάσει του Διεθνούς Δικαίου, μόνο από τις χώρες που αναγνώριζαν την Ελληνική Επανάσταση. Για εκείνες όμως που δεν την αναγνώριζαν, θεωρούνταν πειρατές.

Αντίστοιχο πρόβλημα δημιουργούνταν και ως προς το καθεστώς των ελληνικών ναυτικών αποκλεισμών και κατ' επέκταση των αντίστοιχων θαλασσιών λειών. Αφενός, η μη αναγνώριση της Ελλάδος ως εμπόλεμης, αυτομάτως σήμαινε ότι δεν είχε κανένα δικαίωμα για εφαρμογή ναυτικού αποκλεισμού. Επομένως, όποια ελληνικά πλοία συλλαμβάναν πλοία υπό άλλη σημαία για παραβίαση του εν λόγω αποκλεισμού, δεν θεωρούνταν ότι εκτελούσαν κούρσο αλλά πειρατεία. Αφετέρου, για την περίπτωση της σύλληψης και κατάσχεσης των θαλασσιών λειών το τότε εφαρμοστέο Διεθνές Δίκαιο δεν ήταν ομοιογενές. Αντιθέτως, στηρίζονταν σε διαφορετικές αρχές που άλλοτε είχαν τη μορφή εθιμικού δικαίου και άλλοτε Διεθνούς Ναυτικού Δικαίου.

Αν και η νομιμότητα της εκάστοτε λείας προϋπέθετε και την εκδίκαση της αντίστοιχης υπόθεσης ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου, γνωστού ως Λειοδικείου (ή αλλιώς Δικαστηρίου λειών ή Συλοδικείου) η μη επίσημη αναγνώριση της Ελλάδος

ως κράτος είχαν σαν αποτέλεσμα η τελευταία να εφαρμόσει διατάξεις της επιλογής της στα κατά τόπους ελληνικά Λειοδικεία. Η διάσταση αυτή των εφαρμοζόμενων κανόνων αναφορικά με το θέμα των λειών, οδήγησε την Προσωρινή Διοίκηση της Ελλάδος αφενός στην τήρηση της αρχής σύμφωνα με την οποία τα περιουσιακά στοιχεία προστατεύονταν από τη σημαία, εξαιρουμένων των ειδών λαθρεμπορίου πολέμου, αφετέρου στην απόφαση προνομιακής μεταχείρισης των πλοίων υπό βρετανική σημαία. Η απόφαση αυτή συγκερασμού των εφαρμοζόμενων κανόνων ως πολιτική φάνηκε ιδιαίτερα χρήσιμη, καθώς οι επαναστατημένοι Έλληνες κατάφεραν να θέσουν σε νομικό αδιέξοδο τις χώρες εκείνες που λόγω συμφερόντων δεν είχαν πάρει ξεκάθαρη θέση απέναντί τους. Αφενός, η μη δήλωση ουδετερότητας εκ μέρους τους και κατ' επέκταση η μη αναγνώριση των επαναστατημένων Ελλήνων ως εμπολέμων έθετε τα πλοία των ξένων χωρών εκτός του ειδικού καθεστώτος προστασίας, αφετέρου ο χαρακτηρισμός των ελληνικών πλοίων ως πειρατικών ήταν νομικά αβάσιμος. Όταν τελικά αναγνωρίστηκαν επίσημα οι ελληνικοί ναυτικοί αποκλεισμοί και κατ' επέκταση το δικαίωμα του εμπόλεμου από τη Μεγάλη Βρετανία, η Ελλάδα πήρε τελικά σαφή θέση και τάχθηκε ουσιαστικά υπέρ των αρχών του Consolato del Mare, σύμφωνα με τις οποίες η σημαία δεν προστατεύει το φορτίο. Η απόφαση αυτή αναφορικά με το εφαρμοστέο δίκαιο για τις θαλάσσιες λείες, έμελλε να παίξει καθοριστικό ρόλο στη μετέπειτα επιτυχή έκβαση της Ελληνικής Επανάστασης.

1. Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ 1821 ΑΠΟ ΤΙΣ ΜΕΓΑΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

1.1. Το Διεθνές Περιβάλλον πριν την Έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης του 1821 (Ιερή-Τετραπλή- Πενταπλή Συμμαχία)

Τα χρόνια πριν την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης χαρακτηρίστηκαν από μια σειρά εκτεταμένων πολεμικών συγκρούσεων, καθοδηγούμενων από τον Ναπολέοντα, οι οποίες έμειναν γνωστές στην ιστορία ως Ναπολεόντει-

οι Πόλεμοι (1803-1815) (Rapport, 2013). Το Συνέδριο της Βιέννης που έλαβε χώρα μεταξύ 18 Σεπτεμβρίου 1814 και 9 Ιουνίου 1815 (Charman, 1998), σηματοδότησε το τέλος αυτών των πολέμων και είχε ως σκοπό την παλινόρθωση των ευρωπαϊκών μοναρχιών, αλλά και τον επανασχεδιασμό των ευρωπαϊκών συνόρων. Παρόλα ταύτα, η παρακαταθήκη της Γαλλικής Επανάστασης (Hobsbawm, 1996) στάθηκε αιτία να ξεσπάσει πλήθος νέων επαναστάσεων σε όλη την Ευρώπη, απειλώντας εκ νέου την επιβίωση των μοναρχιών. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η δυναμική αντιμετώπιση κάθε μελλοντικής επανάστασης που θα έβλαπτε τα συμφέροντά τους, οι Αυτοκράτορες της Αυστρίας, της Πρωσίας και της Ρωσίας, συγκρότησαν τρεις μήνες μετά το Συνέδριο της Βιέννης την Ιερή Συμμαχία (Hermet, 2020). Στις 20 Νοεμβρίου 1815 προσχώρησε σε αυτήν η Μεγάλη Βρετανία, οπότε και μετονομάστηκε σε Τετραπλή Συμμαχία (Hermet, 2020), ενώ η παλινόρθωση της μοναρχίας στη Γαλλία, με τον βασιλιά Λουδοβίκο 18ο, επέτρεψε το 1818 με το Συνέδριο του Aix la Chapelle τη συμμετοχή και της Γαλλίας και τη μετατροπή της Συμμαχίας σε Πενταπλή (Grant, Temperley, 1934). Οι διπλωματικές σχέσεις που αναπτύχθηκαν μεταξύ των Μεγάλων αυτών Δυνάμεων έμελλαν να καθορίσουν το μέλλον των επαναστάσεων που ακολούθησαν, μεταξύ των οποίων ήταν και η Ελληνική.

1.2 Τα Συνέδρια της Πενταπλούς Συμμαχίας και οι Αποφάσεις της ως προς τις Επαναστάσεις

Οι επαναστάσεις που ξέσπασαν το 1820 στην Ιταλία, στην Ισπανία και στην Πορτογαλία είχαν αποτέλεσμα η Πενταπλή Συμμαχία να συγκαλέσει στις 20 Οκτωβρίου 1820, το Συνέδριο του Troppau (Grant, Temperley, 1934). Η Μεγάλη Βρετανία είχε εκφράσει ήδη από το 1818 στο Συνέδριο του Aix la Chapelle την άποψή της, ότι κάθε κράτος πρέπει να εμπιστεύεται την ασφάλειά του στο δικό του πολιτικό σύστημα (Vincent, 1971). Ανέναντι στο δικαίωμα της ανάμειξης στα εσωτερικά ενός κράτους, η Μεγάλη Βρετανία είχε προτάξει την αρχή του Διεθνούς Δικαίου της μη παρέμβασης (Ευστα-

θιάδης, 1939). Επομένως, για λόγους αρχής, επέλεξε να μην αποστείλει πληρεξούσιό της (Richards, 2001), αλλά να εκπροσωπηθεί από τον πρέσβη της στη Βιέννη λόρδο C. W. Stewart και τον ετεροθαλή αδερφό του, Υπουργό Εξωτερικών R. S. Castlereagh, οι οποίοι είχαν τον ρόλο του παρατηρητή. Στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκε και η Γαλλία (Richards, 2001). Σε συνέχεια των αποφάσεων του Συνεδρίου, οι αυλές της Αυτοκρατορίας της Αυστρίας, της Πρωσίας και της Ρωσίας εξέδωσαν σχετική εγκύκλιο (Metternich, 1881), στην οποία τόνισαν την αποφασιστικότητά τους για τη διατήρηση της ειρήνης στην Ευρώπη. Συγκεκριμένα, εξέφρασαν το νόμιμο δικαίωμά τους να παρεμβαίνουν σε άλλες χώρες, όταν οι νόμιμες κυβερνήσεις τους απειλούνταν από επαναστατικά κινήματα (Σπάρο, 1965). Μάλιστα, τόνισαν ότι η άσκηση αυτού του δικαιώματός τους γινόταν περισσότερο επιτακτική, όταν απειλούνταν γειτνιάζουσες σε αυτές χώρες (Adams, 1923). Η κοινή αυτή απόφαση των τριών Αυτοκρατοριών κοινοποιήθηκε στη Μεγάλη Βρετανία και στη Γαλλία προκειμένου να λάμβαναν και αυτές γνώση (Metternich, 1881).

Τα ζητήματα των επαναστάσεων επανεξετάστηκαν και στο Συνέδριο του Laybach (Metternich, 1881), που έλαβε χώρα από 26 Ιανουαρίου 1821 μέχρι 12 Μαΐου 1821. Η είδηση της εκδήλωσης της Ελληνικής Επανάστασης κατά τη διάρκεια των εργασιών του Συνεδρίου (Metternich, 1881) όχι μόνο προκάλεσε νέο γύρο διαβουλεύσεων και διπλωματικών επαφών, αλλά θα άλλαζε και τις μετέπειτα ισορροπίες μεταξύ των Μεγάλων Δυνάμεων. Λόγω του γεγονότος ότι το θέμα της Ελληνικής Επανάστασης ήταν εκτός ημερήσιας διάταξης, οι Σύεδροι αρκέστηκαν στην καταδίκη αυτής από τον Τσάρο της Ρωσίας (Metternich, 1881) και την απόφαση του πρωτοστάτη της Αλ. Υψηλάντη από τις τάξεις του ρωσικού στρατού (Δασκαλάκης, 1966). Παρόλα ταύτα, σύμφωνα με τον διπλωμάτη, μετέπειτα Υπουργό Εξωτερικών και Καγκελάριο της Αυστρίας Klemens von Metternich, οι Μεγάλες Δυνάμεις όφειλαν να παρακολουθούν στενά τους εξεγερμένους Έλληνες και τα αποτελέσματα των πράξεών τους, ώστε να μη διασαλευθεί η ειρήνη στην

Οθωμανική Αυτοκρατορία (Metternich, 1881).

Τον επόμενο χρόνο, μεταξύ 20 Οκτωβρίου και 14 Δεκεμβρίου 1822, διεξήχθη το Συνέδριο της Verona με σκοπό την επανεξέταση των επαναστάσεων μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονταν και η ελληνική (Richards, 2001). Σε εγκύκλιο που περιλάμβανε τα συμπεράσματα του Συνεδρίου και η οποία υπογράφηκε από τους μονάρχες της Αυστρίας, της Ρωσίας και της Πρωσίας, γινόταν σκόπιμα ταύτιση της Ελληνικής Επανάστασης με τις επαναστάσεις που έλαβαν χώρα στην Ιταλία και την Ισπανία (Archives Diplomatiques, 1822). Μάλιστα, οι μονάρχες μέσω των αντιπροσώπων τους συμφώνησαν ότι οι επαναστάσεις αυτές, αν και είχαν εκδηλωθεί σε διαφορετικά σημεία, εντούτοις παρουσίαζαν ομοιότητες ως προς τον τρόπο και τη ρητορική. Για τον λόγο αυτό, η Ελληνική Επανάσταση δεν αποτελούσε τίποτα παραπάνω από μια εξέγερση, η οποία έπρεπε να καμφθεί (Foreign Office, 1822). Παρόλα ταύτα, χάρη στις προσπάθειες του Ι. Καποδίστρια (Κλάψης, 2019), ο οποίος συμμετείχε στο εν λόγω Συνέδριο με την ιδιότητα του Υπουργού Εξωτερικών της Ρωσίας, δεν πάρθηκε απόφαση για άμεση καταστολή της Ελληνικής Επανάστασης, η οποία και δεν αναφέρθηκε στα συμπεράσματα του Συνεδρίου (Metternich, 1881). Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι, ενώ οι Έλληνες είχαν αποστείλει στο Συνέδριο εκπρόσωπους κατ' εντολή της προσωρινής Κυβέρνησης της Ελλάδος προκειμένου να ζητήσουν τη βοήθεια της χριστιανικής Ευρώπης (Jourdain, 1828), αυτή δεν έγινε δεκτή (Σάθας, 1868). Αρνούμενες τη συνδρομή ή τουλάχιστον την εξασφάλιση ουδετερότητας έναντι του απελευθερωτικού αγώνα του 1821 (Χατζηναργύρου, 1861), οι Μεγάλες Δυνάμεις απέκλεισαν και το όποιο ενδεχόμενο της αναγνώρισης των Ελλήνων ως εμπόλεμων (Ευσταθιάδου, 1953). Παρά όμως τη φαινομενική τους ταύτιση ως προς τη διαχείριση των επαναστάσεων, φαίνεται ότι αρχής γενομένης από το Συνέδριο του Troppau, κάθε μία από τις Μεγάλες Δυνάμεις υιοθέτησε παράλληλα και τη δική της κρυφή ατζέντα. Συγκεκριμένα, στην Ελληνική Επανάσταση οι Μεγάλες Δυνάμεις βρήκαν την αφορμή για την προώθηση των νέων τους επιδιώξεων.

2. ΟΙ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΗΜΕΝΟΙ ΈΛΛΗΝΕΣ ΩΣ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

Η αρχική στάση της Πενταπλούς Συμμαχίας απέναντι στους επαναστατημένους Έλληνες φάνηκε από νωρίς τόσο μέσω των διακηρύξεων των Συνεδρίων όσο και από το περιστατικό της άρνησης συμμετοχής των εκπροσώπων της προσωρινής Κυβέρνησης στο Συνέδριο της Verona το 1822. Η Ελληνική Επανάσταση εν τη γενέσει της είχε να αντιμετωπίσει ένα ιδιαίτερα αρνητικό κλίμα. Σύμφωνα με άρθρο που συνέταξε ο Σπ. Τρικούπης, βουλευτής Μεσολογγίου και μετέπειτα μέλος της Διοικητικής Επιτροπής της Ελλάδος του 1826, το οποίο δημοσιεύθηκε στη Γενική Εφημερίδα της Ελλάδος: «...οι συγχρόνως με το κίνημα της Ελλάδος συμβάντες πολιτικοί κλονισμοί εις την Ιταλίαν είχαν προλάβει και κλείσει τας ακοάς των σεβαστών βασιλέων εναντίον της δικαίας και ελεεινής φωνής της δυστυχούς Ελλάδος» (Τρικούπης, 1825α, σελ. 7). Η επιβιωσιμότητα της Ελληνικής Επανάστασης επομένως εξαρτιόταν αποκλειστικά από την ικανότητα των επαναστατημένων Ελλήνων να διαφοροποιηθούν από τις προαναφερθείσες επαναστάσεις. Για αυτόν τον λόγο ο Καποδίστριας, έχοντας αντιληφθεί από νωρίς τις επικρατούσες συνθήκες στο διεθνές περιβάλλον, φρόντισε να τονίσει στους Έλληνες επαναστάτες τη σημασία της αποφυγής οποιασδήποτε ταύτισης με τους επαναστάτες των άλλων χωρών. Σύμφωνα με τον ίδιο, σκοπός ήταν: «να συστήσωμεν μίαν ισχυράν και καλήν κυβέρνησιν να εμφανίσωμεν εις τον πολιτικόν κόσμον τον τόπον μας με την εθνικήν του στολήν, και χωρίς να δανεισθώμεν κανέν σχήμα των νεωτέρων, αλλ' ούτε την γλώσσαν των» (Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών, 1984, σελ. 178). Την άποψη αυτή φαίνεται να συμμερίζονταν και άλλοι πολιτικοί στην Ελλάδα. Σύμφωνα με τον Σπ. Τρικούπη: «Η Ελλάς επροσπαθούσε να αποδείξη, ότι τα αίτια, τα μέσα και ο σκοπός του τρομερού της Ελληνικής Επανάστασης επιχειρήματος ήσαν πάντα διαφορετικής φύσεως και χαρακτήρος από τα της μεσημβρινής Ευρώπης αλλά αυτή τα έλεγε και αυτή τα άκουεν» (Τρικούπης, 1825, σελ. 7-8).

2.1 Το Διεθνές Δίκαιο στις Αρχές του 19ου Αιώνα

Αναμφισβήτητα, η τυπική αναγνώριση των επαναστατημένων Ελλήνων ήταν θέμα Διεθνούς Δικαίου. Βέβαια, το Διεθνές Δίκαιο εκείνης της εποχής δεν είχε τη μορφή που γνωρίζουμε σήμερα. Παρόλα ταύτα, οι επαναστατημένοι Έλληνες φαίνεται να εναρμονίστηκαν με τις τότε επικρατούσες απόψεις στην Ευρώπη, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονταν και αυτές που εξέφρασε ο Emer de Vattel. Η αναγνώριση που είχε το έργο του Vattel «*Δίκαιο των Εθνών*», φαίνεται από το γεγονός ότι αποτελεί τον συγγραφέα με τις περισσότερες ετεροαναφορές κατά την Αμερικανική Επανάσταση για θέματα Διεθνούς Δικαίου (Vattel, 2008). Αντίστοιχη αναγνωρισιμότητα είχε και στην επαναστατημένη Ελλάδα, όπου γίνεται μνεία από τα πρώτα κιόλας τεύχη της Γενικής Εφημερίδος της Ελλάδος το 1825 (Τρικούπης, 1825β, σελ. 11). Σύμφωνα με τον Vattel, το δικαίωμα για πόλεμο ανήκει μόνο σε έθνη και όχι σε μεμονωμένα άτομα (Vattel, 1758). Ως έθνος ή κράτος κατά τον ίδιο νοείται ένα πολιτικό σώμα, απαρτιζόμενο από κοινωνίες που έχουν ενωθεί με σκοπό να εξασφαλίσουν την αμοιβαία ασφάλειά τους και το συμφέρον τους (Vattel, 1758). Επιπλέον, για να μπορέσουν να προκύψουν νόμιμα αποτελέσματα από έναν πόλεμο, έπρεπε ο πόλεμος αυτός να πληροί ορισμένες προϋποθέσεις νομιμότητας. Φαίνεται επομένως, πως οι Έλληνες στην προσπάθειά τους για νομιμοποίηση του αγώνα τους, υιοθέτησαν τις δυο βασικές προϋποθέσεις νομιμότητας που αναφέρονται στο «*Δίκαιο των Εθνών*», της ύπαρξης οργανωμένου κράτους και της διακήρυξης της έναρξης των εχθροπραξιών.

Παρόλο που η κήρυξη του ένοπλου αγώνα προηγήθηκε της ύπαρξης κράτους, στην προκειμένη περίπτωση, οι επαναστατημένοι Έλληνες φρόντισαν άμεσα να ξεκινήσουν οι προετοιμασίες για σύγκληση Εθνοσυνέλευσης. Πράγματι, στις 20 Δεκεμβρίου 1821 στην Πιάδα της Αργολίδας πραγματοποιήθηκε η Α΄ Εθνοσυνέλευση, γνωστή ως Α΄ Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου, με σκοπό τον ορισμό του τρόπου προσωρινής λειτουργίας του νεοσύστατου ελληνικού κράτους. Έτσι, την 1η Ιανου-

αρίου 1822 ψηφίστηκε το πρώτο Σύνταγμα της Ελλάδος γνωστό ως «*Προσωρινό Πολίτευμα*». Από τη Διακήρυξη κιόλας της Εθνικής Συνέλευσης δηλώνεται ξεκάθαρα ότι, η επανάσταση δεν αποτελεί στάση, αλλά έναν εθνικό-απελευθερωτικό αγώνα (Προσωρινή Διοίκηση της Ελλάδος, 1822). Επίσης, τονίζεται ότι ο λόγος που η έναρξη των εχθροπραξιών προηγήθηκε της πολιτικής οργάνωσης σε κράτος δεν ήταν άλλος από το γεγονός ότι έπρεπε πρώτα να εξασφαλιστεί η φυσική επιβίωση των επαναστατημένων Ελλήνων (Προσωρινή Διοίκηση της Ελλάδος, 1822). Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι, αποφεύχθηκε κάθε αναφορά στη Φιλική Εταιρεία, με απώτερο σκοπό να μην υπάρξει υπονόμηση της επανάστασης από τη σύνδεσή της με ένα ήδη καταδικασμένο κίνημα.

2.2 Το Νομικό Ζήτημα της Αναγνώρισης των Επαναστατημένων Ελλήνων

Η διαφοροποίηση της Ελληνικής Επανάστασης έναντι των υπολοίπων επαφίονταν στην αναγνώριση της νομιμότητάς της και συγκεκριμένα στο καθεστώς υπό το οποίο τελούσαν οι επαναστατημένοι Έλληνες. Ο ίδιος ο Metternich, ο μεγαλύτερος πολέμιος της Ελληνικής Επανάστασης, είχε στηρίξει την επιχειρηματολογία του στην αρχή της νομιμότητας του Παλαιού Καθεστώτος (Ancient Regime) σε αντιπαράθεση με την παράνομη φύση των επαναστάσεων (Metternich, 1881). Μάλιστα, η υποστήριξη που λάμβανε από τις υπόλοιπες Μεγάλες Δυνάμεις οφείλονταν στο γεγονός ότι είχε καταφέρει να συνδέσει την πολύτιμη για τα μοναρχικά καθεστώτα αρχή της νομιμότητας με εκείνη της διεθνούς τάξης (Ιωάννου, 1979). Για την αντιστροφή του κλίματος, οι επαναστατημένοι Έλληνες έπρεπε να εξασφαλίσουν την αναγνώρισή τους ως εμπόλεμοι και όχι ως εξεγερμένοι.

2.2.1 Η Διάκριση μεταξύ Καθεστώτος Εμπόλεμου και Εξεγερμένου

Κατά τον Erik Castren, η Ελληνική Επανάσταση υπήρξε η πρώτη περίπτωση εφαρμογής διάκρισης μεταξύ εξεγερμένων (insurgé) και εμπόλεμων (belligérant) (Castren, 1966). Η

αναγνώριση ενός επαναστατημένου λαού ως εξεγερμένου ισοδυναμούσε με την αναγνώριση ένοπλης εξέγερσης σοβαρού χαρακτήρα, έναντι της οποίας η νόμιμη Κυβέρνηση αδυνατεί, έστω και προσωρινά, να επιβάλει την τάξη και την εξουσία της σε όλη της την επικράτεια (Castren, 1966). Με αυτόν τον τρόπο αναγνωρίζονταν στους εξεγερμένους μία προσωρινού χαρακτήρα διεθνής προσωπικότητα, από την οποία απέρρεαν συγκεκριμένα δικαιώματα και υποχρεώσεις (Castren, 1966). Σύμφωνα με τον George Grafton Wilson (1901, σελ 57-58), το καθεστώς του εξεγερμένου συνεπάγονταν ότι:

- Οι εξεγερμένοι δεν μπορούσαν να επιδιώξουν την επίτευξη άλλων σκοπών, εκτός αυτών που έχουν πολιτική φύση.

- Οι εξεγερμένοι δεν αποτελούσαν πειρατές, καθώς οι σκοποί τους είναι δημόσιοι και όχι ιδιωτικοί.

- Δεν αναγνωρίζονταν στους εξεγερμένους το δικαίωμα του εμπόλεμου ούτε οι ίδιοι αναγνωρίζονται επίσημα.

- Το κράτος του οποίου τη δικαιοδοσία ανήκαν οι εξεγερμένοι παρέμενε υπεύθυνο για τις πράξεις τους.

- Σε περίπτωση που οι εξεγερμένοι δρούσαν εχθρικά εναντίον τρίτης χώρας, η τελευταία μπορούσε να δράσει αντίστοιχα ενάντια στο κράτος του οποίου τη δικαιοδοσία αυτοί ανήκαν ή να τιμωρήσει η ίδια τους εξεγερμένους.

- Κάθε τρίτη χώρα έπρεπε να απέχει από την ανάμειξή της στις εχθροπραξίες.

- Οι Ένοπλες Δυνάμεις των εξεγερμένων απολάμβαναν τα δικαιώματα που προβλέπονταν στο δίκαιο που διέπει τον πόλεμο.

Ο χαρακτηρισμός του εξεγερμένου είχε αποδοθεί στους Έλληνες από τις Μεγάλες Δυνάμεις ήδη από το Συνέδριο της Verona το 1822, με εξαίρεση τη Μεγάλη Βρετανία. Η τελευταία, πιστή στην αρχή της μη παρέμβασης και λαμβάνοντας υπόψιν τα δικά της συμφέροντα κράτησε αρχικά, στάση ουδετερότητας (Prokesch – Osten, 1867). Βέβαια, με τη διαφοροποίηση των θέσεών της από τις υπόλοιπες Μεγάλες Δυνάμεις, αναγνώριζε de facto το δικαίωμα ναυτικού αποκλεισμού και κατ'επέκταση την εμπόλεμη κατάσταση των Ελλήνων (Μηρεδήμας, 2021). Αν και η Μεγάλη

Βρετανία δεν αναγνώρισε ποτέ με επίσημο τρόπο το καθεστώς του εμπόλεμου στους Έλληνες (Seferiades, 1916), εντούτοις ο Canning σε αλληλογραφία του με την Προσωρινή Κυβέρνηση της Ελλάδος στη 1 Δεκεμβρίου 1824, ((Prokesch – Osten, 1867) με σκοπό την επιβεβαίωση της βρετανικής ουδετερότητας, αναφέρει τους Έλληνες ως εμπόλεμους. Σύμφωνα με τον ίδιο, το καθεστώς του εμπόλεμου απέρρεε ως δικαίωμα των Ελλήνων από το Δίκαιο των Εθνών (Prokesch – Osten, 1867). Η ίδια πολιτική διαφάνηκε και κατά την εξέταση από τον Canning του ενδεχόμενου σύναψης σχέσεων με την ελληνική Κυβέρνηση (Driault – Lheritier, x.x.), γεγονός που αποτέλεσε μια επιπλέον μορφή σιωπηρής αναγνώρισης του εμπόλεμου καθεστώτος των Ελλήνων (Ευσταθιάδου, 1953). Στη μετέπειτα επίσημη δήλωση ουδετερότητας της Μεγάλης Βρετανίας, στις 30 Σεπτεμβρίου 1825, η τελευταία υποστήριξε ότι η Οθωμανική Πύλη είχε συμφέρον από την αναγνώριση των Ελλήνων ως εμπόλεμων (Χαλκιόπουλος, 1974). Υπό αυτό το καθεστώς, κανείς δεν θα μπορούσε να θεωρήσει την Πύλη υπεύθυνη για τις ζημιές που θα προκαλούνταν από τους Έλληνες σε τρίτα κράτη. Αντιθέτως, αν οι Έλληνες αναγνωρίζονταν ως πειρατές, ήταν δική της η ευθύνη ως «*αναγνωρισμένο κράτος*» να πατάξει αυτήν την ανομία.

Η αναγνώριση των επαναστατών υπό το καθεστώς εμπόλεμου προϋπέθετε (Χαλκιόπουλος, 1974, σελ. 77-78):

- Την κατάληψη ορισμένου τμήματος μίας χώρας.

- Τη μόνιμη άσκηση εξουσίας από πολιτική οργάνωση εν ονόματι της οποίας διεξάγονταν ο επαναστατικός αγώνας, από τα οργανωμένα και με στρατιωτική πειθαρχία στρατεύματά της.

- Την ύπαρξη συμφέροντος από την αντίστοιχη πολιτική οργάνωση.

- Την τήρηση των νόμων και των εθίμων.

Στην περίπτωση επομένως που τυπικά δεν καλύπτονταν όλες οι ανωτέρω προϋποθέσεις, οι επαναστάτες χαρακτηρίζονταν ως εξεγερμένοι. Αυτό βέβαια δεν απέκλειε την περίπτωση, διεθνή συμφέροντα να επέβαλαν την αναγνώριση των επαναστατών ως εξεγερμένων, ακόμη και αν πληρούνταν όλες οι ανωτέρω προϋπο-

θέσεις. Ούτε, επίσης, απέκλειε την περίπτωση κάποια από τις προϋποθέσεις αναγνώρισης καθεστώτος εμπόλεμου να αναγνωρίζονταν στο καθεστώς εξεγερμένου. Μια τέτοια περίπτωση συνέβη με την Αυστρία. Παρόλο που η Αυστρία ως υπογράψασα την Πρώτη Ένοπλη Ουδετερότητα (Ιωάννου, 1979), δεν αναγνώριζε τους επαναστατημένους Έλληνες ως εμπόλεμους, φαίνεται να προχώρησε στην αναγνώριση του δικαιώματος των Ελλήνων να πραγματοποιούν ναυτικούς αποκλεισμούς. Στην ιδιότυπη δηλαδή αναγνώριση του καθεστώτος των εξεγερμένων περιλήφθηκε το δικαίωμα άσκησης κυριαρχίας στις παράκτιες περιοχές αλλά όχι στην ανοικτή θάλασσα. Αυτό προκύπτει από τα στοιχεία του ιστορικού Karl Mendelssohn-Bartholdy σύμφωνα με τον οποίο ο νέος Διοικητής της κατά Ανατολής αυστριακής μοίρας Dandolo έλαβε το 1826 διαταγή να σέβεται τους πραγματικούς αποκλεισμούς των Ελλήνων επαναστατών (Ιωάννου, 1979). Το ανωτέρω γεγονός επιβεβαιώνεται επίσης από τη γνωμοδότηση που ζήτησε ο Canning από τον Νομικό Σύμβουλο του Βρετανικού Στέμματος Sir Christopher Robinson (Foreign Office, 1822). Αυτή η απόφαση της καθόλα εχθρικής, για την Ελληνική Επανάσταση, Αυστρίας, ενδεχομένως να σχετίζεται με την αλλαγή στάσης των Μεγάλων Δυνάμεων αλλά και με το γεγονός ότι μέχρι εκείνη τη χρονιά, σύμφωνα με τον Crawley (1930) ο ελληνικός στόλος είχε καταστρέψει ή βυθίσει περισσότερα από 100 πλοία της.

Η αναγνώριση καθεστώτος εμπόλεμου αυτομάτως σήμαινε ότι οι Έλληνες είχαν το δικαίωμα (Δασκαλάκης, 1966, σελ. 18-19):

- Ναυτικού αποκλεισμού των τουρκικών φρουριών και παραλίων από τον ελληνικό στόλο.
- Παρεμπόδισης μεταφορών τροφίμων και πυρομαχικών από ξένα πλοία.
- Νηοψίας.
- Κατάσχεσης ειδών προοριζόμενων για τους Οθωμανούς.

Αξίζει να αναφερθεί ότι, η αναγνώριση του καθεστώτος των εμπόλεμων στους Έλληνες από κάποια κράτη δεν δέσμευε τρίτα κράτη να αναγνωρίσουν και αυτά το ίδιο καθεστώς (Castren, 1966). Η αναγνώριση των επαναστατημένων Ελλήνων ως εμπόλεμων σήμαινε

απλώς τη συγκατάθεση του αναγνωρίζοντος κράτους για σύλληψη πλοίων υπό τη σημαία του. Κάτι τέτοιο όμως δεν δημιουργούσε δικαίωμα των Ελλήνων να συλούν πλοία υπό άλλη σημαία (Wilson, 1901).

2.3 Επαναστατημένοι Έλληνες και Διεθνής Νομιμότητα

Αμέσως μετά την ψήφιση του Συντάγματος, η Προσωρινή Κυβέρνηση της Ελλάδος ανέλαβε πρωτοβουλίες για να αποδείξει στις Μεγάλες Δυνάμεις ότι το νεοσύστατο ελληνικό κράτος είχε όλα τα εκέγγυα ενός κράτους δικαίου. Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε τόσο στην οργάνωση της εσωτερικής λειτουργίας του κράτους όσο και στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής.

Ο Υπουργός Εξωτερικών της Προσωρινής Κυβέρνησης της Ελλάδος Θεόδωρος Νέγρης, σε επικοινωνία του με τον Υπουργό Εσωτερικών την 1η Μαΐου 1822 τόνισε ότι: «...*δια την ανομιότητα των εσωτερικών διατάξεων η Διοίκηση δεν δύναται να δώσει προς τα ξένα έθνη την δημόσιαν εγγύησιν (garantie Publique) πρώτην βάση όλων των διπλωματικών δεσμών*» (Αρχαία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, 1857, σελ. 367). Η συμβολή της οργάνωσης της εσωτερικής λειτουργίας του κράτους στην αναγνώριση της νομιμότητας της Ελληνικής Επανάστασης από τη διεθνή κοινότητα, δεν αποτελούσε μόνο μια προσωπική άποψη του Υπουργού Εξωτερικών. Απεναντίας, ήταν άποψη εμπεδωμένη στα μέλη της Προσωρινής Κυβέρνησης. Σε έγγραφο της που δημοσιεύθηκε στις 17 Αυγούστου 1822, με αφορμή την προηγηθείσα κάθοδο του Dramali Mahmud Pasha στην Πελοπόννησο στις 6 Ιουλίου του ίδιου έτους, ανέφερε ότι: «...*χωρίς Διοίκησην είναι αδύνατον πλήθος ανθρώπων να σχηματίση το Έθνος και να γνωρισθή από τα λοιπά Έθνη...*» (Αρχαία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, 1857, σελ. 338). Αντίστοιχες κινήσεις έλαβαν χώρα και στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής, όπως για παράδειγμα η πρόσκληση που απύθνη ο Υπουργός Εξωτερικών στους προξενικούς και διπλωματικούς αντιπροσώπους ξένων Κυβερνήσεων να διαπιστευθούν στην ελληνική Κυβέρνηση, στις 4 Μαΐου 1822 (Gouvernement Provisoire de la Grece, 1822).

Απέναντι στην ελληνική προσπάθεια τήρησης της νομιμότητας, η Οθωμανική Αυτοκρατορία προτίμησε την καταστολή της Επανάστασης με έντονη βαρβαρότητα. Γεγονότα όπως η σφαγή της Χίου ή η έξοδος του Μεσολογγίου ανέδειξαν τη μεγάλη αυτή αντίθεση μεταξύ των δυο εμπόλεμων. Μάλιστα, το γεγονός ότι η μία εκ των δυο θεμελιωδών αρχών του τότε ισχύοντος Διεθνούς Δικαίου ήταν η απαγόρευση κάθε βάρβαρης πράξης μεταξύ των εμπόλεμων, συνέβαλε στην περαιτέρω ευαισθητοποίηση της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης και του κινήματος του φιλελληνισμού. Η εν λόγω αρχή ήταν αναγνωρισμένη και από το Ινστιτούτο Διεθνούς Δικαίου (Foignet, 1908).

3. ΤΟ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΛΕΙΟΔΙΚΕΙΩΝ

Εξοπλίζοντας οι Έλληνες πλοία για τις ανάγκες της επανάστασης, από άποψη Διεθνούς Δικαίου θεωρούνταν για μεν τις χώρες που δεν αναγνώριζαν την επανάσταση πειρατές, για δε τις χώρες που την αναγνώριζαν θεωρούνταν εμπόλεμοι. Από την πλευρά τους οι Έλληνες επεδίωξαν να κερδίσουν τη μάχη των εντυπώσεων με την πιστή τήρηση των κανόνων του Διεθνούς Δικαίου πράγμα που θα νομιμοποιούσε τις ενέργειές τους ως υποκειμένων Διεθνούς Δικαίου.

3.1 Οι Πρώτες Προκηρύξεις για τις Θαλάσσιες Λείες

Με τον όρο λεία (ή σύλη) νοείται κινητή, ιδιωτική, κατά θάλασσα περιουσία που περιλαμβάνει το πλοίο και το φορτίο του και μπορεί να είναι είτε εχθρική είτε ουδέτερη. Το δικαίωμα σύλληψης και κατάσχεσης των λειών μπορούσε να γίνει είτε από κρατικά πολεμικά πλοία των εμπόλεμων είτε από ιδιωτικά πλοία εξουσιοδοτημένα για κούρσο (Ράφτης, 1980). Το εφαρμοστέο Διεθνές Δίκαιο για τις θαλάσσιες λείες την περίοδο που ξέσπασε η Ελληνική Επανάσταση δεν ήταν ομοιογενές. Αντιθέτως, στηρίζονταν σε διαφορετικές αρχές που άλλοτε είχαν τη μορφή εθιμικού δικαίου και άλλοτε Διεθνούς Ναυτικού Δικαίου. Καθεμιά από τις μεγάλες ναυτικές δυνάμεις της Ευρώπης επέλεξε

τη συμμόρφωση με εκείνους τους κανόνες που εξυπηρετούσε περισσότερο τα συμφέροντά της. Έτσι, η μεν Μεγάλη Βρετανία εφάρμοσε τους κανόνες εθιμικού δικαίου (Γενικά Αρχαία του Κράτους, 1828) που περιλαμβάνονταν στο Consolato del Mare (Th. Mitsidis, 1969), σύμφωνα με τους οποίους «*η σημαία δεν προστατεύει το φορτίο*». Συγκεκριμένα:

- Ουδέτερο πλοίο που φέρει εχθρικό φορτίο μπορεί να συλληφθεί και το εμπόρευμα να δημευθεί, όχι όμως το ίδιο το πλοίο, στο οποίο θα πρέπει να καταβληθεί ο ναύλος σαν να είχε μεταβεί στον λιμένα αρχικού του προορισμού.

- Ουδέτερο φορτίο, το οποίο μεταφέρεται από ένα συλληφθέν εχθρικό πλοίο δεν μπορεί να δημευθεί (Μηρεδήμας, 2021).

Από την άλλη πλευρά, η Ρωσία με τη Δήλωση της 28ης Φεβρουαρίου 1780, ακολούθησε την αρχή σύμφωνα με την οποία τα περιουσιακά στοιχεία προστατεύονταν από τη σημαία, εξαιρουμένων των ειδών λαθρεμπορίου πολέμου (Χαλκιόπουλος, 1974). Την ανωτέρω αρχή ενστερνίστηκαν στη συνέχεια μεταξύ άλλων χωρών η Γαλλία, η Αυστρία και η Πρωσία (Μηρεδήμας, 2021), διαμορφώνοντας έτσι την Πρώτη Ένοπλη Ουδετερότητα.

Σε αυτήν τη ρευστή κατάσταση της διεθνούς έννομης τάξης ως προς το εφαρμοστέο ναυτικό δίκαιο, προστέθηκε ένα ακόμη πρόβλημα, αυτό των επαναστατημένων Ελλήνων. Μέχρι την έναρξη του επαναστατικού αγώνα τα ελληνικά πλοία μπορούσαν να πλέουν με ρωσική ή οθωμανική σημαία, ενώ τα λιμάνια του ελλαδικού χώρου ανήκαν στους Οθωμανούς. Με την κήρυξη όμως της Επανάστασης, αφενός η ρωσική/οθωμανική σημαία αντικαταστάθηκε με την ελληνική, αφετέρου σημαντικά λιμάνια πέρασαν σε ελληνικά χέρια. Παρά το γεγονός ότι το νεοσύσταθέν ελληνικό κράτος δήλωνε σεβασμό στους κανόνες Διεθνούς Δικαίου, η μη αναγνώριση του καθεστώτος του εμπόλεμου από τις Μεγάλες Δυνάμεις στερούσε από την Ελλάδα την νομική της υπόσταση. Το όλο ζήτημα γινόταν ακόμη πιο περίπλοκο λόγω της αδυναμίας προσδιορισμού του νομικού καθεστώτος των ελληνικών ναυτικών αποκλεισμών και κατ'επέκταση των αντίστοιχων λειών.

3.1.1 Η Συμμόρφωση των Επαναστατημένων Ελλήνων με τους Διεθνείς κανόνες Θαλασσιών Λειών

Η διάσταση αυτή των εφαρμοζόμενων κανόνων αναφορικά με το θέμα των λειών οδήγησε την Προσωρινή Διοίκηση της Ελλάδος αφενός στην τήρηση της αρχής που εξέφραζε η Πρώτη Ένοπλη Ουδετερότητα (Γενικά Αρχεία του Κράτους, 1828), αφετέρου στην απόφαση προνομιακής μεταχείρισης των πλοίων υπό βρετανική σημαία. Η συμμόρφωση με την προαναφερθείσα αρχή όχι μόνο εντάσσονταν στην ευρύτερη προσπάθεια να αναδειχθεί η Ελλάδα ως ένα κράτος δικαίου, αλλά πετύχαινε και ένα ακόμη σημαντικό σκοπό. Η ενδεχόμενη δήλωση ουδετερότητας μιας τρίτης χώρας έναντι της Ελλάδος εξασφάλιζε αφενός τη σιωπηρή αναγνώριση του ελληνικού κράτους, αφετέρου την απρόσκοπτη εμπορική δραστηριότητα της χώρας αυτής. Με άλλα λόγια, τα εμπορικά συμφέροντα των χωρών που θα δήλωναν ουδετερότητα έναντι της Ελλάδος δεν θα θίγονταν. Από την άλλη πλευρά, σημαντικό ρόλο ως προς την απόφαση προνομιακής μεταχείρισης των υπό βρετανική σημαία πλοίων έπαιξε η δήλωση ουδετερότητας του Διοικητού των βρετανικών ναυτικών δυνάμεων στο Αιγαίο Ναύαρχου C. Hamilton στις 9 Νοεμβρίου 1822 (Χατζηναργύρου, 1861), αλλά και η καλλιέργεια της ελπίδας για αναγνώριση της ουδετερότητας από τη βρετανική Κυβέρνηση. Φαίνεται δηλαδή, ότι υπήρξε πολιτική απόφαση συγκερασμού των αρχών που εφάρμοζαν οι Μεγάλες Δυνάμεις με απώτερο σκοπό την πρόκληση όσο το δυνατόν λιγότερων αντιδράσεων, αλλά και την εξασφάλιση της βρετανικής εύνοιας. Με αυτόν τον τρόπο, η Ελλάδα έθεσε σε νομικό αδιέξοδο τις χώρες εκείνες που λόγω συμφερόντων δεν είχαν πάρει ξεκάθαρη θέση απέναντί της. Αφενός η μη δήλωση ουδετερότητας και κατ'επέκταση της αναγνώρισής της ως εμπόλεμη έθετε τα πλοία τους εκτός του ειδικού καθεστώτος προστασίας, αφετέρου ο χαρακτηρισμός των πλοίων της ως πειρατικών ήταν νομικά αβάσιμος. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση του νομικού συμβούλου του Γαλλικού Στέμματος Chr. Robinson, ο οποίος, ενώ αρνήθηκε την ανα-

γνώριση των Ελλήνων ως εμπόλεμων, ταυτόχρονα αρνήθηκε να τους χαρακτηρίσει πειρατές (Foreign Office, 1822).

Στις 27 Μαΐου 1824, και ενώ είχε προηγηθεί η επίσημη αναγνώριση των ελληνικών ναυτικών αποκλεισμών και κατ'επέκταση του δικαιώματος του εμπόλεμου από τη Μεγάλη Βρετανία στις 25 Μαρτίου 1824 (Τρικούπης, 1888), η Ελλάδα πήρε τελικά σαφή θέση υπέρ της αρχής που όριζε ότι η σημαία δεν προστατεύει το φορτίο (Γενικά Αρχεία του Κράτους, 1828). Η εν λόγω αρχή ήταν και ο μόνος κανόνας που αναγνώρισε η αντί Θαλασσιού Δικαστηρίου Επιτροπή (Γενικά Αρχεία του Κράτους, 1828), που ιδρύθηκε εκείνη τη χρονιά. Έτσι, η Ελλάδα τάχθηκε ουσιαστικά υπέρ των αρχών του Consolato del Mare και κατ'επέκταση υπέρ των κανόνων που ήδη εφάρμοζε η Μεγάλη Βρετανία. Στην αλλαγή της ελληνικής στάσης συνέβαλε η συνειδητοποίηση ότι η προσπάθεια αποφυγής προστριβών με τις υπόλοιπες Μεγάλες Δυνάμεις, καθώς και η αντιμετώπιση των εκάστοτε ζητημάτων με διαλλακτικότητα, δεν είχε φέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα. Από ότι φαίνεται, υπήρχαν περιπτώσεις όπου πλοία με την κάλυψη που προσέφεραν οι ευρωπαϊκές σημαίες μετέφεραν πολεμοφόδια και εμπορεύματα σε τουρκικά λιμάνια δυσχεραίνοντας τον αγώνα (Αρχεία Λάζαρου και Γεώργιου Κουντουριώτου, 1921). Μάλιστα, τα αυστριακά πλοία ήταν το κύριο, αν όχι το μοναδικό, μέσο ανεφοδιασμού των Οθωμανών, αλλά και των Αιγυπτίων που βρίσκονταν στην Πελοπόννησο (Crawley, 1930). Η απόφαση όμως αυτή όσο δραστικά και αν αντιμετώπιζε το εν λόγω φαινόμενο, δεν ήταν δυνατόν να υποστηριχτεί μέχρι κεραίας, καθώς η πυρπόληση ή η βύθιση πλοίων υπό ευρωπαϊκών σημαιών στερούνταν νομικού ερείσματος στο Διεθνές Δίκαιο. Όπως ήταν φυσικό, προκάλεσε έντονες αντιδράσεις μέχρι και της θετικά προσκείμενης Μεγάλης Βρετανίας. Συγκεκριμένα, ο Ύπατος Αρμοστής των Επτανήσων Adams, έχοντας καταπλεύσει με μοίρα πολεμικών πλοίων στο λιμάνι του Ναυπλίου στις 3 Σεπτεμβρίου 1824, έφτασε στο σημείο να παραδώσει προκήρυξη στον Γ. Κουντουριώτη με σχετική ελληνική Διακήρυξη εντός 2 ωρών (Ιωάννου, 1979 / Prokesch – Osten, 1867).

3.2 Οι Πρώτες Προκηρύξεις για τις Θαλάσσιες Λείες

Όπως ήταν αναμενόμενο, οι πρώτες προκηρύξεις για τις θαλάσσιες λείες εκδόθηκαν σε νησιά που συνέβαλαν με τον μεγάλο αριθμό πλοίων τους στον κατά θάλασσα πόλεμο. Συγκεκριμένα, μια ημέρα μετά την επίσημη ημερομηνία κήρυξης της Επανάστασης στην επικράτεια της Ύδρας, στις 16 Απριλίου 1821, οι κάτοικοί της εξέδωσαν προκήρυξη (Αρχείον της Κοινότητας Ύδρας, 1921-1932α) προς τους πλοιάρχους και τα πληρώματά τους να σεβαστούν την ουδετερότητα των πλοίων με ευρωπαϊκή σημαία. Αμέσως μετά την έναρξη της Επανάστασης, κατέστη γνωστή με τον πλέον ξεκάθαρο τρόπο η νομιμότητα του αγώνα, για χάρη της οποίας όποιος θα έβλαπτε ουδέτερο πλοίο θα θεωρούνταν πλέον εχθρός του γένους (Χιακόν Αρχείον, 1924).

Εξίσου γρήγορα, στις 19 Απριλίου 1821, η Ύδρα εξέδωσε προκήρυξη απευθυνόμενη στους πλοιάρχους και στα πληρώματα των πλοίων, στην οποία διατυπώνονταν οι αρχές βάσει των οποίων θα έπρεπε να ασκείται το δικαίωμα των θαλασσιών λειών (Αρχείον της Κοινότητας Ύδρας, 1921-1932α). Αυτές ήταν:

- Η ουδέτερη σημαία προστάτευε το εχθρικό φορτίο.
- Απαγόρευση διενέργειας νηοψίας και εξέτασης των εγγράφων του πλοίου παρά τη θέληση των πλοιάρχων πλοίων με ευρωπαϊκή σημαία.
- Κατάσχεση του φορτίου σε περίπτωση λαθρεμπορίου, αφού πρώτα καταβληθεί ο αντίστοιχος ναύλος.
- Διαταγή μεταφοράς των εχθρικών στρατευμάτων που επέβαιναν σε ευρωπαϊκά ουδέτερα πλοία στον τόπο επιβίβασής τους.

Επιπλέον, στις 22 Απριλίου 1821, εκδόθηκαν στις Σπέτσες διατάξεις που καθόριζαν τη διανομή των λειών (Αργυρός, 1963). Συγκεκριμένα, οι λείες ορίστηκαν κοινές για όλα τα εξοπλισμένα για μάχη πλοία, εκτός αυτών που ήταν ακίνητα. Η διανομή τους ορίστηκε ως εξής, το ένα τρίτο έπαιρναν οι καπετάνιοι των πλοίων, το δεύτερο τρίτο οι ναύτες τους και το τελευταίο τρίτο το Κοινό της Πολιτείας. Στο κοινό περιέρχονταν και τα εκουσίως παραδιδόμενα πλοία, ενώ τα λάφυρα αξίας μέχρι 100 γροσίων δίδονταν στα πλοία που εκτέλεσαν τη λεία (Αργυρός, 1963). Βέβαια, μερικές ημέρες αργότερα, στις 29 Απριλίου 1821, η συνέλευση των καπετάνιων των Σπετσών διαφοροποιήθηκε από τις ανωτέρω διατάξεις ως προς τη διανομή των λειών. Η συνέλευση υποστήριξε ότι, οι λείες πρέπει να μοιράζονται εξ'ημισείας μεταξύ όλων των καπετάνιων και των ναυτών του στόλου (Χατζηναργύρου, 1861). Αυτή η άποψη τελικά υιοθετήθηκε με συμπληρωματική διάταξη στις 31 Ιανουαρίου 1823, με μια διαφορά. Επί των λειών αφαιρούνταν αρχικώς τα έξοδα λειτουργίας του λπίσαντος πλοίου, ένα ποσοστό 10% για την κάσα του Κοινού και το ποσό που απέμεινε μοιράζονταν εξ'ημισείας μεταξύ των καπετάνιων και των ναυτών (Αρχείον της Κοινότητας Ύδρας, 1921-1932α).

Ο πρώτος ναυτικός αποκλεισμός κηρύχθηκε στις 13 Μαρτίου 1822. Η προσωρινή κυβέρνηση επικαλούμενη «το Δίκαιο των Εθνών», ανακοίνωσε ότι θα εφαρμόσει ναυτικό αποκλεισμό των λιμανιών του εχθρού σε όλη σχεδόν την ηπειρωτική Ελλάδα μέχρι τη Θεσσαλονίκη, την Εύβοια, τα νησιά του Αιγαίου και την Κρήτη. Πλοία υπό διάφορες σημαίες που θα παραβίαζαν τον αποκλεισμό, θα συλλαμβάνονταν σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο (Αρχείον της Κοινότητας Ύδρας, 1921-1932β). Στους πρώτους ναυτικούς αποκλεισμούς από ελληνικά πλοία, οι Μεγάλες Δυνάμεις ήταν αρνητικές. Χαρακτηριστική είναι η συζήτηση μεταξύ του Ναυάρχου του ελληνικού στόλου Ι. Κυριακώφ και ενός αυστριακού κυβερνήτη πολεμικού πλοίου. Ο τελευταίος σχολίασε ότι κανένας ναυτικός αποκλεισμός δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί χωρίς να το επιτρέψουν οι Μεγάλες Δυνάμεις (Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, 1857). Η μη αναγνώριση της Ελλάδος ως εμπόλεμης αυτομάτως σήμαινε ότι, δεν είχε κανένα δικαίωμα για εφαρμογή ναυτικού αποκλεισμού. Επομένως, όποια ελληνικά πλοία συλλαμβάναν πλοία υπό άλλη σημαία για παραβίαση του εν λόγω αποκλεισμού, δεν θεωρούνταν ότι εκτελούσαν κούρσο αλλά πειρατεία.

3.3 Η Νομιμότητα των Ελληνικών Λειών και των Ναυτικών Αποκλεισμών

Η νομιμότητα των Ελληνικών Θαλασσιών Λειών και των Ναυτικών Αποκλεισμών

3.3.1 Το Καθεστώς του Κούρσου και της Πειρατείας

Ως κούρσος ή αλλιώς καταδρομή νοούνταν η εξουσιοδότηση που δίνονταν από ένα κυρίαρχο κράτος σε ένα καπετάνιο εμπορικού πλοίου να αναζητήσει, επιτεθεί, καταλάβει ή και να καταστρέψει ένα εχθρικό πλοίο κατά τη διάρκεια εκθροπραξιών. Καταδρομές βέβαια εκτελούσαν και πολεμικά σκάφη, τα λεγόμενα καταδρομικά (Θεμελή – Κατηφόρη, 1984). Ανάμεσα στις προϋποθέσεις που έπρεπε να πληρούνται για να θεωρηθεί μια τέτοια κίνηση κούρσος ήταν η δήλωση των λειών και η μεταχείριση του πλοίου και του πληρώματος αυτού βάσει του δικαίου της εμπόλεμης κατάστασης. Επίσης, οι κουρσάροι σε περίπτωση σύλληψής τους τελούσαν υπό καθεστώς αιχμάλωτων πολέμου και όχι πειρατών. Σε αυτές τις προϋποθέσεις, που όριζε το Διεθνές Δίκαιο, προστέθηκαν και οι ακόλουθοι ελληνικοί κανόνες της εποχής (Μηρεδήμας, 2021):

- Η απαίτηση προσκόμισης πιστοποιητικού του εφόρου της νήσου από όπου προερχόταν το πλοίο για την αξιότητα και την τιμιότητα του κυβερνήτη του πλοίου (Αρχείον της Κοινότητας Ύδρας, 1921-1932β).

- Η υποχρεωτική επιστροφή των αναχωρούντων πλοίων στον λιμένα τους, εντός μηνός από την ημερομηνία αναχώρησης με την απόλυτη ευθύνη των πλοιάρχων (Χατζηναργύρου, 1861).

Η εξουσιοδότηση για κούρσο δίνονταν μέσω νομοθετικής πράξης (*lettre patente*) που ονομαζόταν *lettre de marque* ή *lettre de course* ή *lettre de commission*, πρακτική που ήταν γνωστή στους Έλληνες καπετάνιους από το 1821 (Αρχείον της Κοινότητας Ύδρας, 1921-1932α). Η νομοθετική αυτή πράξη νομιμοποιούσε τον εκάστοτε καπετάνιο να διαπράξει κούρσο και μάλιστα εφαρμοζόταν στο Διεθνές Δίκαιο. Στην επαναστατημένη Ελλάδα αρμόδιες αρχές για έκδοση τέτοιων εξουσιοδοτήσεων ήταν μόνο τα νησιά Ύδρα, Σπέτσες και Ψαρά (Αρχείον της Κοινότητας Ύδρας, 1921- 1932α).

Από την άλλη πλευρά, ο όρος πειρατεία προϋπέθετε την αποκόμιση προσωπικού οφέλους (Ευσταθιάδης, 1959), συνθήκη που δεν ίσχυε στην περίπτωση των ελληνικών πλοίων

δεδομένου ότι αυτά έπλεαν βάσει ειδικής κρατικής άδειας, γνωστής ως «Πρότυπον» (Μηρεδήμας, 2021). Η διαχωριστική βέβαια γραμμή ανάμεσα στο τι θεωρείται κούρσος και τι πειρατεία, παρόλο που οι δύο αυτές έννοιες ήταν σαφώς ορισμένες, δεν ήταν πάντα απροσπέλαστη. Η μη συμμόρφωση με όλους τους κανόνες, που όριζαν τον κούρσο ή η μη προσκόμιση των λειών για εκδίκαση από το αρμόδιο δικαστήριο, αρκούσε για να χαρακτηριστεί ο εν λόγω κούρσος πειρατεία. Πέρα όμως από τις περιπτώσεις εκείνες, όπου η διάκριση μεταξύ κούρσου και πειρατείας δεν ήταν εύκολη, υπήρχαν και περιπτώσεις όπου ορισμένοι επαναστατημένοι Έλληνες εκμεταλλεύτηκαν τις συνθήκες και διέπραξαν ξεκάθαρα πειρατεία. Λόγω της ζημίας που προξενούσε στη διεθνή εικόνα της χώρας η εν λόγω δραστηριότητα, η Προσωρινή Διοίκηση της Ελλάδος αποφάσισε να εφαρμόσει δραστηρικά μέτρα (Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, 1862). Σε αυτό το πλαίσιο, ο καπετάνιος, το πλήρωμα και ο ναυλωτής του πλοίου παραπέμπονταν στη δικαστική κρίση των Λειοδικείων. Παράλληλα, η Κυβέρνηση φρόντιζε να εκδίδει κατά καιρούς διευκρινιστικές εγκυκλίους και οδηγίες με τις οποίες προωθούσε τη συμμόρφωση των κουρσάρων με τους διεθνείς κανόνες περί λειών.

3.4 Η Εξέλιξη του Θεσμού των Λειοδικείων

Για να θεωρηθεί οποιαδήποτε λεία νόμιμη, έπρεπε η εκάστοτε υπόθεση να εκδικαστεί ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου, γνωστού ως Λειοδικείου (ή αλλιώς Δικαστηρίου λειών ή Συλοδικείου). Μάλιστα, η απαίτηση εκδίκασης των λειών αποτελούσε αρχή του Διεθνούς Δικαίου γνωστή ως «...*toute prise doit etre jugee...*» (Bonfils, 1894, σελ. 767). Τα Λειοδικεία δεν αποτελούσαν μόνο ελληνική υπόθεση, αλλά ως θεσμός λειτουργούσαν εκείνη την περίοδο και σε άλλες χώρες μέχρι την 16η Απριλίου 1856, οπότε και απαγορεύτηκαν διεθνώς βάσει του πρώτου άρθρου της Δηλώσεως των Παρισίων (Εφφτερος, 1860). Κατά τη νομική θεωρία των ηπειρωτικών κρατών, τα Λειοδικεία ήταν εσωτερικά δικαστήρια και επομένως πρέπει να εφαρμόζουν το εκάστοτε εσωτερικό δίκαιο

κάθε κράτους. Αντιθέτως, σύμφωνα με το αγγλοσαξωνικό δίκαιο, τα Λειοδικεία αν και αποτελούσαν εσωτερικά δικαστήρια, θα έπρεπε να εφαρμόζουν το Διεθνές Δίκαιο (Ευσταθιάδης, 1943). Αξίζει να σημειωθεί ότι τα Λειοδικεία ήρθαν ξανά στο προσκήνιο κατά τη δεύτερη διάσκεψη ειρήνης στη Χάγη το 1907. Τότε μάλιστα είχε εγκριθεί η ίδρυση Διεθνούς Δικαστηρίου λειών, το οποίο θα ήταν επιφορτισμένο να δικάζει ως ανεξάρτητο δεύτερου βαθμού δικαστήριο (Constantopoulos, 1948), προσπάθεια η οποία τελικά δεν ευδοκίμησε (Ράφτης, 1980).

Παρόλο που τα ελληνικά Λειοδικεία ρύθμιζαν υποθέσεις στις οποίες εμπλέκονταν συμφέροντα και άλλων κρατών, εντούτοις η μη ύπαρξη κανόνων Διεθνούς Δικαίου που να ρυθμίζουν τις λείες αλλά και η μη επίσημη αναγνώριση της Ελλάδος ως κράτος είχαν σαν αποτέλεσμα η τελευταία να εφαρμόσει διατάξεις της επιλογής της. Τα πρώτα Λειοδικεία στον ελλαδικό χώρο λειτούργησαν σχεδόν αμέσως μετά την κήρυξη της Επανάστασης στα σημαντικότερα λιμάνια, όπου συγκροτήθηκαν και εξοπλίστηκαν ναυτικές μοίρες ή δίνονταν έγγραφα καταδρομής (Θεμελή – Κατηφόρη, 1984). Παρόλα αυτά, ο χρόνος ιδρύσεως και λειτουργίας τους δεν είναι επακριβώς διαπιστωμένος (Ράφτης, 1980). Ως επί το πλείστον, λειτούργησαν στα τρία νησιά που συγκροτούσαν το σύνολο σχεδόν του ελληνικού στόλου, δηλαδή στην Ύδρα, στις Σπέτσες και στα Ψαρά. Εξαίρεση αποτέλεσε η Δυτική Στερεά (Χέρσο) Ελλάδα, στην οποία λόγω της διοικητικής της αυτοτέλειας συνέχισαν να λειτουργούν Λειοδικεία με έδρα το Μεσολόγγι μέχρι την άλωσή του στις 10 Απριλίου 1826 (Θεμελή – Κατηφόρη, 1984).

Δεδομένης της απουσίας κρατικής οντότητας, η λειτουργία τους δεν βασίζονταν σε κάποια δικαστικά οργανωμένη αρχή, αλλά υπόκειντο στη δικαιοδοσία των Προκρίτων των τριών νησιών. Οι τελευταίοι όριζαν την Ειδική Επιτροπή για τις λείες αποτελούμενη από τρεις κομισάριους, οι οποίοι και αποφάσιζαν για τη νομιμότητα των ουδέτερων λειών (Ράφτης, 1980). Τα μέλη της εκλέγονταν *ad hoc* σε κάθε παρουσιαζόμενη υπόθεση (Ράφτης, 1980), ενώ η εν λόγω Επιτροπή, η οποία από το 1824 χαρακτηρίζεται ότι λειτουργεί ως θαλάσσιο

Κριτήριο (Χατζηναργύρου, 1861), δεν αποτελούσε μόνιμο δικαιοδοτικό όργανο για τις λείες (Αρχείον της Κοινότητας Ύδρας, 1921-1932β).

Μετά την Α΄ Εθνοσυνέλευση, οπότε και ορίστηκε Κυβέρνηση, το Υπουργείο των Ναυτικών ζήτησε από τους Προκρίτους να του αποσταλούν τα ονόματα των κομισάριων, ώστε αφενός να τους κρίνει, αφετέρου να είναι αυτό που θα τους ορίζει κατά τόπους (Χατζηναργύρου, 1861). Φαίνεται δηλαδή ότι το Υπουργείο ενέταξε τρόπον τινά τους κομισάριους στη δύναμη του προσωπικού του, δίνοντάς τους έτσι εν δυνάμει υπόσταση κρατικού υπαλλήλου ενισχύοντας την εικόνα απονομής δικαιοσύνης από ένα ευνομούμενο κράτος. Παράλληλα όμως, έχοντας εξασφαλίσει ποιος θα αποφάσιζε κάθε φορά για τις λείες, απέκτησε και τη δυνατότητα διαμόρφωσης και ελέγχου των αποφάσεων περί των λειών. Μέσω αυτής της πρώιμης μορφής παρέμβασης το Υπουργείο θα μπορούσε να διασφαλίσει ότι, οι εν λόγω αποφάσεις δεν θα δημιουργούσαν προβλήματα στις σχέσεις της Ελλάδος με τις Μεγάλες Δυνάμεις ή τουλάχιστον θα ήταν εναρμονισμένες με την εξωτερική πολιτική της Κυβέρνησης.

Η κατά περίπτωση συγκρότηση Λειοδικείων με την ανάθεση της ευθύνης έκδοσης δικαστικής κρίσης για τη νομιμότητα των ουδέτερων λειών σε κομισάριους αντικαταστάθηκε τον Μάιο του 1825. Η Προσωρινή διοίκηση της Ελλάδος με νομοθετική πράξη ανέθεσε την εκδίκαση υποθέσεων λειών σε μόνιμη Πενταμελή Επιτροπή, η οποία υπαγόταν διοικητικά πλέον στο Υπουργείο Δικαίου (Εφημερίς Αθηνών, 1825). Η Πενταμελής αυτή Επιτροπή, γνωστή και ως αντί Θαλασσίου Δικαστηρίου Επιτροπή (Δημακόπουλος, 1970) «...*τόπον επέχουσα θαλασσίου κριτηρίου η οποία επιφορτίζεται να εξετάση μετ' ακριβείας τα ενταύθα παρά του στόλου διευθυνόμενα εμπορικά πλοία ξένης υπερασπίσεως, ως φέροντα ιδιοκτησίας εχθρικής, να κάμει την κατά νόμους απόφασιν και να αναφέρη τας αποφάσεις της εις την Διοίκησιν δια του Υπουργείου Δικαίου*» (Εφημερίς Αθηνών, 1825, σελ. 1 ' Ο Φίλος του Νόμου, 1825, σελ. 1). Τα μέλη της ανωτέρω επιτροπής αντικαταστάθηκαν στις 25 Ιουνίου 1827, από άλλα τα οποία συγκρότησαν νέα επιτροπή. Έργο της

ήταν «...να εξεταζή και κρίνη μετ' ακριβείας τα συλλαμβανόμενα παρά πολεμικών και καταδρομικών πλοίων, και διευθυνόμενα ενταύθα εμπορικά πλοία ξένη υπερασπίσεως ως φέροντα λαθρεμπορίαν του πολέμου, ιδιοκτησίας εκθρικής, να κάμνη περί τούτων την κατά νόμον απόφασιν, και να διευθύνη τας αποφάσεις των εις την Κυβέρνησιν» (Γενική Εφημερίς της Ελλάδος, 1827α, σελ. 194). Έκτοτε, η σύστασή της άλλαξε επανειλημμένα (Δημακόπουλος, 1970). Χαρακτηριστική ήταν η περίπτωση κατά την οποία η αντί Θαλασσίου Δικαστηρίου Επιτροπή κατηγορήθηκε (Αρχείο Ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών, 1827) ευθέως από τους τρεις Ναυάρχους των Μεγάλων Δυνάμεων που πήραν μέρος στη ναυμαχία του Ναβαρίνου, ότι παρείχε νομική κάλυψη στους πειρατές (Χαλκιάς, 1974). Η αντικατάσταση των μελών της προκάλεσε έντονη αντιπαράθεση μεταξύ του Καποδίστρια και του προέδρου της Κ. Αξιωματικής (Χαλκιάς, 1974). Για την αποφυγή ανάλογων περιπτώσεων, ο Καποδίστριας σύστηνε ειδικές επιτροπές, όπως αυτή της 20ης Αυγούστου 1828, αποτελούμενη από τρία μέλη του Πανελληνίου (το γνωμοδοτικό σώμα που ιδρύθηκε από τον Καποδίστρια στις 18 Ιανουαρίου 1828 σε αντικατάσταση του Βουλευτικού), με σκοπό την επανεξέταση των αποφάσεων της αντί Θαλασσίου Δικαστηρίου Επιτροπής.

Η αντί Θαλασσίου Δικαστηρίου Επιτροπή συνέχισε τις εργασίες της μέχρι την 10η Απριλίου 1829, οπότε και ψηφίστηκε η ίδρυση του Θαλάσσιου Δικαστηρίου (Δημακόπουλος, 1970), το οποίο την αντικατέστησε. Η σύνθεση του τελευταίου ήταν τριμελής και είχε διοικητικό χαρακτήρα (Σεφεριάδης, 1920-1929). Η λειτουργία του Θαλασσίου Δικαστηρίου φαίνεται να ατόνησε τα χρόνια που ακολούθησαν και τελικά διακόπηκε οριστικώς με το άρθρο 101 του Συντάγματος του 1844, το οποίο κατήργησε τα τότε υπάρχοντα διοικητικά δικαστήρια και κατ' επέκταση το ίδιο (Ράφτης, 1980 Χαλκιάς, 1974). Αξίζει να αναφερθεί ότι το αντικείμενο εκδίκασης των Λειοδικείων κατά την επαναστατική περίοδο δεν ήταν μόνο οι λείες, αλλά και πλήθος άλλων ναυτικών υποθέσεων, οι οποίες εν τέλει ανατέθηκαν στα τακτικά δικαστήρια από τις 29 Μαρτίου 1829 (Μάμουκα, 1852).

3.4.1 Οι Εξωθεσμικές Παρεμβάσεις στη Λειτουργία των Λειοδικείων

Όπως προαναφέρθηκε, η πρώτη μορφή κρατικής παρέμβασης με σκοπό τη διαμόρφωση και τον έλεγχο των αποφάσεων περί των λειών έλαβε χώρα από την πρώτη κιόλας Κυβέρνηση που προέκυψε από την Α' Εθνοσυνέλευση. Η πρακτική αυτή ακολουθήθηκε και τα επόμενα χρόνια, καθώς για να εκτελεστεί οποιαδήποτε απόφαση τόσο της μόνιμης Πενταμελούς Επιτροπής όσο και της «αντί Θαλασσίου Δικαστηρίου Επιτροπής», η οποία αποτέλεσε τη μετέπειτα εξέλιξη της πρώτης την Καποδιστριακή περίοδο, απαιτούνταν η έγκριση-διαταγή είτε της Διοίκησης στην πρώτη περίπτωση είτε του ίδιου του Κυβερνήτη στη δεύτερη. Ειδικά στην καποδιστριακή περίοδο, οι αποφάσεις της αντί Θαλασσίου Δικαστηρίου Επιτροπής δημοσιεύονταν μόνο μετά από έγκριση του ίδιου του Κυβερνήτη, ενώ δεν ήταν λίγες οι φορές που δόθηκε χάρη από τον Καποδίστρια σε καταδικασθέντα αγγλικά πλοία (Μηρεδήμας, 2021).

Αντίστοιχη βέβαια ήταν την περίοδο εκείνη και η κατάσταση σε άλλα ευρωπαϊκά κράτη, όπως στη Μεγάλη Βρετανία, στη Γαλλία, στη Δανία και στη Σαρδηνία, όπου το εθνικό θετό δίκαιο όριζε τους Βασιλείς να έχουν τον τελευταίο λόγο επί των αποφάσεων (Μάμουκα, 1852). Κάτι τέτοιο βέβαια σήμαινε ότι, οι αποφάσεις των Λειοδικείων δεν ήταν αδιάβλητες, ιδιαίτερα εάν αυτές αφορούσαν λείες πλοίων υπό ευρωπαϊκή σημαία. Χαρακτηριστική περίπτωση του εν λόγω γεγονότος αποτελεί η υπόθεση του αυστριακού πλοίου «ΦΙΟΥΜΑΝΟΣ». Στην εν λόγω περίπτωση, οι Πρόκριτοι στο πλαίσιο σύνταξης της εισήγησής τους, ενώ κήρυξαν τόσο το πλοίο όσο και το φορτίο του ως νόμιμη λεία, αναγνώρισαν ότι για λόγους πολιτικής σκοπιμότητας είναι δυνατόν η Προσωρινή Διοίκηση να απελευθερώσει το πλοίο. Παρόλα ταύτα, τόνισαν ότι μία τέτοια απόφαση δεν μπορούσε να εφαρμοστεί και στο φορτίο, γιατί θα ήταν ξεκάθαρα αντίθετο με το δίκαιο των Εθνών και τη Διακήρυξη της Προσωρινής Διοίκησης (Αρχείον της Κοινότητας Ύδρας, 1921-1932α).

Κάθε φορέας πολιτικής εξουσίας δηλαδή, είτε αυτός ήταν η Προσωρινή Διοίκηση της Ελλάδος στην αρχή, είτε η Κυβέρνηση Καποδί-

στρια στη συνέχεια, ακροβατούσε ως προς τις λείες μεταξύ αποφάσεων πολιτικής σκοπιμότητας, για να μην προκαλέσει την αντίδραση των Μεγάλων Δυνάμεων και της τήρησης της νομιμότητας βάσει των κανόνων Διεθνούς Δικαίου. Πέρα όμως από την τήρηση των ισορροπιών στο εξωτερικό, έπρεπε να τηρηθούν αντίστοιχες ισορροπίες και στο εσωτερικό. Οι αποφάσεις που θα λαμβάνονταν δεν μπορούσαν να είναι τελείως αντίθετες με τους ισχύοντες Νόμους και τα Ψηφίσματα, καθώς κάτι τέτοιο θα εξέθετε την πολιτική εξουσία στο πρόσωπο των μελών της Επιτροπής των Λειοδικείων και κατ' επέκτασιν του ίδιου του λαού, αμφισβητώντας τη δέσμευσή της έναντι των όσων είχε εξαγγείλει.

3.5 Η ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΛΕΙΟΔΙΚΕΙΑ

3.5.1 Νόμος Υπ' Αριθμόν 55 του Κώδικα των Νόμων της 30ης Ιουλίου 1827

Ο πρώτος και μοναδικός Νόμος που ψηφίστηκε για τις λείες ήταν ο υπ' αριθμόν 55 του Κώδικα των Νόμων της 30ης Ιουλίου 1827 (Constitution, Loix, Ordonnances, 1835) περί φόρου επί των ναυτικών λειών. Οι αυξημένες οικονομικές ανάγκες του νεοσυσταθέντος κράτους εν μέσω συνεχόμενων πολεμικών συγκρούσεων, οδήγησε την Κυβέρνηση στην αύξηση των ποσοστών των επιβληθέντων φόρων επί της αξίας των λειών. Συγκεκριμένα, ψηφίστηκε η αύξηση του φόρου από 15%, ο οποίος και θεωρήθηκε μικρός, σε 25% προς κάλυψη των αναγκών του Εθνικού Ταμείου και του Θαλασσίου Δικαστηρίου. Επιπλέον, ορίστηκε ένα επιπλέον ποσοστό της τάξης του 1% σε μετρητά για τις ανάγκες του Νοσοκομείου του Ναυπλίου, βάσει της εκτίμησης του Θαλασσίου Δικαστηρίου επί της αξίας του κατασχεθέντος φορτίου. Αξίζει να αναφερθεί ότι ο ψηφισθέντας Νόμος (Δημακόπουλος, 1966) ήταν εναρμονισμένος με το σχέδιο Νόμου της Αντικυβερνητικής Επιτροπής (με εξαίρεση το ποσοστό του 1% το οποίο δεν είχε προβλεφθεί), που είχε υποβληθεί στη Βουλή αλλά όχι με την απόφαση της ίδιας της Βουλής. Συγκεκριμένα, η Βου-

λή σε Προβούλευμά της προς την Κυβέρνηση είχε αποφασίσει την επιβολή φόρου 30% επί των λειών για την κάλυψη των αναγκών του Εθνικού Ταμείου, 1% για το νοσοκομείο του Ναυπλίου και 4% για την κάλυψη των μισθών και εξόδων του Θαλασσίου Δικαστηρίου αλλά και όλων εν γένει των υπαλλήλων της Κυβέρνησης. Τα προαναφερθέντα ποσοστά που περιελήφθησαν στον σχετικό Νόμο είχαν επανυποβληθεί από την Αντικυβερνητική Επιτροπή ελαφρώς τροποποιημένα παρά την έκδοση απόφασης από τη Βουλή.

3.5.2 Ψήφισμα Υπ' Αριθμόν 22 της 8ης Φεβρουαρίου 1829

Με το Ψήφισμα υπ' Αριθμόν 22 της 8ης Φεβρουαρίου 1829 (Δημακόπουλος, 1966) καθορίστηκε ο τρόπος διανομής των λειών με σκοπό την αποφυγή καταχρήσεων. Συγκεκριμένα, το κέρδος των νόμιμων λειών μετά την αφαίρεση των όποιων εξόδων διαιρούταν σε τρία ίσα μέρη. Το ένα τρίτο ανήκε στην Κυβέρνηση, το δεύτερο τρίτο στο πλοίο που πραγματοποιήσε τη λεία και το τελευταίο τρίτο στο πλήρωμα του πλοίου. Διευκρινίστηκε ότι, εάν το κατάσχον πλοίο ήταν εθνικό, το μερίδιο που αναλογούσε στο πλοίο περιέρχονταν στην ιδιοκτησία της Κυβέρνησης, ειδάλλως θα λαμβάνονταν από τον ιδιοκτήτη αυτού. Τέλος, αναφορικά με τον τρόπο διανομής των λειών στο πλήρωμα του εκάστοτε πλοίου, ορίστηκε ότι αυτή θα γινόταν κατ' αναλογία του μισθού κάθε αξιωματικού και ναύτη, από τον πλοίαρχο μέχρι τον χαμηλότερο σε βαθμό επιβαίνοντα. Αξίζει να σημειωθεί ότι, το παρόν Ψήφισμα παρουσίασε σημαντικές ομοιότητες με την Προκήρυξη που εκδόθηκε στις Σπέτσες την 22 Απριλίου 1821 (Αργυρός, 1963), ως προς τον υιοθετηθέντα τρόπο διανομής των λειών.

3.5.3 Ψήφισμα Υπ' Αριθμόν 26 της 10ης Απριλίου 1829

Με το Ψήφισμα υπ' αριθμόν 26 της 10ης Απριλίου 1829 (Δημακόπουλος, 1966) συστάθηκε από τον Καποδίστρια το Θαλάσσιο Δικαστήριο, το οποίο ήταν αρμόδιο να κρίνει αποκλειστικά τις υποθέσεις των λειών. Το εν λόγω Δικαστήριο αποτελούνταν από τρία μέλη του Πανελλ-

νίου, ένα από κάθε τμήμα του, κατ' εκλογή της Κυβέρνησης. Χρέη γραμματέα του Δικαστηρίου τελούσε ο Υπογραμματέας του Τμήματος της Οικονομίας. Οι αποφάσεις του Θαλασσιού Δικαστηρίου δεν απαιτούσαν πλέον επικύρωση προκειμένου να εκτελεστούν, εκτός εάν ζητούνταν ανάκριση. Παράλληλα, συστάθηκε και το Ανώτατο Συμβούλιο επιφορτισμένο με την ανάκριση των αποφάσεων του Θαλασσιού Δικαστηρίου, σε περίπτωση δηλαδή που είχε ασκηθεί κάποια έφεση. Το Συμβούλιο αποτελούνταν από τέσσερα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου κατ' εκλογή πάλι του Καποδίστρια, εκ των οποίων το ένα ήταν ο Γραμματέας των Εξωτερικών και ένα επιπλέον μέλος του Γενικού Φροντιστηρίου (το οποίο ασκούσε οικονομικό έλεγχο στις Ένοπλες Δυνάμεις) επί των Ναυτικών. Χρέη γραμματέα εκτελούσε ο Υπογραμματέας της Επικράτειας. Αξίζει να αναφερθεί ότι μετά την αναδιοργάνωση της Διοίκησης το φθινόπωρο του 1829 και την κατάργηση του Πανελληνίου, το οποίο αντικαταστάθηκε από τη Γερουσία και δεδομένου ότι τα μέλη αυτού αποτελούνταν από μέλη του Πανελληνίου, εκδόθηκε ειδικό ψήφισμα περί της αναδιοργάνωσης του Θαλασσιού Δικαστηρίου (Δημακόπουλος, 1966).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η κήρυξη της Ελληνικής Επανάστασης έλαβε χώρα σε μια πολύ ιδιαίτερη χρονική συγκυρία. Στην Ευρώπη πλήθαιναν οι επαναστάσεις με τις Μεγάλες Δυνάμεις να προσπαθούν να τις καταστείλουν εν τη γενέσει τους, προκειμένου να εδραιώσουν τα μοναρχικά τους καθεστώτα. Παρά όμως τη φαινομενική ταύτιση των Μεγάλων Δυνάμεων ως προς την αντιμετώπιση των άλλων επαναστάσεων, η Ελληνική Επανάσταση φαίνεται να άλλαξε τις μεταξύ τους ισορροπίες. Συγκεκριμένα, κάθε μια εξ αυτών βρήκε την ευκαιρία να υιοθετήσει και να προωθήσει τη δική της κρυφή ατζέντα με σκοπό να εξυπηρετήσει τις δικές της επιδιώξεις. Μάλιστα, τα αντικρουόμενα οικονομικά συμφέροντα και ο μεταξύ τους ανταγωνισμός σε συνδυασμό με την άρνηση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας να συμβιβαστεί ήταν αυτά που οδήγησαν στη ναυμαχία του Ναβαρίνου από την οποία προέκυψε το πρώτο ελληνικό κράτος.

Η επιτυχία της Ελληνικής Επανάστασης προϋπέθετε τη διαφοροποίηση των Ελλήνων από τους επαναστάτες των υπόλοιπων χωρών. Η διαφοροποίηση αυτή «*περνούσε*» μέσα από την αναγνώριση της νομιμότητας του Αγώνα και συγκεκριμένα του εμπόλεμου χαρακτήρα του. Η άποψη ότι, οι επαναστατημένοι Έλληνες δεν είχαν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του εξεγερμένου που χαρακτήριζαν τους επαναστάτες των άλλων χωρών φαίνεται ότι δεν είχε διαμορφωθεί μόνο ανάμεσα στους ίδιους τους Έλληνες, αλλά τη συμμερίζονταν και προσωπικότητες του εξωτερικού. Χαρακτηριστική είναι η αναφορά του Γάλλου πρόξενου στη Θεσσαλονίκη Cousinery, ο οποίος σε υπόμνημά του έκανε λόγο για ελληνικό έθνος (Ministère des Affaires Étrangères de France, x.x.), όπως επίσης και η παραδοχή του εθνικού χαρακτήρα της Ελληνικής Επανάστασης από τον Metternich (Prokesch – Osten, 1867) και τον Αυστριακό διπλωμάτη Friedrich von Gentz στις αντίστοιχες επιστολές που είχαν αποστείλει (Prokesch – Osten, 1867). Αλλά ακόμη και στη Συνθήκη ειρηνεύσεως της Ελλάδος του 1827, η οποία συνάφθηκε μεταξύ Μεγάλης Βρετανίας, Γαλλίας και Ρωσίας, όπως αυτή δημοσιεύτηκε στη Γενική Εφημερίδα της Ελλάδος (1827β), γίνεται αναφορά στην ύπαρξη ελληνικού Έθνους, γεγονός που σημαίνει ότι οι Μεγάλες Δυνάμεις γνώριζαν ότι η περίπτωση της Ελληνικής Επανάστασης ήταν διαφορετική. Η επιλογή της μη παραδοχής του εμπόλεμου χαρακτήρα της Ελληνικής Επανάστασης επομένως φαίνεται να ήταν αποτέλεσμα συγκεκριμένων συμφερόντων, αλλά κυρίως λόγω του φόβου ότι κάτι τέτοιο θα άνοιγε την «*κερκόπορτα*» της αμφισβήτησης όλων των ευρωπαϊκών μοναρχιών. Στο ανωτέρω συντέλεσε επίσης και το γεγονός ότι, στο ίδιο το ζήτημα της αναγνώρισης των επαναστατών ως εμπόλεμων, αν και κεφαλαίως σημασίας από πλευράς Διεθνούς Δικαίου, οι νομομαθείς και οι ιστορικοί της εποχής δεν επέδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, μη αποδίδοντας σε αυτό τη σπουδαιότητα που του άρμοζε (Ευσταθιάδου, 1953).

Οι επαναστατημένοι Έλληνες, στην προσπάθειά τους να κερδίσουν αυτή τη «*μάχη*» των εντυπώσεων, επέλεξαν να συμμορφωθούν

με τους τότε ισχύοντες κανόνες. Μεσούσης της Επανάστασης, ανέπτυξαν νομική δραστηριότητα που αντίστοιχη θα περίμενε κανείς να συναντήσει σε ήδη οργανωμένο κράτος και σίγουρα χωρίς αυτό να βρίσκεται σε εμπόλεμη κατάσταση. Ορισμένα μάλιστα νομικά έγγραφα, όπως η εγκύκλιος της 11ης Αυγούστου 1822 της Προσωρινής Διοίκησης της Ελλάδος (Χατζηπαναργύρου, 1861), με την οποία γνωστοποιήθηκε η αναγνώριση του κηρυχθέντος ναυτικού αποκλεισμού από τον Hamilton, αποτελεί δείγμα της ικανότητας των συντακτών του δυνάμενο να αναμετρηθεί με τα καλύτερα έγγραφα των προηγμένων ευρωπαϊκών κρατών (Ευσταθιάδου, 1953). Αναφορικά με την άσκηση του δικαιώματος θαλασσιών λειών, αρχές όπως η διατύπωση σύμφωνα με την οποία, εάν ευρωπαϊκά ουδέτερα πλοία μετέφεραν εχθρικά στρατεύματα, θα διατάσσονταν να τα μεταφέρουν στον τόπο επιβίβασής τους, ούτε οι συντάκτες των διακηρύξεων της ένοπλης ουδετερότητας είχαν διανοηθεί (Πλειώνης, 1971). Εν απουσία κανόνων Διεθνούς Δικαίου με καθολική ισχύ, η ελληνική Κυβέρνηση αναγκαζόταν αφενός να εφαρμόζει το εσωτερικό της δίκαιο, αφετέρου να παρεμβαίνει με Εγκυκλίου και Οδηγίες προκειμένου να εξασφαλίσει την τήρηση ενιαίας και όσο το δυνατόν περισσότερο ευνοϊκής προς τις Μεγάλες Δυνάμεις εξωτερικής πολιτικής. Βέβαια, αυτό δεν σήμαινε ότι δεν δημιουργούνταν προβλήματα από αυτό το υβριδικό μοντέλο. Το μεγαλύτερο πρόβλημα, το οποίο προέκυπε από την εφαρμογή του εσωτερικού της δίκαιου ήταν από ό,τι φάνηκε το κατά πόσο το δίκαιο αυτό μπορούσε να εφαρμοστεί σε πλοία που έπλεαν στην ανοιχτή θάλασσα, περιπτώσεις όπου τυπικά το ισχύον δίκαιο ήταν αυτό της σημαίας του πλοίου. Το πρόβλημα αυτό είχε απασχολήσει νομικούς της εποχής που υποστήριζαν ότι με την εφαρμογή του εσωτερικού δικαίου τα δικαστήρια ήταν ταυτόχρονα δικαστές και διάδικοι (Gessner, 1865).

Κάθε ελληνικός φορέας πολιτικής εξουσίας, από την Προσωρινή Διοίκηση της Ελλάδος στην αρχή, μέχρι την Κυβέρνηση Καποδίστρια στη συνέχεια, ακροβατούσε ως προς τις λείες μεταξύ αποφάσεων πολιτικής σκοπιμότητας, για να

μην προκαλέσει την αντίδραση των Μεγάλων Δυνάμεων και της τήρησης της νομιμότητας βάσει κανόνων Διεθνούς Δικαίου. Χαρακτηριστική περίπτωση αποτέλεσε η Προσωρινή Κυβέρνηση της Ελλάδος, η οποία, αν και πρόθεσή της ήταν να προβάλλει τη μετατροπή της Ελλάδος σε ένα κράτος δικαίου προκειμένου να κερδίσει την εύνοια των ευρωπαϊκών Μεγάλων Δυνάμεων, προέβαινε σε τακτικές θεσμικές παρεμβάσεις υπέρ της Μεγάλης Βρετανίας. Με άλλα λόγια, τη στιγμή που η Προσωρινή Κυβέρνηση της Ελλάδος πρόβαλλε την πιστή τήρηση των διεθνών κανόνων, την ίδια στιγμή τους εφαρμόζε επιλεκτικά. Επιπλέον, δεν εξέλειψαν και περιπτώσεις όπου καταστρατηγούνταν η αρχή της διάκρισης των εξουσιών, με το Βουλευτικό να παρεμβαίνει σε δικαστικές αποφάσεις προκειμένου να μη διασαλευθούν οι σχέσεις με τις Μεγάλες Δυνάμεις (Αρχαία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, 1862, Αρχαία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, 1857). Επίσης, το γεγονός ότι τόσο το Εκτελεστικό όσο και το Βουλευτικό Σώμα είχαν αρμοδιότητες για θέματα εξωτερικής πολιτικής, είχε συχνά ως αποτέλεσμα τη διένεξη μεταξύ τους, η οποία εκδηλώνονταν μέσα από την υπερβολική σχολαστικότητα στον αμφότερο θεσμικό έλεγχο.

Η επιδίωξη αυτή να μη δυσανετισθεί κανένας Ευρωπαίος αναιρούσε την ύπαρξη ενός ευνομούμενου κράτους, του οποίου η λειτουργία βασιζόταν στην τήρηση συγκεκριμένων κανόνων. Επιπλέον, εξέθετε την πολιτική εξουσία στο πρόσωπο των μελών της Επιτροπής των Λειοδικείων και κατ' επέκτασιν του ίδιου του λαού, αμφισβητώντας τη δέσμευσή της έναντι των όσων είχε εξαγγείλει. Παρόλα ταύτα, αυτή η απόφαση συγκερασμού των εφαρμοζόμενων κανόνων ως πολιτική φάνηκε ιδιαίτερα χρήσιμη, καθώς οι επαναστατημένοι Έλληνες κατάφεραν να θέσουν σε νομικό αδιέξοδο τις χώρες εκείνες που λόγω συμφερόντων δεν είχαν πάρει ξεκάθαρη θέση απέναντι τους. Αφενός η μη δήλωση ουδετερότητας εκ μέρους τους και κατ' επέκτασιν η μη αναγνώριση των επαναστατημένων Ελλήνων ως εμπόλεμων έθετε τα πλοία των ξένων χωρών εκτός του ειδικού καθεστώτος προστασίας, αφετέρου ο χαρακτηρισμός των ελληνικών πλοίων ως πειρατικών

ήταν νομικά αβάσιμος. Χαρακτηριστική ήταν η ιδιαίτερα δυσμενής θέση στην οποία βρέθηκε η πολέμιος της Ελλάδος Αυστρία, η οποία έχασε από τον ελληνικό στόλο πάνω από 100 εμπορικά πλοία της (Crawley, 1930).

Τέλος, το εφαρμοστέο δίκαιο για τις θαλάσσιες λείες αποδείχτηκε ότι ήταν ένας «ζωντανός οργανισμός». «Γεννήθηκε» με την κήρυξη της Επανάστασης με γνώμονα την αποφυγή της δυσαρέσκειας των Μεγάλων Δυνάμεων. Στην πορεία όμως, όταν έγινε αντιληπτή η δυσκολία που επέβαλε στην επιτυχή έκβαση της Επανάστασης και δεδομένης της εξασφαλισμένης υποστήριξης της Μεγάλης Βρετανίας, άλλαξε και εναρμονίστηκε με τους κανόνες που όριζε το Consolato del Mare, μέχρι την οριστική απαγόρευση των λειών διεθνώς, το 1856.

ΠΗΓΕΣ

Αρχεία Λάζαρου και Γεώργιου Κουντουριώτου. (1921). 1821-1832. Δημοσιευμένα υπό Αντωνίου Λιγνού. Τόμος Δεύτερος. 1824. Εν Αθήναι: Τύποις Π. Α. Σακελλαρίου.

Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας. (1857). Μέχρι της εγκαταστάσεως της Βασιλείας. Τόμος Πρώτος. Εν Αθήναι: εκ του τυπογραφείου Δ. Α. Μαυρομμάτη.

Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας. (1862). Μέχρι της εγκαταστάσεως της Βασιλείας. Τόμος Δεύτερος. Αθήναι: Τύποις Διονυσίου Κορομηλά.

Αρχείο Ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών. 1827/V (24 Οκτωβρίου 1827)

Αρχείο Εξωτερικής Πολιτικής της Ρωσίας, Γραμματεία, φ. 2363, κειμ. 201.

Αρχείον της Κοινότητος Ύδρας. (1921-1932α). 1778-1832. Τόμος Ζ΄. Δημοσιευμένον υπό Α. Λιγνού. Εν Πειραιί: Τύποις Εφημ. Σφαίρας.

Αρχείον της Κοινότητος Ύδρας. (1921-1932β). 1778-1832. Τόμος Η΄. Δημοσιευμένον υπό Α. Λιγνού. Εν Πειραιί: Τύποις Εφημ. Σφαίρας.

Archives Diplomatiques. (1822). L'évenement d' une Importance Majeure, Volume 3eme.Vienne.

Γενικά Αρχεία του Κράτους (Γ.Α.Κ.). (1828).

Θαλάσσιον Δικαστήριον, φ. 16, έγγραφο 408. Γνωμοδότηση της Αντιθαλασσιου Δικαστηρίου Επιτροπής της 29ης Νοεμβρίου 1828.

Γενική Εφημερίς της Ελλάδος. (1827α). Αριθμός φύλλου 49. 25 Ιουνίου 1827.

Γενική Εφημερίς της Ελλάδος. (1827β). Αριθμός φύλλου 52. Τετάρτη 10 Αυγούστου 1827.

Constitution, Loix, Ordonnances des assemblees nationales des corps legislatifs et du President de la Grece. Recueillies et traduites par ordre du Gouvernement. 1821- 1832. (1835). Athenes: Imprimerie Royale

Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών. (1984). Ιστορικά Κείμενα. Αρχείον Ιωάννου Καποδίστρια.Τεύχος ΣΤ. Αθήνα: Εκδοτική Εστία.

Εφημερίς Αθηνών. Φύλλο 63, Τρίτη 12 Μαΐου 1825.

Gouvernement Provisoire de la Grece. (1822). Le Secretaire d' Etat et Ministre des Affaires Etrangeres. No 124 du Protocole. Corinthe.

Great Britain. (1822) Public Record Office MSS. Foreign Office. Austria: F.O. 83/2230, File 83, folio 2230.

Jourdain, Jean Ph. (1828). Memoires historiques et militaires sur les evenements de la Grece, depuis 1822 jusqu' au combat de Navarin. Tome Premier. Paris: Brissot- Thivars Libraire.

Ministère des Affaires Étrangères de France (M.A.E.). (x.x.). Personnel, T 20, 1822, FF. 37- 176: Esprit de Cousinery.

Ο Φίλος του Νόμου. Εφημερίς της Διοικήσεως και της νήσου της Ύδρας. Αριθμός φύλλου 115. Παρασκευή 8 Μαΐου 1825. Προσωρινή Διοίκηση της Ελλάδος. Προσωρινό Πολίτευμα της Ελλάδος 1822.

Prince Richard Metternich. (1881). Memoirs of Prince Metternich. 1815-1819. Third Volume.

Translated by Mrs Alexander Napier London: Richard Bentley and Son.

Τρικούπης, Σπ. (1825α). Περί της υψηλής υπερασπίσεως την οποία επικαλέσθη-

σαν οι Έλληνες. Μέρος Πρώτον. Διὰ τὴν Ἑλλάδα επικαλέσθη τὴν υπεράσπισον τῆς Μεγάλης Βρετανίας. Στο: Γενική Εφημερίς της Ελλάδος, 1825. Αριθμός φύλλου 2. Σάββατο, 10 Οκτωβρίου 1825.

Τρικούπης, Σπ. (1825β). Συνέχεια τῆς διατριβῆς περὶ τῆς υψηλῆς υπερασπίσεως τὴν ὁποία επικαλέσθησαν οἱ Ἕλληνες. Μέρος Δεύτερον. Ἀν ἡ επικαλούμενη υπεράσπισις βλάπτῃ τὴν πολιτικὴν ὑπαρξὴν καὶ ανεξαρτησίαν τοῦ ἔθνους, καὶ ἂν τὰ ἔγγραφα, δι' ὧν επικαλεῖται ἡ υπεράσπισις, εἶναι νόμιμα ἢ ἄνομα. Στο: Γενική Εφημερίς της Ελλάδος. Αριθμός φύλλου 3. Τετάρτη 14 Οκτωβρίου 1825.

Χιακόν Αρχεῖον. (1924). Τόμος Πρώτος. Επιστολὴ Ἰω. Βλαχογιάννη. Προκήρυγμα τοῦ ἐλληνικοῦ Στόλου πρὸς τοὺς Ἕλληνας τῶν παραλίῶν καὶ τῶν νήσων. Εν Αθήναι: Τύποις Π.Δ. Σακελλαρίου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αργυρός, Σπ. Φ. (1963). Η πειρατεία. Από του 1500 π.Χ. έως το 1860. Ιστορία και θρύλος. Δευτέρα επαυξημένη έκδοσις. Αθήναι: ΑΘΗΝΑ

Adams, E. D. (1923). The Cambridge History of British Foreign Policy, 1783-1919. Edited by Sir A. W. WARD, Litt.D., F.B.A., and G. P. GOOCH, M.A., Litt.D. Volume II. 1815-1866. Cambridge: University Press.

Bonfils, H. (1894). Manuel de droit international public (droit des gens). Destiné aux étudiants des facultés de droit et aux aspirants aux fonctions diplomatiques et consulaires. Paris: Arthur Rousseau.

Castren, Er. (1966). Civil Law. Helsinki.

Chapman, T. (1998). The Congress of Vienna. Origins, processes and results. U.K.: Routledge.

Constantopoulos, D. S. (1948). Verbindlichkeit und Konstruktion des Positiven Volkerrechts, Τόμος 3, Πραγματεία Κέντρου Ερεύνης Διεθνούς Δικαίου Πανεπιστημίου Αμβούργου.

Crawley, C. W. (1930). The Question of Greek Independence. Cambridge: Cambridge University Press.

Δασκαλάκης, Απ. Β. (1966). Κείμενα-Πηγαί της Ιστορίας της Ελληνικής Επανάστασης. Τόμος Πρώτος. Τα πρώτα σαλπίσματα – Φιλική Εταιρεία – Αι Προκηρύξεις της ελευθερίας – Οργανισμοί και Πολιτεύματα – Συνταγματικά Πράξεις – Γενικά πληροφοροί. Αθήναι: Τύποις Αδελφών Αγγ. & Παν. Αθ. Κλεισιούνη.

Δασκαλάκης, Απ. Β. (1967). Κείμενα-Πηγαί της Ιστορίας της Ελληνικής Επανάστασης. Τόμος Δεύτερος. Μέρος Πρώτον (1821-1826). Αθήναι: Τύποις Αδελφών Αγγ. & Παν. Αθ. Κλεισιούνη.

Δημακόπουλος, Γ. Δ. (1966). Ο Κώδιξ των Νόμων της Ελληνικής Επανάστασεως 1822-1828: η νομοθετική διαδικασία, τα κείμενα των νόμων. Επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της Ιστορίας του Ελληνικού Δικαίου. Νο 10-11. Αθήναι.

Δημακόπουλος, Γ. Δ. (1970). Ο Κώδιξ των Ψηφισμάτων της Ελληνικής Πολιτείας. Α΄ 1822- 1828. Η διαδικασία της ψηφίσεως. Τα κείμενα των Ψηφισμάτων, Επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της Ιστορίας του Ελληνικού Δικαίου. 14 (1967). Εν Αθήναι.

De Vattel, M. (1758). Le Droit des Gens ou principes de la loi naturelle, applique a la conduit et aux affaires des Nations et des Souverains. Tome I. Londres.

De Vattel, Em. (2008). Law of Nations. Edited by Knud Haakonssen with an Introduction by Bela Kapossy and Richard Whatmore. Indianapolis, United States of America: Liberty Fund, Inc.

Driault, M., Lheritier, M. (x.x.) Histoire Diplomatique de l' Europe, T. I. Ευσταθιάδης, Κ. (1939). Η συμφωνία μη επεμβάσεως εις την Ισπανίαν. Αθήναι.

Ευσταθιάδης, Κ. Θ. (1943). Σύγκρουσις εσωτερικού και Διεθνούς Δικαίου κατά την νομολογίαν των δικαστηρίων των λειών. Εν Εφημερίς Ελληνικής και Αλλοδαπής Νομολογίας (Ε.Ε.Α.Ν.) έτους 64ου/1943.

Ευσταθιάδης, Κ. Θ. (1959). Ο χαρακτηρισμός πλοίων ως πειρατικών. Εν Μελέται Διεθνούς Δικαίου. Τόμος 2. Αθήναι.

Ευσταθιάδου, Κ. Θ. (1953). Σχέσεις των Ελλήνων επαναστατών του 1821 προς

τας ξένas δυνάμεις. Λόγος ρηθέν εν της μεγάλης αιθούσης των τελετών την 25η Μαρτίου 1953.

Έφφερος, Α. Β. (1860). Αλληλεθνές της Ευρώπης Δίκαιον. Μετάφραση Διομήδους Κυριάκου. Αθήνα: εκ του τυπογραφείου της Αθήνας.

Foignet, R. (1908). Manuel elementaire de droit 6eme edition international A l' usage des étudiants en facultés droit et des Candidats aux carrieres diplomatiques et consulaire. Paris: Arthur Rousau.

Gessner, L. (1865). Les droit des neutres sur mer. Paris: Amyot.

Grant, A. J., Temperley, H. (1934). Europe in the nineteenth and twentieth centuries (1789- 1932). London, U.K.: Longmans, Green and Co.

Hermet, G. (2020). Η ιστορία των εθνών και του εθνικισμού στην Ευρώπη. Λάμπρος Φλιτούρης (επιμ.). Μετάφραση Αλεξάνδρα Νεστοροπούλου. Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.

Hobsbawm, Er. (1996). The age of revolution 1789-1848. New York, USA: Vintage Books, a Division of Random House Inc.

Θεμελή - Κατηφόρη, Δ. (1984). Η λειτουργία Λειοδικείων στο Μεσολόγγι στην περίοδο της Επανάστασης (1821-1826), Παρουσία 2, 329-350.

Ιωάννου, Κρ. Μ. (1979). Τετράδια Διεθνούς Δικαίου. Εξωτερική Πολιτική και Διεθνές Δίκαιο στο Εικοσιένα. Αθήνα - Κομοτηνή: Έκδοση Αντ. Ν. Σάκκουλα.

Κακαμπούρας, Δ. (1993). Η Βρετανική πολιτική, ο Μπάιρον και οι Έλληνες του '21. Αθήνα: Εκδόσεις Ιστορητής.

Κλάψης Αντ. (2019). Πολιτική και διπλωματία της ελληνικής εθνικής ολοκλήρωσης, 1821-1923. Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.

Μάμουκα, Ανδρ. Ζ. (1852). Τα κατά την αναγέννησιν της Ελλάδος. Ήτοι συλλογή των περί την αναγεννώμενην Ελλάδα συνταχθέντων πολιτευμάτων, νόμων, και άλλων επίσημων πράξεων. Από του 1821 μέχρι τέλους 1832. Τόμος ΙΑ. Αθήνησιν: εκ του βασιλικού τυπογραφείου.

Μηρεδήμας, Αντ. (2021). Διεθνές δίκαιο

και διπλωματία στα χρόνια της επανάστασης του 1821. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

Mitsidis, Th. (1969) Consolato del Mare. The medieval maritime code and its contribution to the development of International Law. In: Revue Hellenique de Droit International 22, No 3-4.

Πλειώνης, Λ. (1971). Κανόνες τινές του κατά θάλασσαν δημοσίου δικαίου των Ελλήνων κατά την Επανάστασιν του 1821. Ανάτυπον εκ του υπ' αριθμ. 44 τεύχους του "Δελτίου του Ναυτικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος". Πειρεύς.

Ράφτης, Ελ. Τρ. (1980). Περί θαλασσίων λειών και λειοδικείων διαρκούντος του υπέρ της ανεξαρτησίας αγώνος των Ελλήνων (1821- 1830). Θεσσαλονίκη: Εκδοτικός οίκος αφων Κυριακίδη.

Rapport, M. (2013). The Napoleonic Wars. A very short introduction. U.K.: Oxford University Press.

Richards, D. (2001). Ιστορία της σύγχρονης Ευρώπης 1789-2000. Μετάφραση Φ. Κ. Βώρος. Αθήνα: Εκδόσεις Δημ. Ν. Παπαδήμα.

Σάθας, Κ. (1868). Νεοελληνική Φιλολογία. Βιογραφίαι εν τοις γράμμασι διαλαμπάντων Ελλήνων. (1453-1821). Εν Αθήναις: Εκ της τυπογραφίας των τέκνων Ανδρέου Κορομηλά.

Σεφεριάδης, Στ. Π. (1920-1929). Μαθήματα Δημόσιου Διεθνούς Δικαίου. Τόμος ΙΙ. Αθήναι.

Σπάρο, Ο. Μπ. Α. (1965). Η ελληνική Επανάσταση και η Ρωσία (1821-1829). Β' έκδοση. Μετάφραση Σαραντοπούλου. Αθήνα: Εκδοτικός Οίκος Μπαϋρον.

Seferiades. (1916). Les Tribunaux De Prises En Grece, En Revue Generale De Droit International public. Droit De Gens, Histoire Diplomatique, Droit Penal, Droit Fiscal, Droit Administratif. Tome 23. Paris.

Τρικούπης, Σπ. (1888). Ιστορία της Ελληνικής Επανάστασεως. Τόμος Γ'. Λονδίνον 1853- 1857. Έκδοση Τρίτη. Εν Αθήναις: Τυπογραφείον Ωρα.

Vincent, R. J. (1971). The principle of non-intervention and international order.

PhD Thesis. Australia: Australian National University Canberra.

Von Prokesch – Osten, Ant. (1867). Geschichte des Abfalls der Griechen von turkischen reiche im jahre 1821 und der grundung des hellenschen konigreiches aus diplomatischem standpuncte. In com-mission bei Carl Gerold's Sohn. B. 4. Wien.

Χαλκιάπουλος, Θ. Αθ. (1974). Θέματα Θαλασσίων Λειών κατά την Καποδιστριακήν περίοδο. Αθήναι.

Χατζηναργύρου, Αν. Α. (1861). Τα Σπετσιώτικα. Ήτοι συλλογή ιστορικών

εγγράφων και υπομνημάτων αφορώντων τα κατά την Ελληνικήν Επανάστασιν του 1821 αρυσθείσα εκ των αρχείων της νήσου Σπετσών συμπληρωθείσα δε εκ των του Κράτους αρχείων και άλλων πηγών. Τόμος Πρώτος. Αθήναισι: Τυπογραφείο Δ. Α. Μαυρομμάτη.

Wilson, G. Gr. (1901). International Law. New York: Silver, Burtett and Company.

Woodhouse, C. W. (1973). Capodistria: The Founder of Greek Independence. Oxford: University Press.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ο Επισμηναγός (Ι) Ηλίας Τσίτσιος αποφοίτησε από τη Σχολή Ικάρων το 2006. Υπηρέτησε στην 380 Μοίρα Αεροφερόμενου Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης & Ελέγχου (ΑΣΕΠΕ) από το 2007 έως και το 2020 ως κυβερνήτης, εκπαιδευτής - αξιολόγησης αέρος και δοκιμαστής αεροσκαφών EMB-145 AEW&C και EMB-135. Από το 2020 υπηρετεί στο Ταχέως Αναπτυσσόμενο Σώμα του NATO στη Θεσσαλονίκη (NRDC-GR) ως εμπειρογνώμονας (SME) του Κέντρου Συντονισμού Αεροπορικών Επιχειρήσεων (AOCC). Είναι κάτοχος Διπλώματος Εξειδίκευσης στη «Διοίκηση, Διαχείριση Κρίσεων & Διαπραγματεύσεις» από το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών "MSc Human Factors in Aviation" από το Πανεπιστήμιο Coventry του Ηνωμένου Βασιλείου. Επιπλέον, είναι κάτοχος 2ου μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών «LLM Θεωρία Δικαίου & Διεπιστημονικές Νομικές Σπουδές» του Τμήματος Νομικής του ΑΠΘ και υποψήφιος Διδάκτορας του ίδιου Τμήματος στο «Δίκαιο του Διαστήματος». Υπό την τελευταία ιδιότητα παραδίδει σχετικές με το προαναφερθέν γνωστικό αντικείμενο διαλέξεις στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΑΠΘ με τίτλο «Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνίες: Δίκαιο & Πολιτική» και στο Κοινό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ΑΠΘ-ΑΔΙΣΠΟ με τίτλο «Στρατηγικές Σπουδές». Ως προς το Δίκαιο του Διαστήματος, έχει συμμετάσχει σε πλήθος σχετικών σεμιναρίων, συνεδρίων και workshops που έχουν διοργανωθεί από φορείς, όπως το Γραφείο του ΟΗΕ για τις υποθέσεις του έξω-ατμοσφαιρικού Διαστήματος (UNOOSA), το Ινστιτούτο του ΟΗΕ για την έρευνα για τον αφοπλισμό (UNIDIR) και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος (ESA). Γνωρίζει την αγγλική (C2) και τη γαλλική (C1).

Αναμνηστική Καρτ Ποστάλ για τους εορτασμούς των 100 χρόνων (1924) από την Ναυμαχία της Σάμου ή Μυκάλης. Προσωπικό Αρχείο Κωνσταντίνου Κόγιγια.

200 χρόνια από την Ναυμαχία της Μυκάλης στη Σάμο τον Αύγουστο του 1824. Οι ναυτικές επιχειρήσεις των αντιπάλων.

Του Μιχαήλ Κατσικαρέλη,
Ανθυποπλοίαρχου (Ε) ΠΝ

Η Σάμος ως προωθημένη Ναυτική Βάση

Η παρούσα μελέτη έχει επετειακό χαρακτήρα με σκοπό να αναδείξει, στο πλαίσιο της ιστορικής μνήμης, μία από τις ενδοξότερες πτυχές της Επανάστασης του 1821 στο Ανατολικό Αιγαίο, την υπεράσπιση της Σάμου στις αρχές Αυγούστου του 1824. Ειδικότερα, η ναυμαχία στις 5 Αυγούστου του 1824, η οποία διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή της Σάμου, αποτέλεσε το αποκορύφωμα μικρότερων ναυμαχιών που προηγήθηκαν την περίοδο εκείνη,¹ ανάμεσα στον οθωμανικό στόλο και τον ελληνικό, προκειμένου να αποτραπεί η κατάληψη του νησιού. Η τόλμη των ελληνικών πληρωμάτων, αλλά και η ταχύτητα με την οποία δραστηριοποιήθηκαν οι ελληνικές κυβερνήσεις της περιόδου για την αποτροπή της υποδούλωσης του νησιού, έγραψαν ακόμα μια σελίδα της ένδοξης ναυτικής Ιστορίας της Ελλάδας, στην ακριτική αυτή γωνιά.

Η Σάμος στα όπλα

Οι Σαμιώτες κήρυξαν την Επανάσταση στις 8 Μαΐου και πολύ γρήγορα αναδείχθηκε ως ηγέτης τους ο Γεώργιος Λογοθέτης Λυκούργος, ο οποίος εγκαθίδρυσε ένα αποτελεσματικό τοπικό στρατιωτικό και πολιτικό σύστημα διακυβέρνησης, Το «Στρατοπολιτικόν». Η μετέπειτα εξαιρετική οργάνωση του σαμιώτικου πληθυσμού σε οικονομικά και στρατιωτικά θέματα χάρισαν πρόσθετη αυτοπεποίθηση, ενώ το σύνολο των χωριών εκπροσωπούσαν στη Γενική Συνέλευση του νησιού.

Η Επανάσταση, όμως, στη Σάμο με την στρατηγική θέση πάνω στους βασικούς άξονες του ναυτεμπορίου του Αιγαίου, καταθρούβησε την Υψηλή Πύλη, ενώ οι σαμιώτικες επιδρομές στην ενδοχώρα της Μ. Ασίας τρομοκρατούσαν τους μουσουλμανικούς πληθυσμούς των παραλίων ασκώντας τους ψυχολογικές επιχειρήσεις.² Τα σαμιώτικα στρατιωτικά σώματα, οι Χιλιαρχίες, τα πολλά κανονιοστάσια και οι βαρδιάνοι στις

1 Κωνσταντίνος Μεταλληνός, *Ο Ναυτικός πόλεμος κατά την ελληνική επανάσταση 1821-1829*, τ. Β', Υπηρεσία Ιστορίας Ναυτικού, Αθήνα 2020, σ. 108. 193-197.

2 Νικόλαος Σταματιάδης, *Σαμιακά, Ηγεμονικό Τυπογραφείο, Σάμος 1899*, σ. 68.

Αναμνηστική Καρτ Ποστάλ για τους εορτασμούς των 100 χρόνων από την Επανάσταση στην Σάμο (1921) με τους πιο επιφανείς Σαμιώτες πρωταγωνιστές. Προσωπικό Αρχείο Κωνσταντίνου Κόγιγια.

παραθαλάσσιες βίγλες, συνέδραμαν στην άμυνα του νησιού συνεργαζόμενοι με τον παράκτιο εξοπλισμένο στόλο του.³

Το αντίκτυπο στο εμπόριο του Ανατολικού Αιγαίου, ανάγκασε την Πύλη να δράσει άμεσα. Στο εγχείρημά της να καταληφθεί η Σάμος από τον Οθωμανό Ναύαρχο Καρά Αλή, τον Ιούλιο του 1821, οι Έλληνες κινητοποίησαν επιτυχημένα, συνολικά 106 εξοπλισμένα πλοία και πυρπολικά και επικουρούμενοι από 200 Σαμιώτες υποστηριζόμενοι και από τα σαμιακά πυροβολεία, απέκρουσαν τις εκθρικές αποβάσεις. Έτσι, ο Τρινήσιος ελληνικός στόλος, καθώς αποτελούνταν στο σύνολό του από πλοία των τριών ισχυρότερων νησιών Ύδρα, Σπέτσες και Ψαρά, κατάφερε να ματαιώσει το πρώτο έτος της Επανάστασης τα σχέδια των Οθωμανών για την Σάμο.

Τα αντίπαλα πλοία και πληρώματα

Πώς όμως τα εξοπλισμένα ελληνικά εμπορικά πλοία ματαιώναν επιχειρήσεις πολεμικών πλοίων των Οθωμανών; Τα πληρώματα των ελληνικών πλοίων έφεραν ήδη από την προεπαναστατική περίοδο οπλισμό προκειμένου να προστατευθούν από την πειρατεία, πολλές φορές σε ομάδες για αλληλοϋποστήριξη. Οι μετέπειτα επαναστάτες ναυτικοί απέκτησαν έτσι πολεμική εμπειρία ταξιδεύοντας, ενώ την ίδια

3 Μ. Βουρλιώτης, «Καράβια και ναυπηγοί στη Σάμο», *Απόλλους Σαμιακών Γραμμάτων και τεχνών περιήγηση*, 87(2021), σ. 225-227.

Βρίκι ή πάρων του 19ου αιώνα. Μοντέλο υπό κλίμακα του μικροναυπηγού Ευάγγελου Γρυπιώτη.

στιγμή εξοικειώνονταν με τις κλιματικές συνθήκες, τους όρμους και τα λιμάνια της Μεσογείου.

Με την έκρηξη της Επανάστασης, ο Οργανικός Νόμος που ψηφίστηκε στην Εθνική Συνέλευση της Επιδαύρου, τον Ιανουάριο του 1822, δημιούργησε μεταξύ άλλων το *Μινιστέριο* (Υπουργείο) των Ναυτικών, ώστε να συντονίζεται ο κατά θάλασσα Αγώνας. Συστάθηκε μάλιστα και επιτροπή από την Ύδρα, τις Σπέτσες και τα Ψαρά για την ανάλογη διοικητική μέριμνα, ενώ κάθε ένα από τα τρία αυτά νησιά εξέλεξε από ένα Ναύαρχο.⁴ Ο Ναύαρχος είχε μεγάλα περιθώρια ελευθερίας και πρωτοβουλίας, λογοδοτώντας ουσιαστικά μόνο στο Κοινό του νησιού του, το οποίο όρισε ακόμα και αρχηγούς ναυτικών μοιρών. Στην περίπτωση της Ύδρας ήταν ένας ανά 5 πλοία. Ο Ναύαρχος

⁴ Αρχείον της κοινότητας της Ύδρας 1778-1832, τ. Ζ' (1926), δημοσιευμένο υπό του Αντωνίου Λιγνού, Σφαίρα, Πειραιάς, σ. 49. Στις 28 Απριλίου του 1821 ο Υδραίος πλοίαρχος Πακουμάκης Τουμπάκης ή Τομπάκης έδωσε τον όρκο του Ναυάρχου της Ύδρας στην Χίο. Ουσιαστικά όμως αναλάμβανε καθήκοντα Ναυάρχου του Τρινησίου Στόλου.

της Ύδρας, αναγνωρίστηκε ως ο πρώτος μεταξύ ίσων, στις κοινές ναυτικές τους επιχειρήσεις.

Βασικό πλοίο των Ελλήνων ήταν το μπρίκι με δύο ιστούς (κατάρτια) και αυξημένη ευελιξία. Έφερε οπλισμό με 8-18 πυροβόλα, με πλήρωμα ως και 91 άνδρες. Πολλά, επίσης, από τα πλοία που συμμετείχαν στην ναυμαχία στις 5 Αυγούστου ήταν βριγαντίνια, ουσιαστικά μπρίκια άνευ υποφράγματος με 2 πανύψηλους ιστούς.⁵

Τακτική μάχης των ιστιοφόρων της εποχής ήταν η «γραμμική μάχη», κατά την οποία τα πυροβόλα της πλευράς του κάθε πλοίου κανονιοβολούσαν τον εχθρό. Όταν πλησίαζαν το εχθρικό πλοίο, εκτελούσαν εμβολή (ρεσάλτο). Οι Έλληνες χρησιμοποιούσαν και πυρπολικά, μετασκευασμένα πλοία γεμάτα με εκρηκτικές ύλες, τα οποία με την έναυση τους κατά την επαφή με το εχθρικό πλοίο, του μετέδιδαν την πυρκαγιά.

Σφραγίδα Σάμου μετά την Ναυμαχία στις 5 Αυγούστου η οποία έκτοτε έφερε στο κέντρο τη μορφή του Χριστού. Πηγή ψηφιακής απεικόνισης: Γ.Α.Κ. Σάμου.

Στον αντίποδα τα πληρώματα του Οθωμανών ήταν φτωχά εκπαιδευμένα, ενώ επιχειρήθηκε

⁵ Κωνσταντίνος Μεταλληνός, *Ο Ναυτικός πόλεμος κατά την ελληνική επανάσταση 1821-1829*, τ. Α', Υπηρεσία Ιστορίας Ναυτικού, Αθήνα 2020, σ. 107.

να αντικατασταθούν τα κενά από ναυτολογήσεις Μουσουλμάνων από παράκτιες περιοχές της Μεσογείου ή Ευρωπαϊούς ναυτικούς. Στα πολεμικά τους πλοία επέβαινε και πολυάριθμο εξοπλισμένο πεζικό σε ρόλο αγήματος απόβασης ή ρεσάλτου. Ιδιαίτερα υπερτερούσαν οι Οθωμανοί σε υλικό λόγω πληθώρας ναυπηγείων, ενώ χρησιμοποιούσαν κατά κόρον στις ναυτικές επιχειρήσεις φρεγάτες, κορβέτες και μπρίκια. Οι φρεγάτες έφεραν 3 ιστούς, οπλισμό 32 έως 60 πυροβόλα σε μία ή δύο σειρές σε κάθε πλευρά του σκάφους, με 400 έως 600 άνδρες. Οι κορβέτες ήταν και αυτές τριίστιες, φέροντας έως 26 πυροβόλα, με πλήρωμα έως 200 άνδρες. Αξίζει να σημειωθεί ότι, στον τέταρτο χρόνο του πολέμου οι Οθωμανοί είχαν αρχίσει να αναπτύσσουν στοιχειώδεις τακτικές αποφυγής των πυρπολικών.

Η έξοδος του Οθωμανικού Στόλου από τα Στενά

Στις αρχές του 1824, ο Σουλτάνος Μαχμούτ ο Β', ήρθε σε συμφωνία με τον υποτελή του Μωχάμετ Άλη της Αιγύπτου για βοήθεια, καθώς τα στρατιωτικά αδιέξοδα που αντιμετώπιζε για την καταστολή της Ελληνικής Επανάστασης ήταν ανυπέβλητα. Τα βασικά σημεία της συμφωνίας αυτής, ήταν η υποταγή των Ψαρών μέσω ναυτικών επιχειρήσεων από τον Οθωμανό Ναύαρχο Χοσρέφ ή Τοπάλ Πασά, αλλά και της Κάσου από τον υιό του Αιγύπτιου Μωχάμετ Άλη, τον Ιμπραήμ Πασά, εφαρμόζοντας επιθετική ναυτική στρατηγική. Εν συνεχεία, θα κατέστειλαν την Επανάσταση στη Σάμο και στο εγγύς μέλλον θα μεθόδευαν την καταστροφή της Ύδρας και των Σπετσών. Ως ανταμοιβή ο Ιμπραήμ Πασά θα λάμβανε την Πελοπόννησο και την Κρήτη στη δικαιοδοσία του.

Το μεσόστεγο ενός βρικίου του 19ου αιώνα. Μοντέλο υπό κλίμακα του μικροναυπηγού Ευάγγελου Γρυπιώτη.

Μεσόστεγο βρικίου. Στην εικόνα διακρίνεται μέρος του τμήματος του αμπαριού. Μοντέλο υπό κλίμακα του μικροναυπηγού Ευάγγελου Γρυπιώτη.

Πράγματι, μέχρι τα τέλη Ιουνίου ο οθωμανικός στόλος κατέστειλε την Επανάσταση στα Ψαρά, ενώ ο αιγυπτιακός υπέταξε την Κάσο μειώνοντας την συνολική ισχύ του επαναστατικού στόλου που απώλεσε, πέρα από πολύτιμα πλοία και πληρώματα, δυο προωθημένες βάσεις του στο βορειοανατολικό και νοτιοανατολικό Αιγαίο, αποδυναμώνοντας το σύστημα επιτήρησης και έγκαιρης προειδοποίησής του.

Στις 25 Ιουλίου, οι Αιγύπτιοι έπλεαν αργά προς την Κω με προορισμό την Αλικαρνασσό, το πρώτο ενδιάμεσο σημείο ένωσης. Τα οθωμανικά πλοία που πλησίαζαν τη Σάμο ήταν 7-8 μικρότερες και μεγαλύτερες φρεγάτες, τουλάχιστον 10 κορβέτες και μεταγωγικά σκάφη μεταφέροντας 15.000 άνδρες. Ταυτόχρονα παρατηρήθηκε συγκέντρωση μουσουλμανικών ατάκτων στρατευμάτων στην γειτονική Μ. Ασία με σκοπό την άμεση απόβαση στη Σάμο τις επόμενες ημέρες. Αν και το αρχικό σχέδιο προέβλεπε από κοινού ενέργειες με τον Αιγυπτιακό στόλο, ο Χοσρέφ αποφάσισε τελικά να επιτεθεί στη Σάμο διενεργώντας αμφίβιες επιχειρήσεις, πριν την συνένωση με τους Αιγυπτίους στηριζόμενος αποκλειστικά στην δύναμη του δικού του στόλου.

Η ανάπτυξη του ελληνικού στόλου στη Σάμο

Η ελληνική Κεντρική Διοίκηση, στις 14 Ιουλίου 1824, χρηματοδότησε την κινητοποίηση των ελληνικών πλοίων από την πρώτη δόση του αγγλικού δανείου για την υπεράσπιση της Σάμου. Στο επιχειρησιακό σχέδιο του Μινιστέριου των Ναυτικών, προβλέπονταν η αποστολή μιας ναυτικής δύναμης 47 αρχικά, αλλά μετέπειτα 56 υδραϊκών, σπετσιώτικων και ψαριανών πλοίων, καθώς και 10 πυρπολικών υπό τον Υδραίο Αντιναύαρχο Γεώργιο Σαχτούρη, που θα αντιμετώπιζαν την ναυτική δύναμη του Οθωμανού Ναυάρχου Χοσρέφ.⁶ Η Σάμος πέρα από τη στρατηγική της θέση, προσέφερε χρήματα και τρόφιμα (κυρίως κρασί) για την κάλυψη μέρους των δαπανών του ελληνικού στόλου και πιθανή απώλειά της, θα είχε πέρα από εθνικό και οικονομικό αντίκτυπο. Στα πλαίσια εισφορών στο Εθνικό Ταμείο, οι Σαμιώτες συνεισέφεραν μόνο για το 1824, συνολικά 126.087 γρόσια σύμφωνα με τον ετήσιο Λογαριασμό Εξόδων των Τοπικών συνελεύσεων της Σάμου στις 13 Μαρτίου 1825.⁷

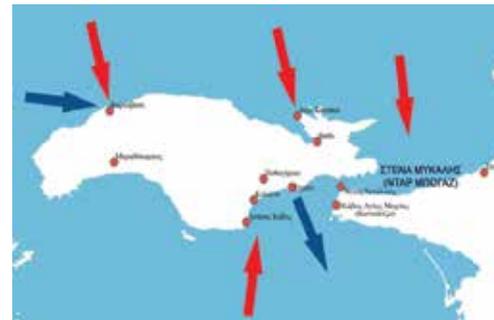
Οι στολίσκοι των τριών ναυτικών νησιών έφθασαν στη Σάμο τμηματικά. Πρώτα τα σπετσιώτικα πλοία αγκυροβόλησαν στις 27 Ιουλίου στην Κολώνα της νότιας Σάμου. Ο Χοσρέφ, αναπτύσσοντας 200 συνολικά πλοία, από την Χίο μέχρι την νοτιοανατολική Σάμο την 28η Ιουλίου, αρχικά επιχείρησε αποβάσεις στο Καρλόβασι και στο Ακρωτήριο Κότζικα, όπου και αποκρούστηκαν όλες από τους Σαμιώτες. Στις 29 Ιουλίου όμως τα σπετσιώτικα πλοία αναγκάστηκαν να αποχωρήσουν προς την Πάτμο, λόγω εγγύτητας πολλαπλάσιων οθωμανικών πλοίων που προσέγγιζαν με αναμφισβήτητα καταστρεπτικό αποτέλεσμα. Εν συνεχεία, τα μικρότερα οθωμανικά

Πολεμικό βρίκι χωρίς τα κατάρτια και ιστία του 19ου αιώνα. Μοντέλο υπό κλίμακα του μικροναυπηγού Ευάγγελου Γρυπιώτη.

πλοία έπλευσαν προς τα ανατολικά της Σάμου, ενώ τα μεγαλύτερα δυτικά σε μια προσπάθεια απομόνωσης του νησιού ενισχυόμενα από 4 έως 8 πλοία από την Τυννησία και την Τρίπολη της Αφρικής, ουσιαστικά μικρές αντιβασιλείες, οι οποίες ήταν φόρου υποτελής στην Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Στις 30 Ιουλίου, τα υδραϊκά πλοία υπό τον Σαχτούρη φτάνοντας στη βόρεια Σάμο το πρωί, διασκόρπισαν 40-50 πλοία από τον Τσεσμέ με 2.000 Οθωμανούς, που ετοιμάζονταν να κάνουν απόβαση στο Καρλόβασι. Τα σαμιώτικα κανονιστάσια, χαιρέτισαν χαρμόσυνα τους Υδραίους με κανονιές και τουφεκισμούς. Στις 31 Ιουλίου, τα υδραϊκά κανονιοβόλησαν και τις συγκεντρώσεις ατάκτων στα παράλια της Μ. Ασίας, στη Μυκάλη και νοτιότερα. Ύστερα, πλέοντας προς τον πορθμό Νταρ Μπογάζ, όπως αλλιώς λέγεται το στενό της Μυκάλης, αγκυροβόλησαν με ανάπτυξη από το στενό της Μυκάλης μέχρι την Κολώνα στη Ν. Σάμο, για να έχουν την υποστήριξη των σαμιώτικων κανονιστάσιων στην θέση Τηγάι, που ήταν και το πιο επικίνδυνο σημείο για απόβαση.

Η σταδιακή ανάπτυξη του ελληνικού στόλου στην Σάμο από τις 27 έως τις 30 Ιουλίου 1824. Με μπλε χρώμα η κινήσεις των ελληνικών πλοίων και με κόκκινο τα οθωμανικά. Η ευθύνη για την κατασκευή του χάρτη βαραινεί αποκλειστικά τον συγγραφέα του άρθρου.

Οι προσπάθειες των Οθωμανών συνεχίστηκαν στις 1 Αυγούστου, όπου τρεις μπάλες πυροβόλου έπληξαν το Φρούριο στο Τηγάι χωρίς ζημιές.⁸ Την νύχτα αυτή ο Σαχτούρης με επιστολή εφιστούσε την προσοχή στους βαρδιάνους Σαμιώτες και δηλώνοντας τους ότι «φθάσαντες εδώ χθές... με απόφαση του να σας διαφεντεύσομεν μέχρι θανάτου»,⁹ ενώ την επομένη συναντήθηκε με τη σαμιώτικη ηγεσία υπό τον Λυκούργο Λογοθέτη προκειμένου να υπάρξει ουσιαστικότερη συνεργασία. Το τακτικό σχέδιο των Ελλήνων προέβλεπε κανονιοβολισμούς από τα ελληνικά πλοία επ' αγκύρα και την κατάλληλη στιγμή πυρπολικές επιθέσεις υπό την κάλυψη πλοίων για τον σκοπό αυτό. Στις 4 Αυγούστου επαναλήφθηκε ανεπιτυχώς η επιθετική προσπάθεια των Οθωμανών, ο δε ελληνικός στόλος υπό τον Σαχτούρη με την άφιξη του Ψαριανού Κωνσταντίνου Κανάρη και σπετσιώτικων ενισχύσεων, αριθμούσε πλέον 30 πλοία και 6 πυρπολικά.

Γ.Σαχτούρης. Peter Von Hess. Πηγή ψηφιακής απεικόνισης: Εθνικό και Ιστορικό Μουσείο

Η καθοριστική μέρα

Στις 5 Αυγούστου, ο Χοσρέφ επιχείρησε για τελευταία φορά να εκτοπίσει τον ελληνικό στόλο από το Στενό της Μυκάλης. Το πρωί μια οθωμανική ναυτική δύναμη επιχείρησε να εισέλθει στο Στενό από τον κάβο της Αγίας Μαρίας ή αλλιώς Καναπίτζα στην Μ. Ασία. Προπορεύονταν η φρεγάτα «Μπουρλότο Τσαίμαζι», 36 πυροβόλων και μια κορβέτα, ενώ πλησίασαν και άλλα πλοία από την αντίθετη πλευρά, έχοντας στα αριστερά τους τον Άσπρο Κάβο στην νότια Σάμο. Περίπου 7 υδραϊκά πλοία, μαζί με 4 πυρπολικά και το πυρπολικό του Κανάρη, ανέλαβαν την προφυλακή που ερχόταν από την Αγία Μαρίνα, ενώ 8 σπετσιώτικα πλοία με το πυρπολικό του Λέκα Ματρώζου ανέλαβαν να αντιμετωπίσουν τα οθωμανικά από τον Άσπρο Κάβο.

Πυρπολικό υπό κλίμακα με κάθετη τομή. Έκθεμα του Ναυτικού Μουσείου Κρήτης.

6 Αρχείον της κοινότητας της Ύδρας 1778-1832, τ. Ι' (1928), δημοσιευμένο υπό του Αντωνίου Λιγνού, Σφαίρα, Πειραιάς, σ. 309-310. Πρόκειται για επιστολή του Εκτελεστικού Σώματος της Προσωρινής Διοίκησης της Ελλάδος προς τους Πρόκριτους της νήσου Ύδρας με ημερομηνία 14 Ιουλίου 1824.

7 Αρχείο Σαμιακής Επανάστασης 1821, δημοσιευμένο υπό του Χρήστου Λάνδρου, Απόλλους Σαμιακών Γραμμάτων και τεχνών περιήγηση, Αθήνα 2021, σ. 262. Η εισφορά είναι καταγεγραμμένη στο τεκμήριο με αριθμό 51 και τίτλο «Γενικός λογαριασμός των εξόδων της Ν.Σάμου από α^ο Ιανουαρίου έως τέλος Δεκεμβρίου ακωδ'» των Γ.Α.Κ. Σάμου.

8 Αρχείο Σαμιακής Επανάστασης 1821, δημοσιευμένο υπό του Χρήστου Λάνδρου, ό.π., σ. 158-159. Πρόκειται για τις εγγραφές από την 1 έως 9 Αυγούστου στο τεκμήριο «Εφημερίς των Πράξεων του Γενικού Διοικητηρίου από Ιανουάριον 1824: έτους δυο της Έλευθερίας Της Τοπικής Διοικήσεως Περίοδος δ'» των Γ.Α.Κ. Σάμου.

9 Γεώργιος Σαχτούρης, Ιστορικά Ημερολόγια του Ναυτικού Αγώνος του 1821, Αθήνα 1890, Κουσουλίνου και Αναστασιάδου, σ. 32. Πρόκειται για το ναυτικό ημερολόγιο του βριγαντινού Αθηνά, πλοίαρχος του οποίου ήταν ο Υδραίος Γεώργιος Σαχτούρης.

Η ναυμαχία της Σάμου την 5η Αυγούστου (1η φάση: πρωί). Η ευθύνη για την κατασκευή του χάρτη βαρβαίνει αποκλειστικά το συγγραφέα του άρθρου.

Η ναυμαχία της Σάμου την 5η Αυγούστου (2η φάση: μεσημέρι-απόγευμα). Η ευθύνη για την κατασκευή του χάρτη βαρβαίνει αποκλειστικά το συγγραφέα του άρθρου.

Η πρώτη πυρπολική επίθεση εκτελέστηκε από τον Υδραίιο Δημήτριο Τζάπελη έχοντας την φρεγάτα «Μπουρλότο Τσαίμαζι», που μετέφερε 1.000 στρατιώτες για απόβαση, στα αριστερά και την οθωμανική κορβέτα δεξιά. Οι ναύτες της φρεγάτας βλέποντας το πυρπολικό του Τσαπέλη να πλησιάζει έπεφταν στη θάλασσα! Όμως φτάνοντας κοντά, πυρπόλησε άδοξα το πυρπολικό του, καθώς λανθασμένα, οι 5 βάρκες της φρεγάτας που την ρυμουλκούσαν, λόγω έλλειψης ανέμου, εξελήφθησαν ότι θα αιχμαλωτίζαν το πυρπολικό του και την βάρκα του.

Στη φρεγάτα, η οποία προσπαθούσε να πλεύσει πλησίον του Κάβου της Αγίας Μαρίας, επιτέθηκε ο Κανάρης από τα δεξιά, καθώς προσκόλλησε το πυρπολικό του στο μέσον της, κατ' άλλους κατάπρυμα και καθώς η ίδια προσάραξε, οι ναύτες της εγκατέλειπαν το πλοίο. Η φωτιά διαδόθηκε αστραπιαία και ακόμα και «εις τὰ κανόνια τὰ ὁποῖα ἄρχισαν νὰ κροτοῦν μόνα των, ὁ κρότος τῶν ὁποίων ἐξεκόλλησαν τὸ πυρπολικὸν τοῦ Κανάρου καὶ τὸ ἐξεμάκρυναν».¹⁰ Καϊόμενα ξύλα που εκτινάχτηκαν, προκάλεσαν απώλειες στα τμήματα της ξηράς καταστρέφοντας και 15-20 καΐκια σε παρακείμενο ὄρμο. Μέχρι τις έντεκα το πρωί, το κουφάρι της φρεγάτας είχε παρασυρθεί στην ακτή της Μ. Ασίας. Οι απώλειες του Κανάρη ήταν μόνο δύο νεκροί ενώ «πλήθος Τυρκῶν ἔπλεον εἰς τὴν θάλασσαν, τοὺς ὁποίους οἱ ἔδικοί μας πηγαῖνόμενοι μὲ

ταῖς σκαμπαβίαις ἔπιαναν καὶ ἔσφαζαν».¹¹

Το ηθικό των ελληνικών πληρωμάτων ανέβηκε σε δυσθεώρητα ύψη. Ο Χοσρέφ με την ναυαρχίδα του, πλησίασε κοντά στο κανονιστάσιο του Ἄσπρου Κάβου με άλλες δύο φρεγάτες εκτελώντας ναυτικό βομβαρδισμό. Όμως τα σπετσιώτικα πλοία, τον εμπόδισαν να πλησιάσει περαιτέρω. Παράλληλα, οθωμανικά πλοία κινήθηκαν προς την αριστερή πλευρά του Στενού γενικεύοντας την θαλάσσια σύγκρουση. Στις 2 το μεσημέρι, το πυρπολικό του Υδραίου Γεωργίου Βατικιώτη, επιτέθηκε με προπέτασμα καπνού, υποστηριζόμενο από το σπετσιώτικο πλοίο «Αχιλλεύς», σε ένα μεγάλο τυνησιακό μπρίκι 20 πυροβόλων μπροστά από τον κάβο Ζωρζή (Φονιάς) και αφού αγκίστρωσε το πυρπολικό του στο μπρίκι, η φωτιά μεταδόθηκε αστραπιαία καίγοντας το τελείως.¹²

Δύο ώρες αργότερα το πυρπολικό του Υδραίου Δημητρίου Ραφαλιά προσδέθηκε στην πλήρη μιας τριπολιτικής φρεγάτας 32 πυροβόλων, την ναυαρχίδα της μοίρας της Τρίπολης, ενώ και ο Σπετσιώτης Λέκας Ματρώζος αγκίστρωσε το πυρπολικό του στα πλευρά της, καταστρέφοντας την ολοσχερώς απέναντι από το φρούριο Τηγάι. Λίγο αργότερα, ο Υδραίος Ανδρέας Ρομπότσος πυρπόλησε άδοξα το πυρπολικό του προσπαθώντας να επιτεθεί σε μια μεγάλη οθωμανική φρεγάτα που οι βάρκες της λόγω άπνοιας την ρυμουλκούσαν.

¹¹ Στο ίδιο, σ. 40.

¹² Κωνσταντίνος Μεταλληνός, *Ο Ναυτικός πόλεμος κατά την ελληνική επανάσταση 1821-1829*, τ. Β', ὁ.π., σ. 200.

¹⁰ Γεώργιος Σαχτούρης, ὁ.π., σ. 39.

Αναμνηστική Κάρτ Ποστάλ για τους εορτασμούς των 100 χρόνων (1924) από την Ναυμαχία της Σάμου η οποία λήφθηκε από το φρούριο Τηγάι. Στο βάθος διακρίνονται πλοία του Πολεμικού Ναυτικού, ανάμεσα τους και το Θ/Κ Γ.Αβέρωφ. Προσωπικό Αρχείο Κωνσταντίνου Κόγινα.

Οι συνέπειες της ελληνικής νίκης

Κατά το λυκόφως, ο οθωμανικός στόλος αποσύρθηκε προς το Αγαθονήσι, ενώ ο ελληνικός στην Σάμο, δεχόμενος ενισχύσεις μετά τα μεσάνυχτα από Ψαριανούς. Τα άτακτα στρατεύματα στην Μ. Ασία έχασαν το ηθικό τους και διαλύθηκαν από επιδημίες, ενώ τις επόμενες ημέρες ο Χοσρέφ αποσύρθηκε προς την Κω. Η μεγάλη ελληνική νίκη συνδυάστηκε με την χριστιανική εορτή της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος στις 6 Αυγούστου και θεωρήθηκε ότι υπήρξε Θεία πρόνοια για την σωτηρία της Σάμου. Για αυτό και η σφραγίδα της έφερε έκτοτε στο κέντρο την μορφή του Χριστού με την επιγραφή: «ΧΡΙΣΤΟΣ ΣΑΜΟΝ ΕΣΩΣΕΝ ΤΗ 6Η ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1824».

Εν κατακλείδι, τα πυρπολικά του ελληνικού στόλου, αποτέλεσαν τον πολλαπλασιαστή ισχύος των Ελλήνων ναυμάχων, προκαλώντας στις

5 Αυγούστου απώλειες δύο φρεγατών, ενός μπρικίου αλλά και πολλά θύματα στο ναυτικό και στρατιωτικό προσωπικό των Οθωμανών. Η προσφορά των εφοδίων της Σάμου, αλλά και η επαγρύπνηση των βαρδιάνων στα πλαίσια έγκαιρης προειδοποίησης, ήταν ανεκτίμητη. Προσφορά η οποία αποτέλεσε βασικό στοιχείο του πολεμικού σχεδιασμού του Σαχτούρη, εκμεταλλεόμενος συν τω χρόνω, επιτυχώς την ναυτική γεωγραφία του Στενού της Μυκάλης.

Εκδεδομένα Αρχεία

Αρχείον της κοινότητας της Ύδρας 1778-1832, τ. Ζ' (1926), τ. Ι' (1928), δημοσιευμένο υπό του Αντωνίου Λιγνού, Σφαίρα, Πειραιάς.

Αρχείο Σαμιακής Επανάστασης 1821, δημοσιευμένο υπό του Χρήστου Λάνδρου, Απόπλους Σαμιακών Γραμμάτων και τεχνών περιήγηση, Αθήνα 2021.

Βιβλιογραφία

Βουρλιώτης Μανώλης, «Καράβια και ναυπηγοί στη Σάμο», *Απόπλους Σαμιακών Γραμμάτων και τεχνών περιήγηση* 87 (2021), σ. 225-231.

Μεταλληνός Κωνσταντίνος, *Ο Ναυτικός πόλεμος κατά την ελληνική επανάσταση 1821-1829*, τ. Α' και Β', Υπηρεσία Ιστορίας Ναυτικού, Αθήνα 2020.

Σαχτούρης Γεώργιος, *Ιστορικά Ημερολόγια του Ναυτικού Αγώνος του 1821*, Αθήνα 1890, Κουσουλίνου και Αναστασιάδου.

Σταματιάδης Νικόλαος, *Σαμιακά*, Ηγεμονικό Τυπογραφείο, Σάμος 1899.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ο Ανθυποπλοίαρχος (Ε) Μιχαήλ Κατσικαρέλης ΠΝ, αποφοίτησε από την Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών Ναυτικού το 2002. Είναι απόφοιτος του Τμήματος Πολιτικών Επιστημών και Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου με άριστα το 2016 και κάτοχος του μεταπτυχιακού Διπλώματος Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου του ίδιου Τμήματος με ειδίκευση στην Νεώτερη και Σύγχρονη Ιστορία το 2019. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντά του εντοπίζονται γύρω από τις ναυτικές τακτικές των πλοίων της Αρχαιότητας, της περιόδου της Ελληνικής Επανάστασης του 1821, αλλά και την οργάνωση του Πολεμικού Ναυτικού στην Νεώτερη Ελλάδα. Είναι ένας από τους δύο συγγραφείς του βιβλίου «Νύν Υπέρ Πάντων Αγών: 2500 Χρόνια από τη Ναυμαχία της Σαλαμίνας» που εκδόθηκε από την Υπηρεσία Ιστορίας Ναυτικού το 2020. Άρθρα του έχουν δημοσιευθεί στον έντυπο και διαδικτυακό τύπο, ενώ έχει συμμετάσχει σε επιστημονικά συνέδρια με βασικό αντικείμενο την Ιστορία του Πολεμικού Ναυτικού.

Φιλοσοφία, στόχοι, σχεδιασμός παρεμβάσεων πρόληψης

Ζούμε σε μια εποχή στην οποία η χρήση και κατάχρηση ουσιών έχει πάρει τεράστιες διαστάσεις. Το σύγχρονο μοντέλο ζωής καλλιεργεί και προωθεί τον ανταγωνισμό, την ανασφάλεια, την ατομικότητα, τη μοναξιά και την αποξένωση, την εμπορευματοποίηση των ανθρωπίνων σχέσεων και τον υλικό ευδαιμονισμό, αγνοώντας βασικές ανθρώπινες ανάγκες, όπως η επικοινωνία, η φιλία, η ασφάλεια, η δημιουργικότητα, η αυτοεκτίμηση, η προσωπική και κοινωνική ανάπτυξη. Έχει διαπιστωθεί ότι, η έλλειψη κάλυψης των αναγκών αυτών σε προσωπικό επίπεδο σε συνδυασμό και με άλλους παράγοντες, μιας και η αιτιολογία των εξαρτήσεων είναι πολυπαραγοντική, μπορεί να οδηγήσει το νέο άνθρωπο στην υιοθέτηση καταστροφικών διεξόδων.

Στόχος επομένως των παρεμβάσεων πρόληψης είναι η ενδυνάμωση της προσωπικότητας του νέου ατόμου μέσα από την ανάπτυξη των παραπάνω βασικών στοιχείων, έτσι ώστε από την μία να αντιμετωπίζει τις δυσκολίες της καθημερινής ζωής και από την άλλη να μπορεί να χαίρεται τη ζωή του, δίνοντάς της νόημα και σκοπό.

Σχεδιασμός της παρέμβασης πρόληψης³

Το περιεχόμενο των παρεμβάσεων σχετίζεται με τις ανάγκες της ομάδας-στόχος, τους στόχους της παρέμβασης, το πλαίσιο υλοποίησης της, τον καθορισμό χρονοδιαγράμματος, τον καθορισμό εργαλείων και μεθοδολογίας δράσεων.

Ο σχεδιασμός δράσεων των παρεμβάσεων τις οποίες είναι πιθανότερο οι συμμετέχοντες να βιώσουν ως συναρπαστικές, ενδιαφέρουσες και ουσιαστικές γι' αυτούς, είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη των στόχων της πρόληψης. Η παρέμβαση σχεδιάζεται ως μια λογική πρόοδος δραστηριοτήτων, η οποία αντικατοπτρίζει την εξέλιξη των συμμετεχόντων στην πορεία της παρέμβασης.

σαι τους άλλους και να αναλαμβάνεις ευθύνες. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (1997)², υπάρχει ένας βασικός πυρήνας δεξιοτήτων που αποτελούν τις «κοινωνικές δεξιότητες», οι οποίες είναι βασική προϋπόθεση για την απόκτηση της ψυχοκοινωνικής επάρκειας, όπως:

- **Λήψη αποφάσεων**
- **Επίλυση προβλημάτων**
- **Δημιουργική και κριτική σκέψη**
- **Αποτελεσματική επικοινωνία**
- **Δεξιότητες διαπροσωπικών σχέσεων**
- **Αυτογνωσία**
- **Ενσυναίσθηση**
- **Διαχείριση των συναισθημάτων και του άγχους**

² Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (1997) και Εγχειρίδιο για την πρόληψη της ουσιοεξάρτησης: Κατευθυντήριες γραμμές και σχεδιασμός παρεμβάσεων, ΕΚΤΕΠΝ, ΕΠΙΨΥ,2011

³ Ευρωπαϊκές προδιαγραφές ποιότητας στον τομέα της πρόληψης ΕυΠρο, Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας, 2015

Κατά την επιλογή υλικού και εργαλείων της παρέμβασης λαμβάνονται υπόψη διάφοροι παράγοντες, μεταξύ άλλων το κατά πόσον ενδείκνυται για τις ανάγκες της ομάδας – στόχος και τις συνθήκες που θα πραγματοποιηθεί η παρέμβαση.

Πιο συγκεκριμένα, οι παρεμβάσεις της Ομάδας Πρόληψης της Μονάδας 18 Άνω - ΨΝΑ περιλαμβάνουν:

- Σχεδιασμό και εφαρμογή παρεμβάσεων πρόληψης στην σχολική κοινότητα – ενίσχυση του παιδαγωγικού ρόλου του εκπαιδευτικού και εφαρμογή δράσεων αγωγής υγείας προς βελτίωση του ψυχολογικού κλίματος του σχολείου και των σχέσεων εκπαιδευτικών – μαθητών.

- Σχεδιασμό και εφαρμογή παρεμβάσεων πρόληψης στην οικογένεια – ενίσχυση του γονεϊκού ρόλου προς βελτίωση των σχέσεων με τα παιδιά.

- Ενημερωτικές δράσεις και δράσεις ευαισθητοποίησης για μαθητές ηλικίας 11-18 ετών με σκοπό την έγκυρη και υπεύθυνη πληροφόρηση για την χρήση και την εξάρτηση από τις νόμιμες και παράνομες εξαρτησιογόνες ουσίες.

- Τέλος, πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση της κοινωνίας μέσα από ημερίδες, εκδηλώσεις, κ.λπ. για τα αίτια της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών, την φιλοσοφία και τις παρεμβάσεις πρόληψης κλπ.

A. Παρεμβάσεις πρόληψης σε εκπαιδευτικούς π/θμιας και δ/θμιας εκπαίδευσης

Το σχολείο αποτελεί ένα χώρο κατάλληλο για παρεμβάσεις πρόληψης⁴, γιατί:

- Η έναρξη της χρήσης ψυχοτρόπων ουσιών τοποθετείται στην πρώτη εφηβική ηλικία.

- Στο σχολείο μπορούμε να προσεγγίσουμε το σύνολο των παιδιών.

- Η πρόληψη αφορά σε μεγάλο βαθμό την εκπαίδευση των παιδιών σε αξίες, αρχές και σε απόψεις για τη διάδοση της χρήσης ναρκωτικών.

- Είναι το κατάλληλο πλαίσιο για να εφαρ-

⁴ Εγχειρίδιο για την πρόληψη της ουσιοεξάρτησης: Κατευθυντήριες γραμμές και σχεδιασμός παρεμβάσεων, ΕΚΤΕΠΝ, ΕΠΙΨΥ,2011

μόσουμε συστηματικά, μακρόχρονες παρεμβάσεις πρόληψης των εξαρτήσεων.

- Μας δίνει τη δυνατότητα να εντοπίσουμε τα παιδιά που «φλερτάρουν» με τη χρήση και ίσως βρίσκονται σε κίνδυνο χωρίς να τα σιγματίσουμε.

Το σχολείο αποτελεί το πρώτο σημαντικό κοινωνικό περιβάλλον για τον άνθρωπο μετά την οικογένεια. Για τον σκοπό αυτό, η Ομάδα Πρόληψης του φορέα μας σε συνεργασία με σχολεία της Π/θμιας και Δ/θμιας εκπαίδευσης, αναγνωρίζοντας τον σπουδαίο ρόλο των εκπαιδευτικών στην διαμόρφωση μιας ώριμης και λειτουργικής προσωπικότητας των μαθητών, σχεδιάζει και υλοποιεί παρεμβάσεις που απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς Π/θμιας και Δ/θμιας εκπαίδευσης. Οι παρεμβάσεις αυτές, οι οποίες σαν κύριο σκοπό τους έχουν την στήριξη των εκπαιδευτικών στον παιδαγωγικό τους ρόλο, δίνουν την δυνατότητα στους συμμετέχοντες:

- Να ενημερωθούν για θέματα που σχετίζονται με την εξάρτηση από ουσίες και συμπεριφορές.

- Να προβληματιστούν για τον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν στην πρόληψη και στην ανάπτυξη των προσωπικών και κοινωνικών δεξιοτήτων των μαθητών.

Πιο αναλυτικά, οι **παρεμβάσεις** που αφορούν στους εκπαιδευτικούς Π/θμιας και Δ/θμιας εκπ/σης περιλαμβάνουν δράσεις ευαισθητοποίησης σε συλλόγους διδασκόντων.

Σύγχρονα προβλήματα, όπως το φαινόμενο των εξαρτήσεων τα οποία συνδέονται με τον σημερινό τρόπο ζωής μπορούν να αντιμετωπισθούν ή καλύτερα να περιοριστούν μέσα από ένα ποιοτικότερο εκπαιδευτικό σύστημα, το οποίο θα διαπαιδαγωγεί τους μαθητές και συγχρόνως θα υποστηρίζει τους εκπαιδευτικούς στο δύσκολο έργο τους. Ο σύλλογος διδασκόντων κάθε σχολείου όταν λειτουργεί αποτελεσματικά μπορεί να βοηθήσει τον κάθε εκπαιδευτικό ξεχωριστά στις δυσκολίες που αντιμετωπίζει, προκειμένου να είναι υποστηρικτικός και ανακουφιστικός απέναντι στους μαθητές.

Η παρέμβαση ενημερώσεων σε συλλόγους εκπαιδευτικών Π/θμιας και Δ/θμιας εκπ/σης στοχεύει στην ανοικτή επικοινωνία και διάλογο μεταξύ των εκπαιδευτικών σε θέματα που από

κοινού τους προβληματίζουν, είτε στην μεταξύ τους σχέση, είτε στη σχέση τους με τους μαθητές τους. Τέτοια θέματα μπορεί να αφορούν:

- Στα αίτια του φαινομένου εξάρτησης.
- Στον ρόλο του σχολείου στην ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας των μαθητών.
- Στην βιωματική εκπαίδευση και την μεθοδολογία της ενεργητικής μάθησης στο σχολείο.
- Στο ρόλο του εκπ/κου ως συντονιστή της ομάδας - τάξης.
- Στην υπερκινητικότητα και την διάσπαση προσοχής μέσα στην τάξη.
- Στη σχολική φοβία, τις συγκρούσεις μέσα και έξω από την τάξη, την επιθετικότητα.
- Στον κοινωνικό αποκλεισμό μαθητών, λόγω εθνικότητας, εμφάνισης κλπ.
- Στην επικοινωνία και συνεργασία εκπ/κων, γονέων και μαθητών.
- Στην οριοθέτηση των μαθητών.
- Στο άγχος των επιδόσεων.
- Στο ρόλο του εκπ/κού στη μετάδοση της αγάπης για τη γνώση και τις δυσκολίες εκπ/κων και μαθητών που εμποδίζουν τη διδακτική πράξη κλπ.

Η παρέμβαση ενημερώσεων⁵ σε συλλόγους εκπαιδευτικών Π/θμιας και Δ/θμιας εκπ/σης περιλαμβάνει μία δίωρη ενημερωτική συνάντηση στον χώρο του σχολείου, όπου το πρώτο μέρος της περιλαμβάνει μία εισήγηση με στόχο την νοητική κατανόηση του θέματος και το δεύτερο μέρος της περιλαμβάνει συζήτηση με ερωτήματα, προβληματισμούς, σκέψεις, σχόλια και παρατηρήσεις, με στόχο την κατανόηση και επεξεργασία αφενός του θέματος και αφετέρου της δυνατότητας τοποθετήσεων από πλευράς εκπαιδευτικών.

Οι τεχνικές που χρησιμοποιούνται είναι η ομαδική συζήτηση, η ενεργητική ακρόαση, βιωματικές δράσεις κοινωνικών δεξιοτήτων κλπ, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η δυνατότητα σε όλους να συμμετέχουν. Η διαφορετικότητα των εμπειριών μπορεί να βοηθήσει σε ένα εποικοδομητικό προβληματισμό για την βελτίωση του ψυχολογικού κλίματος του σχολείου.

5 Εγχειρίδιο για την πρόληψη της ουσιοεξάρτησης: Κατευθυντήριες γραμμές και σχεδιασμός παρεμβάσεων, ΕΚΤΕΠΝ, ΕΠΙΨΥ,2011

Β. Παρεμβάσεις πρόληψης σε γονείς

Οι γονείς σήμερα λόγω των ραγδαίων κοινωνικών αλλαγών αντιμετωπίζουν αρκετές δυσκολίες όσο αφορά στον γονικό τους ρόλο. Βρίσκονται μετέωροι σε ένα κόσμο συνεχώς μεταβαλλόμενο, που έχει αμφισβητήσει σταθερές αξίες του παρελθόντος χωρίς να τις έχει αντικαταστήσει με κάτι καινούργιο. Είναι περισσότερο ελεύθεροι στις επιλογές τους και στην διαπαιδαγώγηση των παιδιών τους, έχουν χάσει όμως την ασφάλεια και τη σιγουριά σταθερών σημείων αναφοράς, όπως τι είναι καλό και τι κακό, τι είναι σωστό και τι λάθος. Όλο και περισσότεροι γονείς στην εποχή μας αναζητούν ένα πλαίσιο να μιλήσουν, να ακούσουν και να ανταλλάξουν εμπειρίες, προβληματισμούς και δυσκολίες που αφορούν στον ρόλο τους και στην διαπαιδαγώγηση των παιδιών τους. Για τον σκοπό αυτό, η Ομάδα Πρόληψης αναγνωρίζοντας τον σημαντικό ρόλο της οικογένειας στην διαμόρφωση μιας ώριμης και λειτουργικής προσωπικότητας των παιδιών και των εφήβων, σχεδιάζει και υλοποιεί παρεμβάσεις που απευθύνονται σε γονείς. Οι παρεμβάσεις αυτές οι οποίες σαν κύριο σκοπό τους έχουν την στήριξη των γονιών στον γονεϊκό τους ρόλο, δίνουν την δυνατότητα στους συμμετέχοντες:

- Να ενημερωθούν για τα αίτια των εξαρτήσεων και για την φιλοσοφία της πρόληψης, καθώς και να προβληματιστούν για τον ρόλο που οι ίδιοι μπορούν να διαδραματίσουν στην πρόληψη.
- Να κατανοήσουν την συμπεριφορά και τις ανάγκες των παιδιών σε όποια ηλικιακή κατηγορία αυτά κι αν ανήκουν, βελτιώνοντας κατά κύριο λόγο τις κοινωνικές δεξιότητες των παιδιών, την επικοινωνία και το ψυχολογικό κλίμα στην οικογένεια.

Η Μεθοδολογία⁶ παρεμβάσεων σε συλλόγους γονέων αφορά στις ομάδες γονέων με παιδιά δημοτικού σχολείου και εφηβικής ηλικίας, όπου μεταφέρονται θεωρητικές γνώσεις

6 Εγχειρίδιο για την πρόληψη της ουσιοεξάρτησης: Κατευθυντήριες γραμμές και σχεδιασμός παρεμβάσεων, ΕΚΤΕΠΝ, ΕΠΙΨΥ,2011

από τους συντονιστές σε θέματα εξαρτήσεων, μεθόδων ανάπτυξης κοινωνικών δεξιοτήτων των παιδιών τους με στόχο την αποφυγή χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών και όχι μόνο. Η διάρκεια των συνάντησεων είναι δίωρη. Οι τεχνικές που χρησιμοποιούνται είναι η ομαδική συζήτηση, η ενεργητική ακρόαση, βιωματικές δράσεις κοινωνικών δεξιοτήτων, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η δυνατότητα σε όλους να συμμετέχουν.

Μέσα από αυτές τις παρεμβάσεις οι γονείς θα κατανοήσουν τον ρόλο τους στη δομή της οικογένειας⁷. Όπως να αναπτύξουν:

- Στρατηγικές ενίσχυσης αυτοεκτίμησης του εφήβου.
- Στρατηγικές ενίσχυσης σεβασμού και αλληλοσεβασμού με το παιδί.
- Κανόνες και όρια στην οικογένεια.
- Αποτελεσματική επικοινωνία μέσω ενεργητικής ακρόασης.

Γ. Παρεμβάσεις πρόληψης σε μαθητές

Η Ομάδα Πρόληψης των Εξαρτήσεων της Μονάδας, υλοποιεί παρεμβάσεις σε μαθητές σε συνεργασία με σχολεία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Πιο αναλυτικά, οι παρεμβάσεις που αφορούν

7 Ευρωπαϊκό Εγχειρίδιο για την Πρόληψη. Ένα εγχειρίδιο για τη λήψη αποφάσεων και τη χάραξη πολιτικής σε θέματα επιστημονικά τεκμηριωμένης πρόληψης της χρήσης ουσιών, Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας, 2019

στους μαθητές περιλαμβάνουν:

- Παρεμβάσεις ευαισθητοποίησης μαθητών Ε΄ και Στ΄ τάξης Δημοτικού σε θέματα κοινωνικών δεξιοτήτων και διαφόρων μορφών εξαρτήσεων.

- Παρεμβάσεις ευαισθητοποίησης σε μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου γύρω από την πρόληψη των εξαρτήσεων: τσιγάρο, αλκοόλ, παράνομες ουσίες, διαδίκτυο, ηλεκτρονικά παιχνίδια, τζόγο και διατροφικές διαταραχές.

Στόχοι⁸ της παρέμβασης είναι:

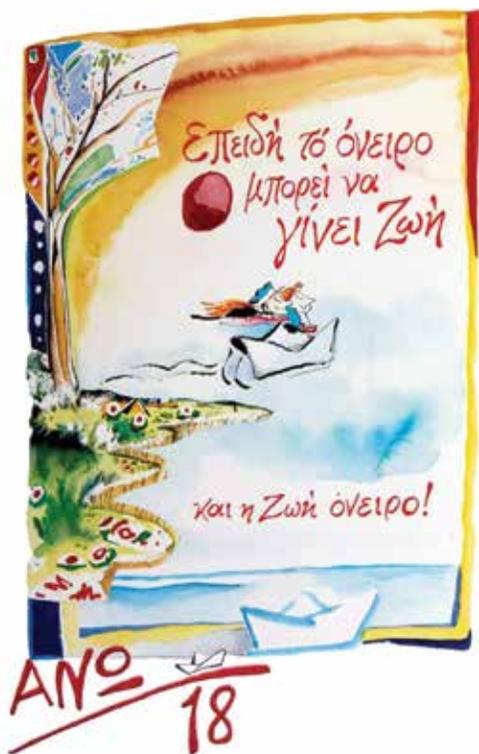
- Η έγκαιρη και ορθή ενημέρωση γύρω από την πρόληψη νόμιμων, παράνομων εξαρτησιογόνων ουσιών και γενικότερα γύρω από φαινόμενα εξάρτησης όπως: διαδίκτυο, τζόγο, κινητό και gaming.

- Η ευαισθητοποίηση σε εναλλακτικούς τρόπους διαχείρισης των καθημερινών προβλημάτων και κρίσεων με σκοπό την ενίσχυση των προστατευτικών παραγόντων και .

- Η ανάπτυξη των απαραίτητων προσωπικών και κοινωνικών δεξιοτήτων, όπως και η κατάλληλη διαχείριση των συναισθημάτων για αποτελεσματική αντίσταση σε παράγοντες κινδύνου.

- Η απόκτηση δεξιοτήτων στο να σκέφτονται αυτόνομα και να αντιμετωπίζουν τα προβλήματα με λογική και σύνεση τόσο μόνοι τους όσο και σε συνεργασία με άλλους.

8 Ευρωπαϊκό Εγχειρίδιο για την Πρόληψη. Ένα εγχειρίδιο για τη λήψη αποφάσεων και τη χάραξη πολιτικής σε θέματα επιστημονικά τεκμηριωμένης πρόληψης της χρήσης ουσιών, Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας, 2019

Η Μεθοδολογία⁹ παρεμβάσεων σε μαθητές στηρίζεται στην ευαισθητοποίηση και στις ενημερωτικές συναντήσεις με τους μαθητές. Οι τεχνικές που χρησιμοποιούνται είναι η συζήτηση η οποία γίνεται μέσα από διάλογο, τεχνικές ενεργητικής ακρόασης και επικοινωνίας, τεχνικές ενεργητικής μάθησης, όπως η εργασία σε υποομάδες, ελεύθερος συνειρμός, βιωματικά εργαστήρια, προσομοιώσεις, θεατρικά παιχνίδια, κλπ, όπου βοηθούν τα παιδιά και τους εφήβους να εκφράσουν ελεύθερα τις απόψεις και τους προβληματισμούς τους σε ένα κλίμα σεβασμού και αποδοχής. Συνήθως, οι παρεμβάσεις έχουν διάρκεια δύο ωρών και υλοποιούνται ξεχωριστά ανά τμήμα κάθε τάξης. Έχουν σχεδιαστεί παρεμβάσεις πρόληψης σε δομημένες τακτικές συναντήσεις με μαθητές, διάρκειας από 2 έως 10 συναντήσεων το χρόνο.

9 Εγχειρίδιο για την πρόληψη της ουσιοεξάρτησης: Κατευθυντήριες γραμμές και σχεδιασμός παρεμβάσεων, ΕΚΤΕΠΝ, ΕΠΙΨΥ, 2011

Δ. Παρεμβάσεις πρόληψης στην κοινότητα (ημερίδες, εκδηλώσεις)¹⁰

Το θέμα των εξαρτήσεων είναι ένα θέμα πολυπαραγοντικό ζήτημα, γιατί συνδέεται τόσο με την ψυχική και την κοινωνική υγεία των ατόμων, όσο και με θεσμούς και συστήματα της κοινωνίας. Έτσι, η πρόληψη και η προαγωγή της ψυχοκοινωνικής υγείας για να έχει τα μέγιστα δυνατά αποτελέσματα χρειάζεται συνδυασμένες παρεμβάσεις που δρουν παράλληλα σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο. Για το λόγο αυτό, ένα σημαντικό μέρος των παρεμβάσεων της Ομάδας Πρόληψης του φορέα μας, έχει σκοπό στην ευαισθητοποίηση της κοινότητας και στην κινητοποίηση φορέων και θεσμών που επηρεάζουν το κοινωνικό γίγνεσθαι και έχουν άμεση ή έμμεση επαφή με παιδιά και τους νέους. Τέτοιες παρεμβάσεις αφορούν σε ομιλίες, ανοιχτές εκδηλώσεις, σεμινάρια, ημερίδες.

Θετικά Αποτελέσματα των παρεμβάσεων και μελλοντικοί στόχοι της Ομάδας Πρόληψης του Φορέα μας

Η ομάδα πρόληψης έχει καταφέρει να ικανοποιήσει σχεδόν όλα τα αιτήματα που έχει δεχτεί από σχολεία για ενημέρωση – πρόληψη σε μαθητές, εκπαιδευτικούς και γονείς, πραγματοποιώντας τουλάχιστον μία δίωρη συνάντηση ανά τμήμα σχολικής κοινότητας και ημερίδες για ενημέρωση γονέων και εκπαιδευτικών.

Επιπρόσθετα, έχουμε καταφέρει να χρησιμοποιήσουμε τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ως εργαλείο κινητοποίησης της κοινότητας και ευαισθητοποίησης των φορέων της περιφέρειας, ώστε να μπορούν να απευθύνονται στον φορέα μας όσοι αντιμετωπίζουν προβλήματα στο σχολικό περιβάλλον ή θέλουν να προλάβουν παραβατικές συμπεριφορές των νέων.

Συμπληρωματικά, παρατηρείται ότι οι μαθητές μέσα από συγκεκριμένα πιστοποιημένα εργαλεία που χρησιμοποιούμε νιώθουν ασφάλεια για να μπορέσουν να εκφραστούν ελεύθερα για τα θέματα που τους απασχολούν. Στο τέλος

10 Εγχειρίδιο για την πρόληψη της ουσιοεξάρτησης: Κατευθυντήριες γραμμές και σχεδιασμός παρεμβάσεων, ΕΚΤΕΠΝ, ΕΠΙΨΥ, 2011

του Προγράμματος ζητάμε από το διευθυντή του σχολείου και τους καθηγητές ανατροφοδότηση από τους μαθητές που παρακολούθησαν και συμμετείχαν. Δεν είναι λίγες οι φορές που η διεύθυνση μετά από κάποια παρέμβαση στους μαθητές ζητάει να υλοποιηθούν αντίστοιχες παρεμβάσεις σε εκπαιδευτικούς και γονείς. Μέσα από μία ολοκληρωμένη παρέμβαση διαμορφώνεται μία σχολική κουλτούρα, στην οποία οι μαθητές αισθάνονται ασφαλείς, περιορίζονται οι κρίσεις και οι εξάρσεις βίας και επεισοδίων¹¹.

Μελλοντικός στόχος της ομάδας είναι η απόκτηση πιστοποιημένων εργαλείων πρόληψης. Στον παρόντα χρόνο χρησιμοποιούμε μεθόδους και εργαλεία που συμπληρώνουν την αξία της πρόληψης, που παρέχουν τα σύγχρονα ευρωπαϊκά εργαλεία.

Μετά από κάθε παρέμβαση γίνεται μία εσωτερική αξιολόγηση της διαδικασίας της εφαρμογής. Χρησιμοποιούμε τη «λίστα ελέγχου»¹² ως ένα απλό και γρήγορο τρόπο καταγραφής πληροφοριών που είναι χρήσιμες για την αξιολόγηση της διαδικασίας.

Είναι απαραίτητη η συνεχής αποτίμηση του έργου με στόχο τη συνεχή παρακολούθηση/εποπτεία υλοποίησης του Προγράμματος. Είναι γεγονός ότι, από τις επιτυχίες και τις αποτυχίες μαθαίνουμε και εξελισσόμαστε. Πάντα βέβαια προσαρμόζουμε το κάθε εργαλείο στον πληθυσμό που απευθυνόμαστε.

Ένας πολύ σημαντικός στόχος της ομάδας πρόληψης είναι η συνεχής εκπαίδευση/επιμόρφωση των επαγγελματιών υγείας με επιμορφωτικά σεμινάρια που αφορούν στην πρόληψη εξαρτήσεων.

Μακροχρόνιος στόχος για την ομάδα πρόληψης είναι η συνεργασία με άλλους φορείς της κοινότητας που θα βοηθήσει τον τομέα της πρόληψης να επεκταθεί σε ένα ευρύτερο φάσμα και να γίνει πιο αποτελεσματικός. Μέσω

11 Ευρωπαϊκό Εγχειρίδιο για την Πρόληψη. Ένα εγχειρίδιο για τη λήψη αποφάσεων και τη χάραξη πολιτικής σε θέματα επιστημονικά τεκμηριωμένης πρόληψης της χρήσης ουσιών, Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας, 2019

12 EU-DAP European Drug abuse prevention trial 8/4/2024

της συνηγορίας¹³ (συμβολή βασικών εμπλεκόμενων μερών, σχολεία, ΜΚΟ, φορείς υγειονομικής περίθαλψης, δικωτικές αρχές, Εκκλησία, κ.α.), να καταφέρουν οι φορείς πρόληψης να κινητοποιήσουν τα αρμόδια υπουργεία για :

- Δέσμευση μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης.
- Δημιουργία υποστηρικτικών συστημάτων.
- Στήριξη συνεχούς έρευνας για την παρακολούθηση της κατάστασης όσον αφορά στη χρήση ουσιών και την αξιολόγηση των παρεμβάσεων πρόληψης.
- Ενίσχυση της συνεργασίας με την αρμόδια υπηρεσία της χώρας μας για την πρόληψη των εξαρτήσεων.

Πηγές

1. Ευρωπαϊκό Εγχειρίδιο για την Πρόληψη. Ένα εγχειρίδιο για τη λήψη αποφάσεων και τη χάραξη πολιτικής σε θέματα επιστημονικά τεκμηριωμένης πρόληψης της χρήσης ουσιών, Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας, 2019.
2. Ευρωπαϊκές προδιαγραφές ποιότητας στον τομέα της πρόληψης ΕυΠρο, Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας, 2015.
3. Εγχειρίδιο για την πρόληψη της ουσιοεξάρτησης: Κατευθυντήριες γραμμές και σχεδιασμός παρεμβάσεων, ΕΚΤΕΠΝ, ΕΠΙΨΥ, 2011.
4. EU-DAP European Drug abuse prevention trial 8/4/2024.

13 Ευρωπαϊκές προδιαγραφές ποιότητας στον τομέα της πρόληψης ΕυΠρο, Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας, 2015

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

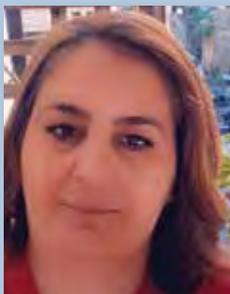
Η Χανού Βαΐτσα γεννήθηκε στην Αθήνα. Είναι έγγαμη με δύο τέκνα. Εισήχθη στο Πά-
ντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών το 1996 και το 1999
αποφοίτησε από το Τμήμα Κοινωνιολογίας. Ομιλεί την Αγγλική και την Ιταλική γλώσσα.
Έχει πραγματοποιήσει εκπαιδύσεις στο (ΕΚΠΑ) Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο
«Ψυχολογία Παιδιού και Εφήβου» και στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής, «Εισαγωγικά
μαθήματα στην Ψυχαναλυτική Θεωρία». Επίσης, έχει πραγματοποιήσει εκπαιδύσεις στο
Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης Ινστιτούτο Επιμόρφωσης, «Δημό-
σια Διοίκηση και Ευπαθείς Κοινωνικές Ομάδες: Ποιότητα Παρεχόμενων Υπηρεσιών» και
«Όψεις της Έμφυλης Βίας: Το Φαινόμενο της Εμπορίας Γυναικών και της Διεθνούς Σωμα-
τεμπορίας (trafficking)». Από το 1999 έως το 2003, εργάστηκε σε Κέντρο Επαγγελματικής
Κατάρτισης ως υπεύθυνη του τμήματος Σχεδιασμού και Υλοποίησης Επιχειρησιακών Προ-
γραμμάτων (Ε.Π.) και άλλων Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων (πχ. Equal) και του τμήματος
Πρώιμης στην Απασχόληση του φορέα. Από το 2006 έως σήμερα εργάζεται ως Κοινω-
νιολόγος, στη Μονάδα Απεξάρτησης 18 Άνω – Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής. Παρέ-
χει υπηρεσίες υποδοχής, συμβουλευτικής κινητοποίησης και ευαισθητοποίησης χρηστών
τοξικολογικών ουσιών, καθώς και ενημέρωση και στήριξη μελών των οικογενειών τους.
Από το 2022 έως σήμερα παρέχει υπηρεσίες πρόληψης των εξαρτήσεων, μέσω ενημε-
ρώσεων και πραγματοποίησης βιωματικών εργαστηρίων σε μαθητές, εκπαιδευτικούς και
γονείς σχολικών κοινοτήτων. Συγχρόνως, είναι ομιλήτρια σε ημερίδες και εκπαιδύσεις με
θέματα εφηβείας, εξαρτήσεις και πρόληψη.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η Βαγγελάτου Μαριάνθη γεννήθηκε στην Αθήνα, είναι μητέρα δύο παιδιών και απόφοιτος
του Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας Αθηνών. Μιλάει την αγγλική γλώσσα. Έχει εκπαιδευτεί
στο Ευρωπαϊκό Γχειρίδιο για την Πρόληψη Εξαρτήσεων (2024), κατέχει πιστοποιητικά
εξειδικευμένης Επιμόρφωσης στην «Κλινική Ψυχολογία παιδιού και εφήβου» (ΕΚΠΑ),
καθώς και στο εκπαιδευτικό σεμινάριο «Εισαγωγικά μαθήματα στην Ψυχαναλυτική Θε-
ωρία» (Ψ.Ν.Α). Από το 2003 έως και το 2004 εργάστηκε ως Κοινωνική Λειτουργός στο
Θεραπευτήριο Χρόνιων Παθήσεων στην Αστική Εταιρεία Προστασίας Ατόμων με Ειδικές
Ανάγκες. Το 2005 και για ένα χρόνο εργάστηκε στην Μονάδα Φροντίδας Ηλικιωμένων
«Θαλαυρή». Από το 2006 έως και σήμερα εργάζεται ως Κοινωνική Λειτουργός στην Μο-
νάδα Απεξάρτησης Τοξικομανών 18 Άνω του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής. Συγκε-
κριμένα, πραγματοποιεί ατομικές συνεδρίες κινητοποίησης, συμβουλευτικής σε εξαρτη-
μένους και τις οικογένειές τους, συμμετέχει ως ομιλήτρια σε ημερίδες και εκπαιδευτικά
σεμινάρια που αφορούν στις εξαρτήσεις. Από το 2022 είναι μέλος της Ομάδας Πρόληψης
κατά των Εξαρτήσεων πραγματοποιώντας επισκέψεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης
σε μαθητές, γονείς και εκπαιδευτικούς της σχολικής κοινότητας.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η Γεωργαντά Νατάσσα είναι Κοινωνική Λειτουργός, εργάζεται από το 2006 στην Μο-
νάδα Απεξάρτησης Τοξικομανών 18 Άνω και συγκεκριμένα στο Ειδικό Πρόγραμμα
Εξαρτημένων Μητέρων με τα παιδιά τους. Από το 2021 είναι μέλος της Ομάδας Πρό-
ληψης της Μονάδας όπου πραγματοποιεί δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης
στο σύνολο της σχολικής κοινότητας: μαθητές όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, εκ-
παιδευτικούς και γονείς.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η Βέρα Σαββίδη Θεατροπαιδαγωγός και θεατρολόγος. Αριστούχος της Ανώτερης Σχολής Δρα-
ματικής Τέχνης «Αρχή» και του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών της Σχολής Καλών Τεχνών
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου με κατεύθυνση τη Θεατρολογία. Επιπλέον, παρακολούθησε
το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του ΠΑ.ΠΕΛ. «Η Δραματική Τέχνη και Παραστατικές
Τέχνες στην Εκπαίδευση και δια βίου μάθηση». Έχει λάβει επιπλέον μακροχρόνια εκπαίδευση
στις τεχνικές θεατρικού παιχνιδιού, θεατρικής αγωγής και σωματικής έκφρασης. Επί είκοσι
πέντε και πλέον χρόνια εργάζεται ως εμψυκτρια ομάδων Θεατρικής και Δημιουργικής Έκ-
φρασης. Έχει διατελέσει για δώδεκα χρόνια υπεύθυνη του Θεατρικού Εργαστηρίου και της
Θεατρικής Σκηνής του ΔΗ.Π.Ο.Π σε παιδιά και εφήβους. Δίδαξε Θεατρική Αγωγή σε σχολεία, σε
Εκπαιδευτικούς σε όλες τις βαθμίδες της Εκπαίδευσης, καθώς και σε πιλοτικά προγράμματα
για το θέατρο στην Εκπαίδευση. Υπήρξε συντονίστρια Θεατρικών Εργαστηρίων, στις Γυναι-
κές Φυλακές Κορυδαλλού, στη Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων, στην Θεατρική
Ομάδα του Πανεπιστημίου Πειραιά, αλλά και σε θεατρικά εργαστήρια παιδιών και εφήβων,
από το 1994 μέχρι σήμερα. Εργάζεται στο Πρόγραμμα Απεξάρτησης 18ΑΝΩ του Ψ.Ν.Α. ως Ει-
δική Θεραπεύτρια. Είναι συγγραφέας παιδικών βιβλίων. Οργανώνει και υλοποιεί παιδαγωγικά
διαδραστικά προγράμματα και εργαστήρια για παιδιά και εφήβους.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η Διονυσιάτου Ερασμία είναι Νοσηλεύτρια από το ΤΕΙ Λαμίας. Εργάστηκε ως Νοση-
λεύτρια σε ιδιωτική κλινική από το 2004 έως το 2006. Από το 2012 έως σήμερα
εργάζεται ως Θεραπεύτρια στο συμβουλευτικό σταθμό αντρών 18 ΑΝΩ απεξάρτησης
από ουσίες. Παράλληλα τα τελευταία δύο χρόνια εργάζεται στην ομάδα πρόληψης του
18 ΑΝΩ κάνοντας ενημερώσεις σε σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, σε μαθητές,
γονείς και εκπαιδευτικούς.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Παρασκευή Τσαγδή
Διοικητικός υπάλληλος
Υπεύθυνη - υπόλογος της Κοινωνικής Επανάταξης Γυναικών και Μητέρων του
18ΑΝΩ.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Σιδροκαστρίτου Τένια, ΤΕ Κοινωνική Λειτουργός. Από το 2002-2009 στο Τμήμα Ψυ-
χολογικής Απεξάρτησης 18 ΑΝΩ. Από 2009-εως σήμερα εργάζεται στον Συμβουλευ-
τικός Σταθμός 18 ΑΝΩ. Εκπαίδευση στην υπαρξιακή - συστημική ψυχοθεραπεία στο
Ινστιτούτο «Αντίστιξη» που είναι πιστοποιημένο εκπαιδευτικό κέντρο στη συστημική
ψυχοθεραπεία από την European Family Therapy Association (EFTA). Είναι μέλος της
Ελληνικής Εταιρείας Συστημικής Θεραπείας ΕΛΕΣΥΘ από το 2014.

Το Πολεμικό Ναυτικό ...με άλλη ματιά

**Μοντελισμός
του Αντιπλοιάρχου (Μ)
Νικόλαου Μπρέστα ΠΝ**

Μοντελισμός

Ο μοντελισμός είναι η κατασκευή υπό κλίμακα αντικειμένων, κτηρίων, οχημάτων κλπ, χρησιμοποιώντας είτε κάποιο κιτ με έτοιμα κομμάτια είτε ιδιοκατασκευάζοντας τμήματα και λεπτομέρειες από απλά υλικά, όπως πλαστικό, ξύλο, μέταλλο και χαρτί.

Για τους περισσότερους είναι ένα χόμπι, ενώ κάποιοι άλλοι το έχουν αναγάγει ως επάγγελμα και πηγή εισοδήματος. Η πιο διαδεδομένη «μορφή» είναι ο πλαστικομοντελισμός, δηλαδή η συναρμολόγηση ενός θέματος χρησιμοποιώντας ένα κιτ από ήδη διαμορφωμένα πλαστικά κομμάτια. Με την εξέλιξη της τεχνολογίας, τα διαθέσιμα κιτ έχουν φτάσει σε ένα αρκετά υψηλό επίπεδο λεπτομέρειας και ακρίβειας.

Εκτός από το κατασκευαστικό κομμάτι, αρκετά ενδιαφέρον είναι και το μέρος του βαψίματος του μοντέλου, της αναπάρστασης φθορών ή και της κατασκευής κάποιου σκηνικού για την τοποθέτηση του. Όλα τα προηγούμενα αποτελούν τα επιμέρους στάδια κατασκευής.

Θεματολογία - Κλίμακες

Η θεματολογία ποικίλει από ιστορικά οχήματα έως μοντέλα επιστημονικής φαντασίας. Τα τελευταία χρόνια υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον και για το κομμάτι του wargaming, είτε με μοντέλα επιστημονικής φαντασίας είτε με ιστορικά οχήματα και φιγούρες. Μεγαλύτερο τμήμα αποτελεί η ιστορική αναπάρσταση, δηλαδή η κατασκευή κάποιου οχήματος, πλοίου, αεροσκάφους ή κατασκευή – βάψιμο μιας ιστορικής φιγούρας. Εκτός από το κατασκευαστικό κομμάτι, η «περιπέτεια» της κατασκευής

του μοντέλου διανθίζεται με την ιστορική έρευνα για το αντικείμενο του θέματος, π.χ. ένα πλοίο που συμμετείχε στην απόβαση της Νορμανδίας και πως ήταν αυτό διαμορφωμένο, τι οπλισμό είχε και πως ήταν βαμμένο;

Αντίστοιχα, μεγάλη ποικιλία υπάρχει στις κλίμακες τις οποίες χρησιμοποιούν οι εταιρείες που κατασκευάζουν τα κιτ. Για αεροπορικά θέματα οι πιο διαδεδομένες κλίμακες είναι η 1/32 (το μοντέλο είναι 32 φορές μικρότερο του πραγματικού ή ένα εκατοστό του μοντέλου είναι 32 εκατοστά στην πραγματικότητα), 1/48 και 1/72. Αντίστοιχα, για αυτοκίνητα η πιο διαδεδομένη κλίμακα είναι η 1/24, για άρματα η 1/35 και 1/72, ενώ για πλοία η 1/350 και 1/700. Η επιλογή θέματος και κλίμακας είναι καθαρά θέμα χώρου, χρόνου, χρημάτων και βέβαια προσωπικής προτίμησης.

Δεξιότητες

Πολλοί θα θεωρήσουν ότι το χόμπι του μοντελισμού απαιτεί δεξιότητες και ικανότητες χρήσης εργαλείων. Κάτι τέτοιο, θα λειτουργήσει ως ανασχετικός παράγοντας στο να ασχοληθούν με τον μοντελισμό. Σε αντίθεση με αυτή την αντίληψη, οι δεξιότητες είναι απλά θέμα εξάσκησης, διάθεσης και αφιέρωσης χρόνου για την απόκτηση εμπειρίας. Όσο «τριβεται» κάποιος με το αντικείμενο τόσο πιο απλό κι εύκολο γίνεται.

Υλικά – Εργαλεία – Μέσα

Με την πάροδο των ετών τα διαθέσιμα υλικά, εργαλεία και μέσα για να ασχοληθεί κάποιος με το χόμπι έχουν φτάσει σε υψηλό επίπεδο και επιτρέπουν σε κάποιον να καταλήξει στο τελικό αποτέλεσμα πολύ πιο εύκολα, από ό,τι τριάντα χρόνια πριν. Υπάρχουν καταστήματα που εύκολα ο οποιοσδήποτε μπορεί να προμηθευτεί μέσα από πληθώρα επιλογών σε υλικά, κιτ, εργαλεία, χρώματα, πρώτες ύλες, βάσεις για εκθετήρια και ό,τι άλλο ίσως χρειαστεί.

Χώρος

Η ύπαρξη ενός χώρου για να ασχοληθεί κάποιος με τον μοντελισμό αποτελεί την πρώτη προτεραιότητα. Βέβαια, ένα απλό γραφείο και ένα κάθισμα, ακόμα και το τραπέζι στο μπαλκόνι αρκούν. Όσο πιο άνετα αισθάνεται κάποιος τόσο πιο εύκολα μπορεί να αφοσιωθεί και να περάσει το χρόνο του. Είναι καθαρά θέμα διαθεσιμότητας χώρου, χρόνου και προσωπικής προτίμησης, από μια μικρή γωνία στο υπόγειο έως ένα ολόκληρο δωμάτιο για τους προνομιούχους.

Χρόνος και χρήμα

Επειδή ο μοντελισμός είναι για τους περισσότερους ένα χόμπι, ο χρόνος και τα χρήματα που αφιερώνει κάποιος είναι καθαρά θέμα προσωπικής επιλογής. Μπορεί κάποιος με ένα απλό κοπίδι και μία κόλλα να αφιερώσει λίγες ώρες στην κατασκευή ενός μοντέλου, και να νιώσει την ίδια ευχαρίστηση με κάποιον που αφιέρωσε πολλαπλάσιο χρόνο, προσπάθεια και χρήματα. Όλα είναι θέμα προσωπικής προτίμησης και διάθεσης. Σκοπός δεν είναι να δημιουργήσουμε το καλύτερο μοντέλο. Ανταμοιβή και ευχαρίστηση είναι να απολαύσουμε τον χρόνο και την προσπάθεια που καταβάλαμε για το δημιούργημά μας. Πολλοί λένε ότι, σκοπός ενός μοντέλου δεν είναι το τελικό αποτέλεσμα αλλά η πορεία προς αυτό και το κατά πόσο το ευχαριστήθηκε αυτός που το κατασκεύασε. Βέβαια, όσο περισσότερο παθιάζεται κάποιος με το χόμπι τόσο πιο απαιτητικός γίνεται με τον εαυτό του και το τι θέλει να πετύχει κατασκευάζοντας το μοντέλο. Υπάρχουν μοντελιστές που θέλουν να έχουν μια συλλογή από κάποιο θέμα π.χ. μοντέλα οχημάτων του ΕΣ ή κάποιοι συνάδελφοι θέλουν να έχουν μοντέλα των πλοίων στα οποία έχουν υπηρετήσει.

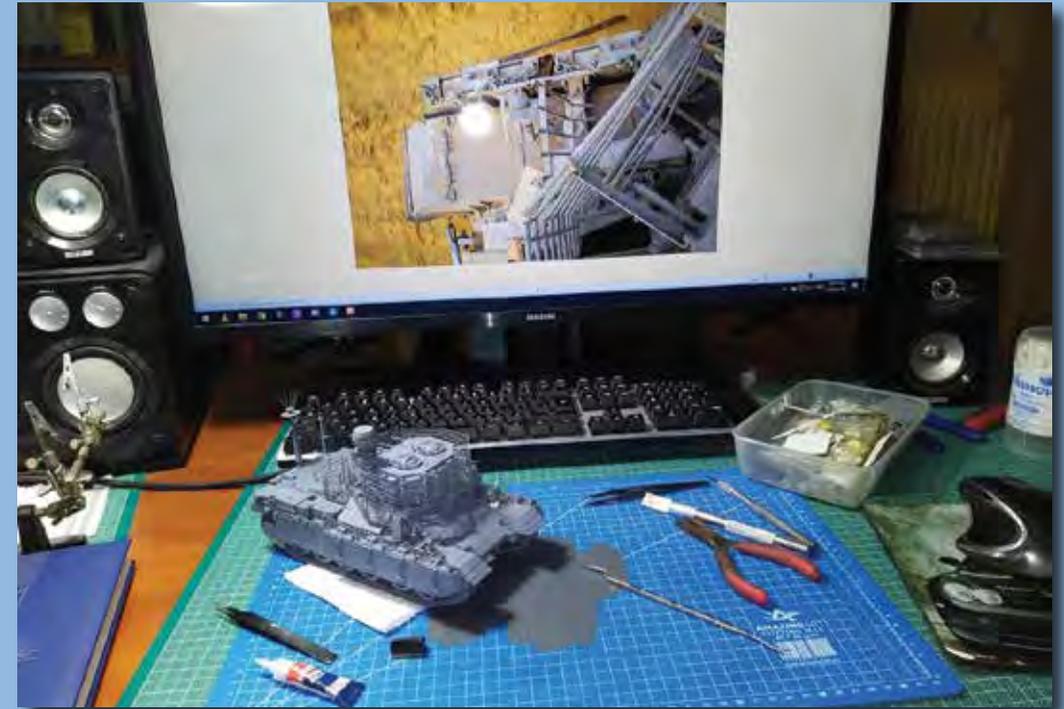
Προσωπικά ασχολούμαι με τον μοντελισμό τα τελευταία είκοσι χρόνια. Η θεματολογία των κατασκευών δεν είναι περιορισμένη, ανάλογα με τη διάθεση προκύπτει και το αντικείμενο ενασχόλησής μου. Πλοία, άρματα και αεροπλάνα είναι το μεγαλύτερο κομμάτι των κατασκευών μου,

ενώ κάποιες φορές μπορεί να βρεθεί στον πάγκο και κάποιο πολιτικό όχημα. Ο χρόνος ποικίλει ανάλογα με τις υπόλοιπες απασχολήσεις της καθημερινότητας. Για κάποιον οικογενειάρχη είναι διαφορετικός ο χρόνος ενασχόλησης με ένα χόμπι σε σχέση με κάποιον εργένη. Έχω στη διάθεσή μου αποκλειστικό χώρο για το χόμπι μου, ο οποίος περιλαμβάνει ένα μεγάλο γραφείο, υπολογιστή και βιβλιοθήκες, καθώς και ράφια με τα έτοιμα μοντέλα. Για ορισμένα θέματα θα αφιερώσω περισσότερο χρόνο στην ιστορική έρευνα, καθώς και τις λεπτομέρειες της κατασκευής σε σχέση με κάποια άλλα. Αυτά είναι κυρίως τα πλοία και τα άρματα μάχης, καθώς και για τα αεροσκάφη F-4 Phantom τις Πολεμικής Αεροπορίας.

Στην Ελλάδα, αλλά και τον υπόλοιπο κόσμο, υπάρχουν σύλλογοι μοντελιστών, οι οποίοι διοργανώνουν εκθέσεις, σεμινάρια και συναντήσεις. Στην Αθήνα είναι η IPMS Ελλάδος (International Plastic Modellers Society) και διοργανώνει κάθε χρόνο έκθεση-διαγωνισμό σε πολυχώρο στο Γκάζι. Οι εκθέσεις αποτελούν μια καλή ευκαιρία για να απολαύσει ο καθένας μοντέλα από άλλους μοντελιστές, να αντλήσει ιδέες και έμπνευση, τεχνικές και μεθόδους, ενώ υπάρχουν και περίπτερα από καταστήματα για υλικά, κιτ κ.α. Επίσης, στην υπόλοιπη Ελλάδα γίνονται εκθέσεις, ορισμένες με διεθνείς παρουσίες και προσκεκλημένους. Αν θέλει κάποιος μπορεί να συμμετάσχει ως διαγωνιζόμενος, ως εθελοντής ή ακόμα και να λάβει μέρος ως κριτής σε κάποια κατηγορία, βάσει της εμπειρίας του και των μοντέλων που έχει κατασκευάσει.

Επίσης, υπάρχουν πολλοί ιστότοποι, φόρουμ και ομάδες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, στους οποίους δημιουργείται έτσι μια τεράστια κοινότητα. Εκεί μπορεί κάποιος να ανταλλάξει απόψεις και να αναζητήσει πληροφορίες ή να ζητήσει βοήθεια για την ενασχόλησή του με τον μοντελισμό.

Όπως και τα υπόλοιπα χόμπι – ενασχολήσεις, ο μοντελισμός αποτελεί μία ευκαιρία για να αφιερώσει κάποιος τον χρόνο του, συνδυάζοντας την ιστορική έρευνα με την κατασκευή ενός αντικειμένου. Ο χρόνος και η προσπάθεια που θα διαθέσει κάποιος, ο χώρος και τα χρήματα είναι καθαρά θέμα προσωπικής εκτίμησης και διάθεσης. Οι επιλογές, τα θέματα και οι πηγές έμπνευσης είναι άπειρες, το μόνο πεπερασμένο είναι ο μικρόκοσμος που θα δημιουργήσετε και αυτό γιατί είναι υπό κλίμακα μπροστά σας.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ο Αντιπλοίαρχος (Μ) Νικόλαος Μπρέστας ΠΝ, γεννήθηκε στην Πάτρα το 1979 και έχει καταγωγή από την Παραμυθιά Θεσπρωτίας. Εισήχθη στη Σχολή Ναυτικών Δοκίμων το 1997, από την οποία αποφοίτησε και ονομάστηκε Μηχανικός Σημαιοφόρος το 2001.

Η εμπειρία του περιλαμβάνει υπηρεσία σε Αντιτορπιλικά (Α/Τ) κλάσης «ΚΙΜΩΝ», σε Κανονιοφόρους τύπου «ΔΟΞΑ» και «ΜΑΧΗΤΗΣ» ως Β΄ Μηχανικός, σε Φρεγάτες (Φ/Γ) του Στόλου με διάφορα καθήκοντα, ενώ διετέλεσε Διευθυντής Προώσεως και Ενεργείας στο ΠΓΥ «ΑΛΙΑΚΜΩΝ» και στη Φ/Γ «ΑΙΓΑΙΟΝ». Έχει υπηρετήσει ως Επιτελής, Τμηματάρχης και Τομεάρχης στη Διεύθυνση Επιχειρησιακής Αξιολόγησης του Αρχηγείου Στόλου και ως Επιτελής στο Τμήμα Μηχανολογικών Συστημάτων της Διοίκησης Διοικητικής Μέριμνας Ναυτικού. Το 2022 προήχθη σε Αντιπλοίαρχο. Έχει διέλθει όλα τα σταδιοδρομικά σχολεία του Πολεμικού Ναυτικού και είναι πιστοποιημένος εκπαιδευτής ΠΝ. Κατέχει Certificate of Proficiency στα Αγγλικά του Πανεπιστημίου του Cambridge και του Michigan, καθώς και το Endorsement in Translation στο Certificate of Proficiency του Πανεπιστημίου του Cambridge. Κατέχει όλα τα προβλεπόμενα από το βαθμό του Μετάλλια και Παράσημα των ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων, καθώς και Διαμνημονεύσεις συμμετοχής στις Επιχειρήσεις UNIFIL, ATALANTA, UNIFIED PROTECTOR.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΟΠΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Σύνταξη ειδήσεων
Αντιπλοίαρχος Εμμανουήλ Μουρτζάκης ΠΝ

Στην Έκθεση Αμυντικού Υλικού DSA 2024¹, η οποία διεξήχθη 6-9 Μαΐου 2024 στη Kuala Lumpur της Μαλαισίας, η Poly Technologies², μια εξέχουσα κινεζική εταιρεία η οποία δραστηριοποιείται στον αμυντικό τομέα από το 1984, παρουσίασε μοντέλα κλίμακας των τελευταίων υποβρυχίων μη επανδρωμένων οχημάτων της (ή αλλιώς Unmanned Underwater Vehicle: UUV), τα UUV-300CD και UUV-300CB που κατασκευάζει. Τα εκθέματα αυτά συγκέντρωσαν υψηλό ενδιαφέρον, ειδικά από τα δυτικά ΜΜΕ για μια σειρά από λόγους όπως μέγεθος, επιχειρησιακές και τεχνολογικές δυνατότητες, αλλά και λόγω της υψηλής πιθανότητας ενσωμάτωσης στις κινεζικές ναυτικές δυνάμεις (Πολεμικό Ναυτικό και Ακτοφυλακή), καθώς βρίσκονται στη φάση κατασκευής πρωτοτύπων.

Έκθεμα του UUV 300CB στην έκθεση αμυντικού υλικού DSA 2024 στη Μαλαισία. Διακρίνεται το συγκρίσιμο μέγεθος του συστήματος με το συμβατικό Υ/Β τ.Song κινεζικής κατασκευής (Πηγή: <https://www.navalnews.com>).

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Το UUV-300CD έχει μήκος 28 μέτρα και διάμετρο 2,5 μέτρα, με βάρος 50 τόνους, σύμφωνα με τα στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα η κατασκευάστρια εταιρεία. Δύναιται να καταδυθεί σε βάθος 200 μέτρων, με μέγιστη ταχύτητα 10 κόμβων και ταχύτητα πλεύσης 5 κόμβων και μέγιστη εμβέλεια 300 ν.μ. Έχει δυνατότητα μεταφοράς τεσσάρων τορπιλών και μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο για αναγνωριστικές όσο και για επιθετικές αποστολές. Διαθέτει εκτός από τορπιλοσωλήνες, κατάλληλη διαμόρφωση για κάθετη εκτόξευση Κ/Β και για άφεση ναυτικών ναρκών. Το UUV-300CB αντίστοιχα έχει διαστάσεις 11,5 μέτρα επί 1,6 μέτρα και μπορεί να εκτελεί αποστολές ανάπτυξης ναρκών και αναγνώρισης. Μπορεί να επιχειρεί σε βάθη έως 300 μέτρα και να επιτυγχάνει ταχύτητες έως 12 κόμβους. Έχει βάρος πλήρους φόρτωσης 50 τόνων, εμβέλεια 450 ν.μ. στους 5 κόμβους και ακουστική υπογραφή μικρότερη από 140 ντεσιμπέλ. Και τα δύο συστήματα έχουν σχεδιαστεί για να επικοινωνούν μέσω UHF, δορυφορικών και ακουστικών καναλιών με το δεύτερο να έχει περισσότερο ρόλο αναγνώρισης/συλλογής πληροφοριών και το πρώτο ρόλο κρούσης εναντίον ναυτικών στόχων και στόχων ξηράς. Ο σχεδιασμός και των δύο πολυλειτουργικών υποβρυχίων συστημάτων περιλαμβάνει αποστολές, όπως η επιφανειακή και υποβρυχία αναγνώριση, οι επιθετικές επιχειρήσεις σε παράκτια ύδατα, η αναμετάδοση εικόνας περιοχής σε απομακρυσμένους σταθμούς, η μεταφορά-άφεση-συλλογή ανδρών των ειδικών δυνάμεων και η ναρκοθέτηση (επιθετική και αμυντική).

CONOPS (CONCEPT OF OPERATIONS) ΤΩΝ UUV 300CB/D

Το σενάριο του διαφημιστικού βίντεο των κινεζικών UUV, το οποίο προβλήθηκε στην DSA 2024 περιελάμβανε ένα Ε/Π Α/Υ και ένα UUV300CD. Τα συστήματα είχαν αναπτυχθεί σε μια περιοχή για τον εντοπισμό ενός εχθρικού Υ/Β εντός της περιοχής ενδιαφέροντος. Αρχικά, το Ε/Π έκανε χρήση του σόναρ του με διαδοχικά DIP και το UUV προχώρησε προς τη θέση της επαφής του εχθρικού Υ/Β. Εν συνεχεία, το UUV επιβεβαίωσε με χρήση παθητικού σόναρ την παρουσία του εχθρικού Υ/Β και το πρόσβαλε με δύο Τ/Λ που εξαπέλυσε. Στη συνέχεια, το UUV έλαβε την εντολή μέσω δορυφορικής ζεύξης να κινηθεί προς εχθρική ναυτική βάση και να εγκαταστήσει επιθετική περιπολία. Αργότερα, στη περιοχή κατέφθασε και ένα UUV300CB το οποίο ανέλαβε μέσω αλγορίθμου τεχνη-

1 <https://www.dsaexhibition.com>
2 <https://polytechnologiesinc.com>

τής νοημοσύνης τον έλεγχο και των δύο, ενώ κατέστρεψε μια εχθρική κορβέτα με χρήση T/Λ. Στη συνέχεια, τα δύο UUV χρησιμοποίησαν πυραύλους από τους κατακόρυφους εκτοξευτές τους για να καταστρέψουν στόχους στην ξηρά. Αν και το σχετικό οπτικό υλικό είναι διαφημιστικό, αντανακλά το σχεδιασμό και τη στοχοθεσία της κατασκευής τέτοιων συστημάτων.

Εξάλλου, δεν πρέπει να λησμονείται η χρήση UUV συστημάτων ήδη από το Κινεζικό Πολεμικό Ναυτικό (ΚΠΝ). Απόδειξη εκτός από τις παρελάσεις στις οποίες επιδεικνύονται, είναι η κατά καιρούς αλιεία τέτοιων συστημάτων από Ινδονήσιους ψαράδες στο νότιο Ειρηνικό Ωκεανό³ και πλησίον των ακτών της Αυστραλίας. Τα συστήματα που μέχρι τώρα έχουν συλλεγεί, δεν φέρουν οπλισμό αλλά εξελιγμένα όργανα καταγραφής και αποστολής δεδομένων της θαλάσσιας περιοχής (κατανομή θερμοκρασίας, αλατότητα και επίπεδα οξυγόνου).

Οι επιχειρήσεις τους πρέπει να συνδυαστούν με τη συνεχή παρουσία κινεζικών επιστημονικών σκαφών σε περιοχές κοντά στη Παπούα Νέα Γουινέα, όπου η Αυστραλία σε συνεργασία με τις ΗΠΑ συχνά εκτελούν ναυτικά γυμνάσια. Ταυτόχρονα, στην περιοχή κατασκευάζονται και αναπτύσσονται μια σειρά από ναυτικές βάσεις του Αυστραλιανού Ναυτικού (κατόπιν διακρατικής συμφωνίας), οι οποίες έχουν προκαλέσει τη διπλωματική αντίδραση της κινεζικής κυβέρνησης.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΕΖΙΚΩΝ UUVs

Η Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας (ΛΔΚ) αναπτύσσει τέτοια συστήματα για λογαριασμό των ναυτικών της δυνάμεων ήδη από το 1986⁴. Αρχικά, σε πειραματικό στάδιο και με πρόσοχη τις επιστημονικές έρευνες στο θαλάσσιο χώρο. Η προσπάθεια αυτή είναι υπό αυστηρό κρατικό έλεγχο και χρηματοδότηση με τρεις συνολικά εταιρείες/οργανισμούς να ασχολούνται με τον συγκεκριμένο τομέα. Αναλυτικότερα: Shenyang Institute of Automation (SIA), της οποίας το Τμήμα Λογισμικού θεωρείται κορυφαίο. Η εταιρεία παράγει τη σειρά «Explorer», πλήρως αυτόνομων υποβρύχιων οχημάτων από τις δεκαετίες του 1990 και του 2000, με μεταγενέστερες παραλλαγές να μπορούν να καταδυθούν σε βάθος 6.000 μέτρων. Σήμερα, η SIA ειδικεύεται στην ανάπτυξη πρωτοτύπων μεσαίων και μεγάλων υποθαλάσσιων σκαφών, συμπεριλαμβανομένων των σειρών AUV Sea-Whale 2000. China Shipbuilding Industry Corporation (CISC). Ως ο μεγαλύτερος ναυπηγικός όμιλος στον κόσμο, τα πολυάριθμα ερευνητικά ινστιτούτα της CSIC έχουν συμβάλει σημαντικά στην έρευνα και ανάπτυξη των AUV της Κίνας, ιδίως τα ερευνητικά ινστιτούτα 701, 702, 710 και 714. Από το 2000, η CSIC είναι υπεύθυνη για την ανάπτυξη της σειράς AUV «Poseidon», Πολυτεχνείο Χαρμίν (Harbin Engineering University, HEU⁵). Το HEU αναπτύσσει μια σειρά AUVs από το 1991 και σταδιακά επέκτεινε τις δοκιμές AUVs στη Θάλασσα της Νότιας Κίνας, αλλά και άλλες θαλάσσιες περιοχές. Η σειρά Smart Water περιλαμβάνει σήμερα πέντε παραλλαγές διαφορετικών μεγεθών, αλλά το HEU έχει αναπτύξει πρόσθετα μοντέλα AUV για υποθαλάσσια έρευνα και χαρτογράφηση, όπως τα Weilong (Microdragon) 1, 2 και 3.

Πέρα από τα τρία μεγάλα κέντρα σχεδιασμού AUV της Κίνας, ένας αυξανόμενος αριθμός ερευνητικών ινστιτούτων και ιδιωτικών επιχειρήσεων εισέρχεται στην κινεζική αγορά AUV, καθώς η κρατική χρηματοδότηση μέσω ερευνητικών προγραμμάτων συνεχώς αυξάνεται. Έγγραφο που δημοσιεύθηκε το 2019 από την Κινεζική Εταιρεία Ναυτικής Αρχιτεκτονικής, απαριθμεί 159 ερευνητικά έργα υποβρύχιων οχημάτων υπό ανάπτυξη σε περισσότερα από 40 κινεζικά πανεπιστήμια - μια σημαντική αύξηση σε σχέση με τα 15 μεγάλα πανεπιστήμια που είχαν κατασκευάσει ερευνητικές ομάδες υποβρύχιων οχημάτων μόλις τέσσερα χρόνια πριν.

Ενώ ο στόλος των UUV της Κίνας εξακολουθεί να αποτελείται κυρίως από ερευνητικά πειράματα και πρωτότυπα σε πρώιμο στάδιο, τα θεωρητικά κείμενα του Κινεζικού Ναυτικού δείχνουν ότι ενδιέφεται κυρίως να χρησιμοποιήσει τα UUV για θαλάσσια τοπογραφία ακριβείας και αναγνώριση,

ναρκοπόλεμο, επιθεώρηση υποθαλάσσιων καλωδίων και ανθυποβρυχιακό πόλεμο. Καθεμία από αυτές τις εφαρμογές βασίζεται σε διαφορετικά μοντέλα UUV και ενέχει διακριτές επιπτώσεις και κινδύνους για το Πολεμικό Ναυτικό των ΗΠΑ και τους εταίρους του στον Ινδικό και τον Ειρηνικό Ωκεανό.

Επιχειρησιακή χρήση των UUVs από το Κινεζικό Ναυτικό:

1. Θαλάσσια έρευνα και αναγνώριση. Η πιο ώριμη εφαρμογή των UUV από το Κινεζικό Ναυτικό είναι η θαλάσσια τοπογραφία και αναγνώριση. Κινέζοι και Αμερικανοί αναλυτές έχουν εκτιμήσει εδώ και καιρό ότι, οι ΗΠΑ θα διατηρούσαν ένα σημαντικό υποθαλάσσιο πλεονέκτημα στο ενδεχόμενο σύρραξης στα Στενά της Ταιβάν. Για να αντισταθμίσει αυτό το μειονέκτημα το Κινεζικό Ναυτικό αύξησε συστηματικά τα τελευταία έτη τη δύναμη των συμβατικών Υ/Β ντίτζελ. Παράλληλα, από το 2013 έχει ξεκινήσει η κατασκευή του Μεγάλου Υποβρύχιου Τείχους⁶, ενός δικτύου υδροπλεκτρικών αισθητήρων που αναπτύσσονται σε βάθος 2.000 μέτρων, οι οποίοι έχουν σχεδιαστεί για τον εντοπισμό αντίπαλων υποθαλάσσιων οχημάτων που επιχειρούν στη Θάλασσα της Νότιας Κίνας. Πιο πρόσφατα ερευνητικά έγγραφα δείχνουν ότι το ΚΝ μπορεί να τοποθετήσει ομάδες μικρών και μεσαίων UUV για παρόμοιο σκοπό είτε αυτόνομα είτε στο πλαίσιο του ανωτέρω έργου.

2. Ναρκοπόλεμος. Οι θαλάσσιες νάρκες αποτελούν βασική αρχή του κινεζικού ναυτικού δόγματος και σχεδιασμού. Ήδη από το 2013, ερευνητές στο Φόρουμ Επιστήμης και Τεχνολογίας Μηχανικής της Κίνας αναγνώρισαν δημοσίως τη σημασία των UUV για την ανάπτυξη ναρκών και αντιναρκικών μέτρων (MCM)- και στρατιωτικοί αναλυτές έχουν σχολιάσει τις πιθανές δυνατότητες τοποθέτησης ναρκών του κινεζικού UUV μεγάλου εκτοπίσματος HSU-001 που παρουσιάστηκε για πρώτη φορά το 2019. Σήμερα, το ΚΝ μπορεί να επιλέξει από περισσότερες από 26 παραλλαγές πλωτών και υποβρύχιων ναρκών που έχουν σχεδιαστεί για να επιτίθενται σε κάθε είδους εχθρικά πλοία και υποβρύχια και των οποίων μέρος μπορεί να εξαπολυθεί από UUV υπό ανάπτυξη.

3. Επιθεώρηση υποθαλάσσιων καλωδίων. Η πρόοδος στην έρευνα μη επανδρωμένων οχημάτων μπορεί επίσης να επιτρέψει στο Κινεζικό Ναυτικό να χρησιμοποιήσει τα UUV για να αξιοποιήσει ή να αποκόψει υποθαλάσσια καλώδια οπτικών ινών σε μια ενδεχόμενη σύγκρουση με την Ταιβάν. Αυτά τα καλώδια είναι ζωτικής σημασίας, όχι μόνο για τη διάδοση πληροφοριών, αλλά και για τις ανταλλαγές δεδομένων που διευκολύνουν την παγκόσμια πρόσβαση στο διαδίκτυο -συμπεριλαμβανομένων ορισμένων περιοχών των Ηνωμένων Πολιτειών. Το HEU, για παράδειγμα, διαφημίζει UUV για υποβρύχια έρευνα και συντήρηση μηχανικών, συμπεριλαμβανομένης της επιθεώρησης και επισκευής αγωγών.

Με βάρος άνω των 3,5 τόνων, το μεγαλύτερο UUV της Κίνας μέχρι στιγμής είναι το Haishen 6000 ένα πρωτότυπο μήκους 25 ποδιών που αναπτύχθηκε από το ερευνητικό ινστιτούτο 701 του CSIC. Το σύστημα είναι ικανό να καταδυθεί σε βάθος 6.000 μέτρων και είναι εξοπλισμένο με πολλαπλές συσκευές ανίχνευσης, όπως σύστημα εντοπισμού θέσης, συστοιχία σόναρ αναζήτησης μαύρου κουτιού αεροσκάφους, σόναρ πλευρικής σάρωσης βαθιάς θάλασσας, υποβρύχια κάμερα και ένα σόναρ εμπροσθοπορείας. Αποτελεί σύστημα δοκιμής και προβολής τεχνολογίας στο οποίο βασίζονται τα UUV 300CB/CD για στρατιωτικές εφαρμογές.

ANTI UNMANNED UNDERWATER VEHICLE WARFARE (AUUVW)

Όπως είναι φανερό, τα UUV μπορούν να παρέχουν επέκταση των αισθητήρων και των μηχανισμών δράσης για τα επανδρωμένα σκάφη, μπορούν να επιχειρούν σε περιβάλλοντα υψηλού κινδύνου με μειωμένο ρίσκο συγκριτικά με τα επανδρωμένα σκάφη και να ανέχονται πολύ στενές αλληλεπιδράσεις με αντίπαλα μέσα. Οι πλατφόρμες υποδοχής για μεγάλα UUV ή Large UUV (LUUV) μπορεί να περιλαμβάνουν υποβρύχια, πολεμικά πλοία επιφανείας ή απευθείας εκτόξευση από την ξηρά. Παράλ-

³ <https://www.abc.net.au/news/2020-12-31/suspected-chinese-submarine-drone-found-by-indonesian-fishermen/13022488>

⁴ <https://maritime-executive.com/editorials/how-china-is-militarizing-autonomous-underwater-vehicle-technology>

⁵ <https://english.hrbeu.edu.cn>

⁶ <https://digest.foundationforuda.in/2022/03/01/chinas-undersea-great-wall-project-implications-dissecting-the-threat-and-the-possibilities/>

Το κινεζικό UUV τύπου HSU-001 σε στρατιωτική παρέλαση το 2019 (Πηγή: <https://www.janes.com>).

τις δυτικές ναυτικές δυνάμεις κυρίως να εξελιχθούν και να προσαρμοστούν ώστε να αντιμετωπίσουν τα «σιωπηλά» συμβατικά υποβρύχια και τα υποβρύχια AIP σε ένα δυσμενές για τον εντοπισμό τους περιβάλλον. Τα UUV, που επιχειρούν κυρίως στα ίδια παράκτια ύδατα, θα προσθέσουν ένα ακόμη επίπεδο πολυπλοκότητας στην ανωτέρω πρόκληση. Η χρήση τους είτε ως οργανικά μέσα Υ/Β και μονάδων επιφανείας είτε όχι, η επιχειρησιακή και τακτική τους αξιοποίηση και κυρίως η τεχνολογική τους εξέλιξη και ωρίμανση θα καθορίσει σε μεγάλο βαθμό τον υποθαλάσσιο πόλεμο μελλοντικά.

Η αντιμετώπιση των UUVs αποτελεί ένα νέο είδος πολέμου το οποίο θα μπορούσε να ονομασθεί και Anti Unmanned Underwater Vehicle Warfare (AUUVW) εναντίον μικρών, δύσκολα ανιχνεύσιμων πλατφορμών που θα χρειαστούν ειδικά συστήματα για την αντιμετώπισή τους και τα οποία αναπτύσσονται κυρίως από χώρες όπως η Κίνα⁷. Το πρώτο βήμα για την αντιμετώπιση τους είναι η αποτελεσματική επιτήρηση, η οποία είναι απαραίτητη για να εξασφαλιστεί η επιτυχής εκτέλεση των περισσότερων φάσεων της αλυσίδας θανάτου (ανίχνευση, ταξινόμηση και εντοπισμός). Τα περισσότερα από τα Α/Υ συστήματα αισθητήρων και όπλων που χρησιμοποιούνται σήμερα είναι παραμετροποιημένα για επανδρωμένους υποβρύχιους στόχους (συμβατικά και πυρηνικά Υ/Β). Η νέα γενιά ακουστικών αισθητήρων, γνωστή ως ενεργό σόναρ χαμηλής συχνότητας (LFAS), παρέχει υψηλές επιδόσεις και έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο στον εντοπισμό εξαιρετικά αθόρυβων υποβρυχίων AIP. Τα δικτυωμένα πολυστατικά σόναρ είναι ένας άλλος τομέας στον οποίο υπήρξαν βελτιώσεις στην ικανότητα ανίχνευσης αλλά είναι πολύ κοστοβόρα στην ανάπτυξη και χρήση ειδικά σε περιοχές με έντονη ναυτιλιακή κίνηση. Τα UUV, ακόμη και τα XLUUV⁸, έχουν γενικά χαμηλή ισχύ στόχου, ιδίως κατά την όψη πλώρης-πρύμνης, και ελάχιστη υπογραφή ακτινοβολούμενου θορύβου. Η ανίχνευση σε παράκτια ύδατα θα είναι επομένως ιδιαίτερα απαιτητική και δύσκολη διαδικασία με μικρές αποστάσεις ανίχνευσης που επιτρέπουν πολύ λίγο χρόνο για να αντιδράσουν και να αναπτύξουν αντίμετρα οι δυνάμεις που προσπαθούν να τα ανιχνεύσουν και να τα εξουδετερώσουν.

Προς το παρόν, μπορούμε να υποθέσουμε ότι τα περισσότερα UUV θα χρησιμοποιηθούν σε αποστολές ISR με τις απαιτήσεις εμβέλειας και ωφέλιμου φορτίου να υπαγορεύουν το μέγεθός τους. Κατά την ανίχνευση, η ταξινόμηση και η αξιολόγηση του μεγέθους, του τύπου και του ρόλου ενός UUV θα είναι επίσης προβληματική. Σε πολλές επιχειρήσεις θα πρέπει πλέον οι μονάδες Α/Υ να υποθέτουν ότι, τα UUV του αντιπάλου μπορεί να είναι παρόντα στο θαλάσσιο χώρο, ακόμη και αν δεν μπορούν να ανιχνευθούν. Ακολουθούν οι δυσκολίες εξουδετέρωσης μετά τα προβλήματα ανίχνευσης. Η απειλή μπορεί να εξουδετερωθεί, τουλάχιστον εν μέρει, με ελιγμούς, αλλά αυτό είναι δυνατό μόνο με καλή επίγνωση της κατάστασης και έγκυρη τακτική εικόνα, η οποία προϋποθέτει ακριβείς και λεπτομερείς πληροφορίες. Τα περισσότερα μέσα επιφανείας θα έχουν ένα πολύ σημαντικό πλεονέκτημα έναντι των UUV όσον αφορά την ταχύτητα, αλλά σε πολλά πιθανά σενάρια πολέμου, οι ελιγμοί από μόνοι τους δεν είναι αρκετοί, ιδίως κατά την προστασία σταθερών αντικειμένων όπως οι υποθαλάσσιες υποδομές

ληλα, σε παγκόσμιο επίπεδο αναπτύσσονται πολλά και διαφορετικά μοντέλα ανάλογα με το είδος της αποστολής.

Τα UUVs αρχίζουν να αποτελούν μια σημαντική νέα απειλή που θέτει προκλήσεις για τους συμβατικούς χειριστές, τις μεθόδους και τα συστήματα ανθυποβρυχιακού πολέμου. Με το τέλος του Ψυχρού Πολέμου, η επιχειρησιακή εστίαση μετατοπίστηκε από τις ωκεάνιες περιοχές σε παράκτια και ρηκά υδάτινα περιβάλλοντα. Αυτή η αλλαγή απαιτούσε από

των οποίων η σημασία αυξάνει συνεχώς τα τελευταία χρόνια. Ένα οικονομικά αποδοτικό αντι-UUV οπλικό σύστημα θα πρέπει να θεωρείται βασική απαίτηση για το εγγύς μέλλον, καθώς τα υπάρχοντα όπλα Α/Υ είναι τόσο ακατάλληλα όσο και ακριβά. Η σημερινή γενιά τορπιλών, ελαφρού τύπου, που εκτοξεύονται από αέρος ή επιφανείας είναι το κύριο όπλο Α/Υ, αλλά δεν διαθέτουν επαρκείς αισθητήρες και συστήματα καθοδήγησης για τον εντοπισμό και την εξόντωση των UUV, καθώς είναι προσαρμοσμένα στην εξουδετέρωση των επανδρωμένων Υ/Β. Ένα καταλληλότερο όπλο κατά των UUV θα ήταν οι μίνι τορπίλες, όπως η Black Scorpion⁹ (1100mm x 127mm, σχεδιασμένη για επιχειρήσεις σε ρηκά ύδατα 30 ως 200 μέτρα, ταχύτητα 15 κόμβων και εκρηκτική κεφαλή 2,8 κιλών). Αυτή η νέα κατηγορία τορπιλών παρέχει λύση χαμηλού κόστους με την κατάλληλη ευελιξία, ταχύτητα, αισθητήρες και πολεμική κεφαλή διαμορφωμένη για την καταστροφή στόχων μεγέθους έως και XLUUV.

Είναι πολύ πιθανό ότι, στις μελλοντικές αποστολές Α/Υ, η αντιμετώπιση των XLUUV να είναι ο πρώτος στόχος. Σε άλλα σενάρια που κατά καιρούς εξετάζονται, το ίδιο μέσο θα αναπτυχθεί για να διερευνήσει τις περιοχές επιχειρήσεων του αντιπάλου ή τα χωρικά του ύδατα και η AUUVW μπορεί να αποκτήσει το ίδιο επίπεδο σημασίας με τη σημερινή Α/Υ δράση. Οι επιχειρήσεις στις οποίες και οι δύο πλευρές χρησιμοποιούν αυτόνομα ή μη επανδρωμένα συστήματα καθιστούν τα USV και τις εναέριες πλατφόρμες φυσικούς υποψηφίους για αποστολές AUUVW, καθόσον συγκεντρώνουν μια σειρά από πλεονεκτήματα¹⁰ (εμβέλεια, αυτονομία, διάρκεια, επιβιωσιμότητα).

Το κινεζικό UUV τύπου Haishen-6000 (Ποσειδών) αποτελεί τη βάση ανάπτυξης των UUV-300CB/CD (Πηγή: <https://armyrecognition.com>)

Επιπλέον, με την ενσωμάτωση των UUVs στον ναυτικό πόλεμο, η υπεράσπιση τόσο των πλοίων όσο και των βάσεων θα αντιμετωπίσει αυξημένες προκλήσεις. Τα UUVs αποτελούν απειλή λόγω των περιορισμένων δυνατοτήτων υποβρύχιας ανίχνευσης και της ικανότητάς τους να αποφεύγουν τα σταθερά υποβρύχια συστήματα, χάρη στο μικρό τους μέγεθος και την αθόρυβη λειτουργία τους σε σύγκριση με τα επανδρωμένα υποβρύχια. Επιπλέον, καθώς οι δυνατότητες των UUV επεκτείνονται, ο ναυτικός πόλεμος γίνεται όλο και πιο πολύπλοκος. Εάν ξεπεραστούν τα εμπόδια επικοινωνίας, τα UUV που είναι ικανά για αποστολές αναγνώρισης, επιτήρησης και εμπλοκής σε μεγαλύτερες αποστάσεις θα ενισχύσουν σημαντικά την αποτελεσματικότητα των ναυτικών επιχειρήσεων τους αλλάζοντας τα δεδομένα στη ναυτική μάχη. Επικράτηση θα εξασφαλίσει μόνο εκείνος που διαθέτει την υψηλότερη και αποτελεσματικότερη τεχνολογία.

Το προϊόν της Poly Technologies υπόσχεται φιλόδοξες δυνατότητες. Ωστόσο, ενώ η ενσωμάτωση της εμπλοκής τορπίλης και του κάθετου εκτοξευτή προσθέτει σημαντική ευελιξία, η πρακτική υλοποίηση αυτών των χαρακτηριστικών αποτελεί τεχνολογική και τεχνική πρόκληση. Οποιαδήποτε ανάλυση της αποτελεσματικότητάς των UUV 300CB/CD παραμένει ατελής έως ότου αποδειχθεί σε πραγματικές εφαρμογές μέσω δοκιμών επί του πεδίου. Αξιοσημείωτη όμως είναι η συνολική εικόνα των τεχνολογικών αλμάτων του Κινεζικού Ναυτικού. Από μια μικρή και παραμελημένη παράκτια δύναμη εξελίσσεται δυναμικά σε ωκεάνια με αεροπλανοφόρα, πυρηνικά υποβρύχια και αεροσκάφη στρατηγικής κρούσης. Αν η Κίνα αποφύγει το ολέθριο λάθος που έκανε πριν 500 χρόνια¹¹ αποκόπτοντας βίαια τους θεσμούς της με τη θάλασσα και συνεχίσει τη δυναμική επιστροφή της στους παγκόσμιους ωκεανούς, είναι σίγουρο ότι η παγκόσμια ισορροπία ναυτικής ισχύος πρόκειται να μεταβληθεί δραματικά μέσα στα επόμενα χρόνια.

9 <https://navalinstitute.com.au/countering-uncrewed-underwater-vehicles/>

10 <https://cimsec.org/meeting-the-mine-warfare-challenge-with-unmanned-systems/>

11 <https://www.independent.co.uk/news/world/americas/500-years-ago-china-destroyed-its-worlddominating-navy-because-its-political-elite-was-afraid-of-free-trade-a7612276.html>

7 <https://thehill.com/opinion/national-security/4524251-the-future-of-war-innovation-will-be-unmanned-and-underwater/>

8 Extra Large UUV.

Αυτοί που έφυγαν

Αποστρατείες

Ονομασίες

Αποστολές - Εκδηλώσεις

Συνδρομές

Δελτίο Ενημέρωσης

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

Υπεύθυνο για το περιεχόμενο: ΓΕΝ

Αντιναύαρχος ε.α.

Δημήτριος Παλιτάσος ΠΝ

Απεβίωσε την 3η Αυγούστου 2024. Γεννήθηκε το 1957 στον Πειραιά. Το 1975 εισήλθε στη ΣΝΔ και το 2011 τέθηκε σε αποστρατεία.

Αντιναύαρχος ε.α.

Γεώργιος Χρανιώτης ΠΝ

Απεβίωσε την 7η Ιουλίου 2024. Γεννήθηκε το 1946 στον Νομό Αττικής. Το 1964 εισήλθε στη ΣΝΔ και το 2001 τέθηκε σε αποστρατεία.

Αντιναύαρχος ε.α.

Άγγελος Κόπιτσας ΠΝ

Απεβίωσε την 16η Ιουνίου 2024. Γεννήθηκε το 1948 στον Νομό Αττικής. Το 1964 εισήλθε στη ΣΝΔ και το 1997 τέθηκε σε αποστρατεία.

Υποναύαρχος ε.α.

Διομήδης Μπεκιάρης ΠΝ

Απεβίωσε την 24η Φεβρουαρίου 2024. Γεννήθηκε το 1937 στην Αθήνα. Το 1953 εισήλθε στη ΣΝΔ και το 1988 τέθηκε σε αποστρατεία.

Υποναύαρχος ε.α.

Δημήτριος Σταυρόπουλος ΠΝ

Απεβίωσε την 29η Ιουλίου 2024. Γεννήθηκε το 1936 στην Αθήνα. Το 1951 εισήλθε στη ΣΝΔ και το 1983 τέθηκε σε αποστρατεία.

Αρχιπλοίαρχος (ΕΕ) ε.α.

Δημοσθένης Προυινιάς ΠΝ

Απεβίωσε την 15η Ιουλίου 2024. Γεννήθηκε το 1935 στην Απολλωνία Κυκλάδων. Το 1963 κατετάγη στο ΠΝ ως μόνιμος Σημαιοφόρος Χημικός και το 1984 τέθηκε σε αποστρατεία.

Αρχιπλοίαρχος (ΥΙ) ε.α.

Δήμος Κουτσιμπάνης ΠΝ

Απεβίωσε την 6η Ιουνίου 2024. Γεννήθηκε το 1954 στον Νομό Έβρου. Το 1972 εισήλθε στη ΣΣΑΣ και το 2005 τέθηκε σε αποστρατεία.

Αρχιπλοίαρχος ε.α.

Νικόλαος Καλαντζόπουλος ΠΝ

Απεβίωσε την 22α Ιουνίου 2024. Γεννήθηκε το 1956 στην Νέα Σμύρνη. Το 1974 εισήλθε στη ΣΝΔ και το 2008 τέθηκε σε αποστρατεία.

Αρχιπλοίαρχος (Ο) ε.α.

Αθανάσιος Λυμπέρης ΠΝ

Απεβίωσε την 27η Ιουλίου 2024. Γεννήθηκε το 1937 στον Νομό Βοιωτίας. Το 1962 εισήλθε στη ΣΝΔ και το 1989 τέθηκε σε αποστρατεία.

Πλοίαρχος (Μ) ε.α.

Χρήστος Φράγκος ΠΝ

Απεβίωσε την 14η Ιουλίου 2024. Γεννήθηκε το 1955 στην Καλλιθέα Αττικής. Το 1974 εισήλθε στη ΣΝΔ και το 2000 τέθηκε σε αποστρατεία.

Πλοίαρχος (Μ) ε.ε.

Ευάγγελος Πλατάκης ΠΝ

Απεβίωσε την 29η Μαΐου 2024. Γεννήθηκε το 1967 στο Ηράκλειο Κρήτης. Το 1984 εισήλθε στη ΣΝΔ. Τον τελευταίο χρόνο υπηρετούσε στο ΓΕΝ.

Πλοίαρχος (Ε) ε.α.

Γεώργιος Φράττης ΠΝ

Απεβίωσε την 22α Ιουνίου 2024. Γεννήθηκε το 1951 στη Σαλαμίνα. Το 1968 εισήλθε στη ΣΔΥΤΕΝ και το 2003 τέθηκε σε αποστρατεία.

Πλοίαρχος (Ε) ε.α.

Αναστάσιος Λαθούρης ΠΝ

Απεβίωσε την 16η Μαΐου 2024. Γεννήθηκε το 1942 στη Νήσο Σαλαμίνα. Το 1957 κατετάγη στο ΠΝ ως Ναύτης μαθητής τεχνίτης και το 1992 τέθηκε σε αποστρατεία.

Πλοίαρχος (Ε) ε.α.

Ανδρέας Τουλιάτος ΠΝ

Απεβίωσε την 29η Ιουνίου 2024. Γεννήθηκε το 1941 στην Πάτρα. Το 1956 κατετάγη στο ΠΝ ως ναύτης μαθητής τεχνίτης και το 1991 τέθηκε σε αποστρατεία.

Πλοίαρχος (Ε) ε.α.

Κωνσταντίνος Μπλιάκης ΠΝ

Απεβίωσε την 31η Ιουλίου 2024. Γεννήθηκε το 1952 στον Νομό Φθιώτιδας. Το 1967 εισήλθε στη ΣΔΥΝ και το 2002 τέθηκε σε αποστρατεία.

Αντιπλοίαρχος (Ε) ε.ε.

Χαρίλαος Χρυσικόπουλος ΠΝ

Απεβίωσε την 6η Ιουνίου 2024. Γεννήθηκε το 1971 στην Αθήνα. Το 1989 εισήλθε στη ΣΜΥΝ. Τον τελευταίο χρόνο υπηρετούσε στο ΓΕΝ.

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

Υπεύθυνο για το περιεχόμενο: ΓΕΝ

Αντιπλοίαρχος (Ε) ε.α.

Σωτήριος Πανουσάκης ΠΝ

Απεβίωσε 10η Ιουλίου 2024. Γεννήθηκε το 1932 στον Νομό Μεσσηνίας. Το 1954 κατετάγη στο ΠΝ ως Μόνιμος Υποκελευστής Β΄ ΠΒ και το 1985 τέθηκε σε αποστρατεία.

Αντιπλοίαρχος (Ε) ε.α.

Διονύσιος Γκόμωλης ΠΝ

Απεβίωσε 27η Ιουλίου 2024. Γεννήθηκε το 1933 στον Νομό Ηλείας. Το 1950 κατετάγη στο ΠΝ ως μαθητής τεχνίτης και το 1985 τέθηκε σε αποστρατεία.

Αντιπλοίαρχος (Ε) ε.α.

Αναστάσιος Γκιώνης ΠΝ

Απεβίωσε 18η Ιουλίου 2024. Γεννήθηκε το 1933 στον Νομό Αττικής. Το 1948 κατετάγη στο ΠΝ ως ναυτόπαις και το 1983 τέθηκε σε αποστρατεία.

Πλωτάρχης (Ε) ε.α.

Θεοφάνης Μικαλόπουλος ΠΝ

Απεβίωσε 18η Μαΐου 2024. Γεννήθηκε το 1934 στο Δήμο Αθηναίων. Το 1954 κατετάγη στο ΠΝ ως Μόνιμος Υποκελευστής Β΄ Ρ/Ε και το 1982 τέθηκε σε αποστρατεία.

Υποπλοίαρχος (Ε) ε.α.

Μιχαήλ Αντωνιάδης ΠΝ

Απεβίωσε την 11η Ιουνίου 2024. Γεννήθηκε το 1947 στην Αθήνα. Το 1963 κατετάγη στο ΠΝ ως μαθητής τεχνίτης και το 1990 τέθηκε σε αποστρατεία.

Υποπλοίαρχος (Ε) ε.α.

Νικόλαος Καλιντέρης ΠΝ

Απεβίωσε την 23η Ιουνίου 2024. Γεννήθηκε το 1940 στον Νομό Αρκαδίας. Το 1957 κατετάγη στο ΠΝ ως μαθητής τεχνίτης και το 1989 τέθηκε σε αποστρατεία.

Υποπλοίαρχος (Ε) ε.α.

Μιχαήλ Αντωνιάδης ΠΝ

Απεβίωσε την 11η Ιουνίου 2024. Γεννήθηκε το 1947 στον Νομό Αττικής. Το 1963 κατετάγη στο ΠΝ ως μαθητής τεχνίτης και το 1990 τέθηκε σε αποστρατεία.

Ανθυπλοίαρχος (Ε) ε.α.

Αθανάσιος Ζώντος ΠΝ

Απεβίωσε την 01η Αυγούστου 2024. Γεννήθηκε το 1955 στον Νομό Εύβοιας. Το 1970 εισήλθε στη ΣΔΥΤΕΝ και το 1997 τέθηκε σε αποστρατεία.

Σημαιοφόρος (Ε) ε.α.

Γεώργιος Τακτικός ΠΝ

Απεβίωσε την 26η Μαΐου 2024. Γεννήθηκε το 1943 στον Νομό Αττικής. Το 1959 κατετάγη στο ΠΝ ως Ναυτόπαις και το 1986 τέθηκε σε αποστρατεία.

Σημαιοφόρος (Ε) ε.α.

Ευάγγελος Πάνου ΠΝ

Απεβίωσε την 5η Ιουνίου 2024. Γεννήθηκε το 1944 στον Πόρο. Το 1958 κατετάγη στο ΠΝ ως Ναυτόπαις και το 1984 τέθηκε σε αποστρατεία.

Σημαιοφόρος (Ε) ε.α.

Ανδρέας Βλάχος ΠΝ

Απεβίωσε την 25η Ιανουαρίου 2024. Γεννήθηκε το 1940 στον Νομό Αχαΐας. Το 1956 κατετάγη στο ΠΝ ως Ναυτόπαις και το 1982 τέθηκε σε αποστρατεία.

Σημαιοφόρος (Ε) ε.α.

Γεώργιος Σπίνος ΠΝ

Απεβίωσε την 20η Ιουνίου 2024. Γεννήθηκε το 1944 στην Ζάκυνθο. Το 1960 κατετάγη στο ΠΝ ως ναύτης μαθητής τεχνίτης και το 1986 τέθηκε σε αποστρατεία.

Σημαιοφόρος (Ε) ε.α.

Ιωάννης Μετσογιαννάκης ΠΝ

Απεβίωσε 20η Μαΐου 2024. Γεννήθηκε το 1942 στη Νήσο Σαλαμίνα. Το 1958 κατετάγη στο ΠΝ ως μαθητής τεχνίτης και το 1984 τέθηκε σε αποστρατεία.

Εκ μέρους του Πολεμικού Ναυτικού εκφράζονται τα πιο ειλικρινή συλλυπητήρια προς τις οικογένειες και τους συγγενείς των εκλιπόντων. Ευχόμεθα ο Πανάγαθος να τους προσφέρει παρηγορία και δύναμη ψυχής.

ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΙΕΣ

Υπεύθυνο για το περιεχόμενο: ΓΕΝ

- Τέθηκαν σε αποστρατεία μετά από αίτησή τους οι παρακάτω **Αρχιπλοίαρχοι Μηχανικοί**: Λάμπρος Λαμπρόπουλος, Ιωάννης Βλαχάκης.
- Τέθηκε σε αποστρατεία μετά από αίτησή του ο **Πλοίαρχος Μάχιμος** Δημήτριος Χριστοδουλάκος.
- Τέθηκε σε αποστρατεία ο **Πλοίαρχος (Ε)** Χαρίλαος Χρυσικόπουλος, αποστρατεία λογιζόμενη από 06 Ιουνίου 2024, ημερομηνία κατά την οποία απεβίωσε.
- Τέθηκε σε αποστρατεία μετά από αίτησή του ο **Πλοίαρχος (Ε)** Αθανάσιος Παπουτσής.
- Τέθηκαν σε αποστρατεία μετά από αίτησή τους οι παρακάτω **Αντιπλοίαρχοι**:
Μάχιμοι: Κωνσταντίνος Πατσιαούρας, Κωνσταντίνος Σπυρίδης,
Μηχανικός: Αλέξανδρος Μιχέλνς.
- Τέθηκαν σε αποστρατεία μετά από αίτησή τους οι παρακάτω **Αντιπλοίαρχοι (Ε)**: Σωτήριος Δαούτης.
- Τέθηκαν σε αποστρατεία μετά από αίτησή τους οι παρακάτω **Πλωτάρχες (Ε)**: Ευάγγελος Αλιφραγκής, Γαβριήλ Τσαβαρής.
- Τέθηκαν σε αυτεπάγγελτη αποστρατεία οι παρακάτω **Πλωτάρχες (Ε)**: Μιλτιάδης Σουλιώτης.
- Τέθηκαν σε αποστρατεία μετά από αίτησή τους οι παρακάτω **Υποπλοίαρχοι (Ε)**: Χρήστος Σαμαράς.
- Τέθηκαν σε αποστρατεία μετά από αίτησή τους οι παρακάτω **Υποπλοίαρχοι**:
Μάχιμοι: Δημήτριος Χατζής.
Μηχανικοί: Ιωάννης Χρονόπουλος.
Υγειονομικού/Ιατρός: Λεωνίδας Κολιαστάσης.
- Τέθηκαν σε αποστρατεία μετά από αίτησή τους οι παρακάτω **Υποπλοίαρχοι (Ε)**: Γεώργιος Στεργιόπουλος.
- Τέθηκαν σε αποστρατεία μετά από αίτησή τους οι παρακάτω **Ανθυποπλοίαρχοι**:
Μάχιμοι: Παναγιώτης Μπάνος, Ευάγγελος Τσουλακίδης, Σταύρος Σταυρινός.
Μηχανικοί: Νικόλαος Λαζαρίδης, Σταμάτιος Ζήσης, Κωνσταντίνος Μπραουδάκης.
Οικονομικοί: Νικολέττα Παπακωνσταντίνου.
- Τέθηκαν σε αποστρατεία μετά από αίτησή τους οι παρακάτω **Ανθυποπλοίαρχοι (Ε)**: Διονύσιος Σίμος, Γεώργιος Μυλωνάκης.
- Τέθηκε σε αποστρατεία ο **Ανθυποπλοίαρχος (Ε)** Δημήτριος Κακάμπουρας, αποστρατεία λογιζόμενη από 29 Φεβρουαρίου 2024, ημερομηνία κατά την οποία απεβίωσε.
- Τέθηκε σε αυτεπάγγελτη αποστρατεία ο **Ανθυποπλοίαρχος (Ε)**: Παναγιώτης Τσιουμπής.
- Τέθηκαν σε αποστρατεία μετά από αίτησή τους οι παρακάτω **Σημαιοφόροι (Ε)**: Πετρούλα Γεωργακάκου, Μαρία Λαζαρίδου, Ιωάννης Ανδρέου, Γεώργιος Κοκκώνης, Μαρία Λυραντζή, Νικόλαος Τσαουσίδης, Αφροδίτη Ντάκου, Εμμανουήλ Νταρίφας, Βασίλειος Κρασσάς, Απόστολος Γκλέτος, Αρχοντή Μιχαηλίδη.
- Τέθηκαν σε αυτεπάγγελτη αποστρατεία οι παρακάτω **Σημαιοφόροι (Ε)**: Στέφανος Δημητριάδης
- Τέθηκαν σε αποστρατεία μετά από αίτησή τους οι παρακάτω **Ανθυπασπιστές**: Διαμαντής Βάρνας (Τ/ΜΕΚ), Δημήτριος Χαρίτος (Τ/ΗΝ-ΣΝ), Χρήστος Αθανασίου (Τ/ΜΗΧ), Αναστάσιος Κολλάς (Τ/ΜΗΧ), Σπυρίδων Στάμου (Τ/ΟΠΛ-ΠΒ), Ισίδωρος Τσάπελης (ΔΙΑΧ/ΛΟΓ), Δημήτριος Θεοδωρακάκος (ΕΣΧ), Δήμητρα Μπούνια (Τ/ΟΠΛ-Τ), Στέφανος Ναστούλης (Τ/ΜΗΧ), Δημήτριος Τριανταφυλλίδης (Τ/ΜΗΧ), Διαμαντής Βάρνας (Τ/ΕΦΑΡ-ΜΕΚ).

ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΙΕΣ

Υπεύθυνο για το περιεχόμενο: ΓΕΝ

- Τέθηκαν σε αυτεπάγγελτη αποστρατεία οι παρακάτω **Ανθυπασπιστές**: Γεώργιος Τσάμης (Τ/ΗΝ/ΔΒ), Αντώνιος Μπουλάκας (Δ/ΥΠ/ΘΑΛ).
- Τέθηκαν σε αποστρατεία μετά από αίτησή τους οι παρακάτω **Αρχικελευστές**: Μιχαήλ Μουσαδής (Τ/ΗΝ-ΡΕ), Μαρία Στράνη (ΕΕ-ΠΕΣ).
- Τέθηκαν σε αυτεπάγγελτη αποστρατεία οι παρακάτω **Αρχικελευστές**: Κωνσταντίνος Καυκιάς (Τ/ΝΗ/ΡΕ), Βασίλειος Οικονομάκος (Τ/ΣΥΝ/ΕΦ), Γεώργιος Ευσταθόπουλος (Τ/ΟΠΛ-ΠΒ), Γεώργιος Σιδέρης (ΗΛ), Μιχαήλ Φυτούσης (ΔΙΑΧ/ΥΛ), Ιωάννης Τριανταφύλλου (ΗΛ/ΗΤ).
- Τέθηκαν σε αποστρατεία μετά από αίτησή τους οι παρακάτω **Αρχικελευστές ΕΠΟΠ**: Ζαχαρίας Αλεξόπουλος (ΕΕ-ΡΕ), Δημήτριος Παπαδόπουλος (ΕΕ-ΡΕ), Νικόλαος-Χρήστος Μπούδρος (Τ/ΜΗΧ), Ιωάννης Τριανταφύλλου (Τ/ΗΝ-ΑΣ), Νικόλαος Μαρινόπουλος (ΗΛ), Μιχαήλ Τσιλιβάκος (ΕΕ-ΠΕΣ), Ηλίας Μαρκομικάλης (ΕΕ-ΠΕΣ).
- Τέθηκαν σε αποστρατεία μετά από αίτησή τους οι παρακάτω **Επικελευστές ΕΠΟΠ**: Σταύρος Κωνσταντούζος (ΑΡΜ), Ιωάννης-Θεολόγος Παπαδάκης (Τ/ΜΗΧ-ΜΕΚ), Χρήστος Μουστής (ΗΛ), Ευστράτιος Μηνάς (Τ/ΜΗΧ-ΜΕΚ), Γεώργιος Δασουράς (ΕΕ-ΠΕΣ), Ιωάννης Θεοδωράκης (Τ/ΗΝ-ΡΕ), Κωνσταντίνος Μπίκας (ΕΣΧ), Θεοδόσης Κροκιδάκης (Τ/ΜΗΧ-ΜΕΚ), Παναγιώτης Μαστροκωνσταντής (ΕΕ-ΠΕΣ), Αλέξανδρος Βλάχος (Τ/ΜΗΧ-ΜΕΚ).
- Τέθηκαν σε αυτεπάγγελτη αποστρατεία οι παρακάτω **Επικελευστές Επαγγελματίες Οπλίτες ΕΠΟΠ**: Μιχαήλ Φυτούσης (ΔΙΑΧ/ΥΛ), Ιωάννης Τριανταφύλλου (ΗΛ/ΗΤ).
- Τέθηκαν σε αυτεπάγγελτη αποστρατεία οι παρακάτω **Κελευστές Επαγγελματίες Οπλίτες ΕΠΟΠ**: Χαράλαμπος Τσιφρίκας (ΕΣΧ).
- Απολύθηκαν οι παρακάτω **Δίοποι Επαγγελματίες Οπλίτες ΕΠΟΠ**: Άννα Χρηστίδου (Π/Λ/ΚΥΑΜ), Τριανταφυλλιά Τσιάρα (Β/ΝΟΣ), Αντώνιος Μαρινάκης (Τ/ΜΗΧ/ΨΥΚΤ), Αλέξανδρος Μικέλνς (Τ/ΗΝ-ΔΒ), Πέτρος Στάμου (Τ/ΜΗΧ), Παναγιώτης Λεμόγιαννης (ΑΡΜ/ΦΑΡ), Σωτήριος Πατιτζιάνης (Τ/ΟΠΛ-ΠΒ), Ιωάννης Γκότσης (Τ/ΗΝ-ΣΝ), Ηλίας Μερμελάς (ΕΕ/ΡΕ), Ευάγγελος Βακιρλής (Τ/ΗΝ-ΡΕ), Ιωάννης Ντεβετζίδης (ΕΕ/ΠΕΣ), Διονύσιος Λομποτέσης (Τ/ΗΝ-ΑΥ), Σταύρος Γερακάκης (ΕΕ/ΣΗΜ).
- Απολύθηκαν οι παρακάτω **Επαγγελματίες Οπλίτες Ναύτες ΕΠΟΠ**: Μιχαήλ Γκουβάτσος (Τ/ΣΥΝ-ΕΦ), Μυζαφέρ Μπραχουσαι (ΗΛ), Παναγιώτης Κοτρογιάννης (ΗΛ), Αλέξανδρος Φλώρος (Τ/ΟΠΛ/ΠΒ), Παναγιώτης-Ευθύμιος Πάνναρος (ΑΡΜ), Κωνσταντίνος Θεοδωρόπουλος (Τ/ΜΗΧ), Κλεάνθης Χαρακίδας (Τ/ΣΥΝ/ΣΥΓΚ), Νικολέτα-Δήμητρα Ραυτοπούλου (ΕΕ/ΣΗΜ), Ευστράτιος Σαλιπός (ΔΙΑΧ/ΛΟΓ), Στέργιος Χαντζάκος (Τ/ΜΗΧ), Ιωάννης Ματθαίος (ΗΛ), Μιχαήλ Πατέρας (Τ/ΜΗΧ), Σπυρίδωνας Μώρος (Τ/ΗΝ/ΑΣ), Γεωργία-Κωνσταντίνα Μακρίδη (Τ/ΗΝ/ΣΝ), Νικόλαος Κραβαριώτης (Τ/ΜΗΧ), Κωνσταντίνος Χατζηνικολάου (Τ/ΜΗΧ), Νικόλαος Κοντάκος (Τ/ΜΗΧ), Ιωάννα Τζινάβου (ΕΕ/ΣΗΜ), Ηλίας Κουτσούλας, (Τ/ΗΝ/ΔΒ), Γεώργιος-Εμμανουήλ Βρατσάμης (Τ/ΜΗΧ), Λάμπρος Καλαμίδας (Δ/ΥΠ/ΘΑΛ), Απόστολος Κατσάρας (Τ/ΜΗΧ/ΨΥΚΤ).

ΟΝΟΜΑΣΙΕΣ

Υπεύθυνο για το περιεχόμενο: ΓΕΝ

■ Ονομάζονται **Μόνιμοι Σημαιοφόροι** και κατατάσσονται στο Πολεμικό Ναυτικό οι παρακάτω Ναυτικοί Δόκιμοι που αποφοίτησαν ευδόκιμα από τη **Σ.Ν.Δ.** το έτος 2024:

Μάχιμοι: Μίνωας Γιαννόπουλος, Αντωνία Παπιδάκη, Αθανάσιος-Ταξιδάρης Δαούλας, Βασίλειος-Εφραίμ Χρυσοχοΐδης, Ευάγγελος Βρανάς, Μαριλένα Ξανθοπούλου, Μαλβίνα Γκίνη, Δημήτριος Γονατάς, Σταύρος Τσίγκος, Μοσχούλα Σιφνάκη, Ειρήνη Κωνσταντινίδη, Μαρία-Αλίκη Κωνσταντή, Κωνσταντίνος Τσούμπας, Ιωάννης-Εφραίμ Γιανναράκης, Αντώνιος Τζιέρης, Ιωσήφ Βασιλειάδης, Άρτεμις Πανακούλια, Παναγιώτης Στεφάνου, Γεώργιος Ποθάκος, Βησσαρίων Παππάς, Δημήτριος Ρηγόπουλος, Αριστείδης Φρυγανάς, Σπυρίδων-Τρύφων Ντινοδήμος

Μηχανικοί: Σάββας Κωνσταντίνου, Νικόλαος Νταλλής, Γεωργία Κλενιάτη, Ανέστης Καραβελίδης, Χρυσοβαλάντης Αγγελάκης, Χριστίνα Ζαχαρία, Άγγελος Βασιλόπουλος, Γεώργιος Ντυμένος

■ Ονομάζεται **Μόνιμη Σημαιοφόρος** και κατατάσσεται στο Πολεμικό Ναυτικό η μαθήτρια σώματος Υγειονομικού/Οδοντίατρος Ευγενία Μοσχογιάννη που αποφοίτησε ευδόκιμα από τη **ΣΣΑΣ.** το έτος 2023:

■ Ονομάζονται **Μόνιμοι Κελευστές** και κατατάσσονται στο Πολεμικό Ναυτικό οι παρακάτω Δόκιμοι Υπαξιωματικοί που αποφοίτησαν ευδόκιμα από τη **Σ.Μ.Υ.Ν.** το έτος 2024:

Κωνσταντίνη Μπογδανάκη (Τ/ΟΠΛ-ΠΜ), Κωνσταντίνη Μπατσογιάννη (Τ/ΗΝ-ΑΥ), Πηνελόπη Καραμπεσίνη (ΔΙΑΧ-ΥΛ), Αμαρυλλίς Στελλάκη (ΔΙΑΧ-ΥΛ), Νικόλαος Χαραλαμπόπουλος (Τ/ΣΥΝ-ΕΦ), Στεφάνια Πασιμίμα (Τ/ΟΠΛ-ΠΜ), Μάρθα Κάλπακα (Τ/ΗΝ-ΑΥ), Αδαμαντίνη Μουζακίτη (ΗΛ), Ιωάννης Μαρούλης (Τ/ΗΝ-ΑΥ), Ευθύμιος Κατσιαβάς (Τ/ΟΠΛ-Τ), Πηνελόπη Ζαχαριουδάκη (ΕΕ-ΠΕΣ), Αναστάσιος Χαρακόπουλος (Τ/ΗΝ-ΡΕ), Μαρία-Αλεξάνδρα Ολάρου (Τ/ΗΝ-ΑΣ), Σταύρος Ανδριανόπουλος (ΗΛ), Ναταλία-Ιωάννα Γεωργίου (ΔΙΑΧ-ΥΛ), Δήμητρα Βαρβαροπούλου (ΕΕ-ΡΕ), Αθανάσιος Δαΐος (ΕΕ-ΠΕΣ), Ηλιάννα Βασάκου (ΕΕ-ΠΕΣ), Θεοδόσιος Σοιλεμετζ (Τ/ΟΠΛ-ΠΒ), Ευστρατία Τελλίδη (ΕΕ-ΡΕ), Αλέξανδρος Τάλογλου (Τ/ΟΠΛ-Τ), Λουκάς Ρέζκ (Τ/ΟΠΛ-Τ), Ηλίας Βιρβίλης (Τ/ΗΝ-ΣΝ), Δημήτριος Κοκκινίδης (ΗΛ), Διονύσιος Μακρυπόδης (ΕΕ-ΠΕΣ), Χριστίνα Μπόνη (Τ/ΗΝ-ΑΣ), Αλέξανδρος Κετίκογλου (Τ/ΗΝ-ΔΒ), Στέφανος Κουτρούλης (ΔΙΑΧ-ΥΛ), Ευανθία-Μαρία Χατζή (Τ/ΣΥΝ-ΕΦ), Αναστάσιος Αγγελάκης (Τ/ΗΝ-ΡΕ), Κωνσταντίνη Μερτσιώτη (Τ/ΜΗΧ-ΨΥΚΤ), Ιωάννης Τσιτσές (Τ/ΗΝ-ΔΒ), Παναγιώτης Ρήγας (ΔΙΑΧ-ΥΛ), Ευστάθιος Βλάχος (Τ/ΗΝ-ΔΒ), Στέφανος Νότος (Τ/ΜΗΧ), Ευάγγελος Κοτσάνης (Τ/ΣΥΝ-ΕΦ), Ευαγγελία Μιχαλάκη (Τ/ΗΝ-ΡΕ), Μαρίνα Λιάπη (Τ/ΟΠΛ-ΠΜ), Βασιλική Μαμώλη (Τ/ΗΝ-ΡΕ), Ελευθέριος Αποστολόπουλος (ΗΛ), Βασίλειος Παπαποστόλου (Τ/ΗΝ-ΔΒ), Αλεξάνδρα Μπαζιώτη (Τ/ΜΗΧ-ΨΥΚΤ), Ιωάννα Μπραζιώτη (Τ/ΗΝ-ΣΝ), Αικατερίνη Παπαδοπούλου (Τ/ΗΝ-ΔΒ), Λεμονιά Κολλιοπούλου (Τ/ΗΝ-ΣΝ), Ιωάννης Μουτουσιδής (ΗΛ), Ευθαλία

Καραφυλλίδου (Τ/ΟΠΛ-Τ), Ελευθέριος Παντελέου (Τ/ΗΝ-ΑΣ), Ιωάννης Λιάπης (Τ/ΣΥΝ-ΕΦ), Κωνσταντίνος Γκαναράς (ΗΛ), Δημήτριος Γελαδάρης (Τ/ΜΗΧ), Μιχαήλ Στεφανάκης (Τ/ΜΗΧ-ΨΥΚΤ), Μαρία Πούλιου (Τ/ΗΝ-ΑΣ), Γεώργιος Τσιπλάκης (Τ/ΗΝ-ΑΣ), Φρόσω Μείντη (Τ/ΟΠΛ-ΠΒ), Παντελήμων Μπόνης (Τ/ΗΝ-ΡΕ), Χρυσάνθη Μακρή (Τ/ΗΝ-ΡΕ), Αθανάσιος Τριανταφύλλου (Τ/ΟΠΛ-ΠΒ), Εμμανουήλ Χουλιάρας (Τ/ΗΝ-ΣΝ), Παναγής Μαγουλάς (ΕΕ-ΠΕΣ), Αθανασία Κοκκόρου (Τ/ΗΝ-ΔΒ), Κωνσταντίνος Τσουμάρης (Τ/ΗΝ-ΔΒ), Παναγιώτης Κατωπόδης (ΗΛ), Αναστάσιος Βαρελάκης (Τ/ΜΗΧ), Ελένη Στριγκώνη (Τ/ΗΝ-ΔΒ), Ανδρέας Τσακίρης (Τ/ΟΠΛ-ΠΜ), Παναγιώτης Ανδριόπουλος (Τ/ΜΗΧ-ΨΥΚΤ), Αικατερίνη Χερά (Τ/ΗΝ-ΔΒ), Αργύριος Βαρουχάς (Τ/ΜΗΧ), Δημήτριος Καραμήτρος (Τ/ΜΗΧ), Γεώργιος-Ραφαήλ Διονυσόπουλος (ΕΕ-ΡΕ),

Αλεξάνδρα Αλεξίου (Τ/ΟΠΛ-ΠΒ), Νέκτωρ Χαραλαμπίδης (Τ/ΟΠΛ-Τ), Χρήστος Τσαουσαί (Τ/ΗΝ-ΡΕ), Γρηγόριος Ρουμελιώτης (Τ/ΗΝ-ΑΣ), Σταύρος Μπουραζάς (Τ/ΜΗΧ-ΨΥΚΤ), Δέσποινα Μουλιανιάκη (Τ/ΗΝ-ΣΝ), Αναστασία Προκοπίου (Τ/ΗΝ-ΑΥ), Ηρακλής Ζαχαριουδάκης (Τ/ΗΝ-ΡΕ), Γεώργιος Γιαννίκος (Τ/ΗΝ-ΑΥ), Χριστόφορος Τσούλφας (Τ/ΟΠΛ-ΠΒ), Αριστείδης Πασσιάς (Τ/ΗΝ-ΑΣ), Άννα Δεμελή (Τ/ΗΝ-ΣΝ), Μαγδαληνή Γάτση (Τ/ΜΗΧ), Θεόδωρος Μπόζογλου (Τ/ΣΥΝ-ΕΦ), Σπυρίδων Κολοβός (Τ/ΗΝ-ΣΝ), Ζήσης Γκαναβάς (Τ/ΗΝ-ΑΣ), Κωνσταντίνος Πετράκης (Τ/ΗΝ-ΑΣ), Βάιος Κάσκος (Τ/ΗΝ-ΑΥ), Σωτήρης Τσαντήλας (Τ/ΗΝ-ΑΥ), Άγγελος Στατήρης (Τ/ΜΗΧ), Αθανάσιος Παθιάκης (Τ/ΗΝ-ΣΝ), Παναγιώτης Βεληβασάκης (Τ/ΗΝ-ΑΣ), Μιλτιάδης-Άγγελος Δημητρουλόπουλος (ΕΕ/ΡΕ).

ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Υπεύθυνο για το περιεχόμενο: ΓΕΝ

1. Εθνικές Ασκήσεις

■ Από 14 έως 15 Μαΐου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή Μυρτώου πελάγους η άσκηση μικρής κλίμακας «ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ 08/24», με συμμετοχή των Υ/Β «ΜΑΤΡΩΖΟΣ» και ΠΑΤ «ΕΥΡΩΤΑΣ».

■ Από 15 έως 17 Μαΐου 2024 διεξήχθη στο Ναυτικό Οχυρό Σούδας η άσκηση μικρής κλίμακας Φύλαξης Ναυτικών Εγκαταστάσεων «ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ 3Κ/24», με συμμετοχή των ΦΝΕ και ΦΣ του Οχυρού.

■ Την 20 Μαΐου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή νοτιοδυτικά ν. Κρήτης η άσκηση μικρής κλίμακας χωρίς πυρά «ΤΡΙΑΙΝΑ 13/24», με συμμετοχή της Φ/Γ «ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΦΩΚΑΣ» και ΑΦΔΒ της ΠΑ.

■ Από 20 έως 24 Μαΐου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή Σαρωνικού κόλπου - Ν.Ο. Φλεβών και ΠΒ Πλατεία η άσκηση μικρής κλίμακας «ΚΥΜΑ 2/24» σε συνδυασμό με την άσκηση μικρής κλίμακας «ΙΑΠΕΤΟΣ 2/24», με συμμετοχή στελεχών ΔΥΚ - ΣΑΠ/ΤΜ - ΣΑΠ/ΤΑ - ΑΒ ΗΡΑΚΛΕΙΑ και Α/Φ τ.Σ.130.

■ Από 21 έως 22 Μαΐου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή Μυρτώου πελάγους η άσκηση μικρής κλίμακας «ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ 09/24», με συμμετοχή των Φ/Γ «ΝΑΒΑΡΙΝΟΝ» - Φ/Γ «ΛΗΜΝΟΣ» - Υ/Β «ΝΗΡΕΥΣ» - Υ/Β «ΩΚΕΑΝΟΣ» - ΠΓΥ «ΑΛΙΑΚΜΩΝ» και ΠΑΤ «ΕΥΡΩΤΑΣ».

• Από 21 έως 22 Μαΐου 2024 διεξήχθη στο Ναυτικό Οχυρό Σκαρμαγκάς η άσκηση μικρής κλίμακας Φύλαξης Ναυτικών Εγκαταστάσεων «ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ 2/24», με συμμετοχή των ΦΝΕ και ΦΣ του Οχυρού.

■ Την 21 Μαΐου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή Καδράμαινας ν. Κω, η συνεκπαίδευση του 5ου ΕΤΕΘ με την Κ/Φ «ΑΗΤΗΤΟΣ».

■ Την 27 Μαΐου 2024 διεξήχθη στον Ναύσταθμο Κρήτης συνεκπαίδευση της 1ης ΜΑΛ με την Φ/Γ «ΕΛΛΗ».

■ Την 28 Μαΐου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή Σαρωνικού κόλπου συνεκπαίδευση της Ζ' ΜΑΚ με το ΠΤΜ «ΚΕΡΚΥΡΑ».

ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Υπεύθυνο για το περιεχόμενο: ΓΕΝ

■ Την 29 Μαΐου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή ν.Χίου, η συνεκπαίδευση του 4ου ΕΤΕΘ με την Κ/Φ «ΚΑΣΟΣ».

■ Την 29 Μαΐου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή νοτιοδυτικά ν. Κρήτης η άσκηση μικρής κλίμακας χωρίς πυρά «ΤΡΙΑΙΝΑ 14/24», με συμμετοχή της Φ/Γ «ΕΛΛΗ» και ΑΦΔΒ της ΠΑ.

■ Την 31 Μαΐου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή ν.Ρόδου, η συνεκπαίδευση του 4ου ΕΤΕΘ με την Κ/Φ «ΑΗΤΤΗΤΟΣ».

■ Από 01 έως 06 Ιουνίου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή Αιγαίου πελάγους και νοτιοανατολικής Μεσογείου η τακτική άσκηση μεσαίας κλίμακας «ΚΑΤΑΙΓΙΣ 24» σε συνδυασμό με τις ασκήσεις μεσαίας κλίμακας «ΠΟΛΥΦΗΜΟΣ-24» και μικρής κλίμακας «ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ 10/24», με συμμετοχή συνόλου μονάδων ΑΣ - Μονάδες ΣΞ - Αφη ΠΑ - Προσωπικό ΔΕΠ και μέσα ΑΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ.

■ Από 03 έως 04 Ιουνίου 2024 διεξήχθη στο Ναυτικό Οχυρό Σαλαμίνας η άσκηση μικρής κλίμακας Φύλαξης Ναυτικών Εγκαταστάσεων «ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ 3Σ/24», με συμμετοχή των ΦΝΕ και ΦΣ του Οχυρού.

■ Την 06 Ιουνίου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή νοτιοανατολικά ν. Καρπάθου η άσκηση μικρής κλίμακας χωρίς πυρά «ΤΡΙΑΙΝΑ 15/24», με συμμετοχή του ΤΠΚ «ΒΛΑΧΑΚΟΣ» και ΑΦΔΒ της ΠΑ.

■ Την 11 Ιουνίου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή νοτιοανατολικά ν. Ρόδου η άσκηση μικρής κλίμακας χωρίς πυρά «ΤΡΙΑΙΝΑ 16/24», με συμμετοχή του ΤΠΚ «ΡΟΥΣΣΕΝ» και ΑΦΔΒ της ΠΑ.

■ Την 11 Ιουνίου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή Αιγαίου πελάγους η τακτική άσκηση μεσαίας κλίμακας «ΙΑΣΩΝ - ΠΟΣΕΙΔΩΝ 1/24», με συμμετοχή των ΤΠΚ «ΒΛΑΧΑΚΟΣ» και ΠΠ «ΣΤΑΜΟΥ».

■ Από 11 έως 12 Ιουνίου 2024 διεξήχθη στο Ναυτικό Οχυρό Λέρου η άσκηση μικρής κλίμακας Φύλαξης Ναυτικών Εγκαταστάσεων «ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ 3Λ/24», με συμμετοχή των ΦΝΕ και ΦΣ του Οχυρού.

■ Από 01 έως 06 Ιουνίου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή Αιγαίου πελάγους και νοτιοανατολικής Μεσογείου η τακτική άσκηση μικρής κλίμακας «ΛΑΙΛΑΨ 24» σε συνδυασμό με την άσκηση μικρής κλίμακας «ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ 11/24», με συμμετοχή συνόλου μονάδων ΑΣ - Μονάδες ΣΞ - Αφη ΠΑ - Προσωπικό ΔΕΠ και μέσα ΑΛΣ/ΕΛ.ΑΚΤ.

■ Την 11 Ιουνίου 2024 διεξήχθη στον Ναύσταθμο Κρήτης συνεκπαίδευση της 5ης Α/Μ ΤΑΞ με την Φ/Γ «NABAPINON».

■ Την 17 Ιουνίου 2024 διεξήχθη στο Ναύσταθμο Κρήτης, η συνεκπαίδευση της 1ης ΜΑΛ με την Φ/Γ «NABAPINON».

■ Την 18 Ιουνίου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή Όρμου Δελφινιού Λαγκαδά και σύμπλεγμα Οινουσσών, η συνεκπαίδευση του 3ου ΕΤΕΘ με το ΠΠ «ΣΤΑΜΟΥ».

■ Την 18 Ιουνίου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή Κόλπος Γέρας ν. Λέσβου η τακτική άσκηση μεσαίας κλίμακας «ΙΑΣΩΝ - ΠΟΣΕΙΔΩΝ 1/24», με συμμετοχή της Κ/Φ «ΜΑΧΗΤΗΣ».

■ Την 18 Ιουνίου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή Καρδάμαινα ν.Κω, η συνεκπαίδευση του 5ου ΕΤΕΘ με την Κ/Φ «ΚΡΑΤΑΙΟΣ».

■ Από 19 έως 20 Ιουνίου 2024 διεξήχθη στο Ναυτικό Οχυρό Βοτανικού η άσκηση μικρής κλίμακας Φύλαξης Ναυτικών Εγκαταστάσεων «ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ 3Β/24», με συμμετοχή των ΦΝΕ και ΦΣ του Οχυρού.

■ Από 25 έως 28 Ιουνίου 2024 διεξήχθη στη

ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Υπεύθυνο για το περιεχόμενο: ΓΕΝ

θαλάσσια περιοχή Μυρτώου πελάγους η άσκηση μικρής κλίμακας «ΓΡΙΠΟΣ 01/24», με συμμετοχή των ΝΘΗ «ΕΥΝΙΚΗ» - ΝΘΗ «ΕΥΡΩΠΗ» - Κ/Φ «ΒΟΤΣΗΣ» και Ε/Π τ.5Η70Β.

■ Από 30 Ιουνίου 24 έως 05 Ιουνίου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή νοτιοδυτικά Πελοποννήσου οι εκπαιδευτικές βολές Κ/Β, με συμμετοχή των Φ/Γ «ΥΔΡΑ - Φ/Γ «ΕΛΛΗ» - Φ/Γ «ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ» - Φ/Γ «ΛΗΜΝΟΣ» - Φ/Γ «NABAPINON» - Φ/Γ «ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΦΩΚΑΣ» - Φ/Γ «ΣΠΕΤΣΑΙ» - ΤΠΚ «ΡΙΤΣΟΣ» - ΤΠΚ «ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ» - ΤΠΚ «ΔΑΝΙΟΛΟΣ» - ΤΠΚ «ΒΛΑΧΑΚΟΣ» - Κ/Φ «ΚΡΑΤΑΙΟΣ» - ΠΓΥ «ΑΙΑΣ» - ΠΓΥ «ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ» - Α/Φ ΠΑ - ΣΑΠ/ΤΜ - ΣΜΗΕΑ.

■ Την 03 Ιουλίου 2024 διεξήχθη στον Ναύσταθμο Σαλαμίνας η συνεκπαίδευση της 2ης ΜΑΛ με την Φ/Γ «ΣΑΛΑΜΙΣ».

■ Την 05 Ιουλίου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή κόλπου Μεγάρων η άσκηση μικρής κλίμακας «ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ 12/24», με συμμετοχή των Υ/Β «ΚΑΤΣΩΝΗΣ» και ΠΑΤ «ΝΕΣΤΟΣ».

■ Την 09 Ιουλίου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή Όρμου Δελφινιού Λαγκαδά, η συνεκπαίδευση του 3ου ΕΤΕΘ με την Κ/Φ «ΤΟΛΜΗ».

■ Την 09 Ιουλίου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή ν.Σάμου, η συνεκπαίδευση του 4ου ΕΤΕΘ με την Κ/Φ «ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ».

■ Από 10 έως 12 Ιουλίου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή Μυρτώου πελάγους η άσκηση μικρής κλίμακας «ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ 13/24», με συμμετοχή των Φ/Γ «ΥΔΡΑ» - Υ/Β «ΚΑΤΣΩΝΗΣ» και ΠΑΤ «ΕΥΡΩΤΑΣ».

■ Την 10 Ιουλίου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή νοτιοανατολικά ν. Ρόδου η άσκηση μικρής κλίμακας χωρίς πυρά «ΤΡΙΑΙΝΑ 17/24», με συμμετοχή του ΤΠΚ «ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ» και ΑΦΔΒ της ΠΑ.

■ Από 16 έως 17 Ιουλίου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή Μυρτώου πελάγους η άσκηση μικρής κλίμακας «ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ 14/24», με συμμετοχή των Φ/Γ «ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΦΩΚΑΣ» - Υ/Β «ΠΙΠΙΝΟΣ» - Υ/Β «ΩΚΕΑΝΟΣ» και ΠΑΤ «ΕΥΡΩΤΑΣ».

■ Την 16 Ιουλίου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή Καρδάμαινας ν. Κώς, η συνεκπαίδευση του 5ου ΕΤΕΘ με την Κ/Φ «ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ».

■ Την 17 Ιουλίου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή ν.Λέσβου, η συνεκπαίδευση του 2ου ΕΤΕΘ με την Κ/Φ «ΤΟΛΜΗ».

■ Την 18 Ιουλίου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή νοτιοανατολικά ν. Καρπάθου η άσκηση μικρής κλίμακας χωρίς πυρά «ΤΡΙΑΙΝΑ 18/24», με συμμετοχή της Κ/Φ «ΑΗΤΤΗΤΟΣ» και ΑΦΔΒ της ΠΑ.

■ Από 23 έως 24 Ιουλίου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή Μυρτώου πελάγους η άσκηση μικρής κλίμακας «ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ 15/24», με συμμετοχή των Φ/Γ «NABAPINON» - Υ/Β «ΝΗΡΕΥΣ» και ΠΑΤ «ΝΕΣΤΟΣ».

2. Συμμαχικές - Διακρατικές Ασκήσεις

■ Από 26 Απριλίου έως 10 Μαΐου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή Κεντρικής-Ανατολικής Μεσογείου η Συμμαχική επιχειρησιακή εκπαίδευση «NEPTUNE STRIKE 24» με ενσωμάτωση των δυνάμεων των Carrier Support Group (CSG) που επιχειρούν στη Μεσόγειο με τις συμμαχικές δυνάμεις του SACEUR στην περιοχή ευθύνης του, με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς των Φ/Γ «ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ» - Φ/Γ «ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ» - Α/Γ «ΙΚΑΡΙΑ» - Υ/Β «ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΗΣ» - ΣΑΠ/ΤΜ.

■ Από 29 Απριλίου έως 09 Μαΐου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή ν. Μαγιόρκας, η Ισπανική άσκηση «SPANISH MINEX 24», με

ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Υπεύθυνο για το περιεχόμενο: ΓΕΝ

συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς των ΠΓΥ «ΗΡΑΚΛΗΣ» (ως Πλοίο έδρας Διοικητού TG 441.04) και ΝΘΗ «ΕΥΡΩΠΗ».

■ Από 06 έως 26 Μαΐου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή Κεντρικής Μεσογείου η Πολυεθνική άσκηση τ. INVITEX/LIVEX «MARE APERTO 24-I – POLARIS 24» με ενσωμάτωση των δυνάμεων του Carrier Support Group (CSG) FS «CHARLES DE GAULLE» που επιχειρούν στη Μεσόγειο, με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς της Φ/Γ «ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ».

■ Από 13 έως 24 Μαΐου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή ν.Σαρδηνίας, η Ιταλική άσκηση «ITA MINEX 24», με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς των ΠΓΥ «ΗΡΑΚΛΗΣ» (ως Πλοίο έδρας Διοικητού TG 441.04) και ΝΘΗ «ΕΥΡΩΠΗ».

■ Από 23 έως 28 Μαΐου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή ν.Ίμπιζας και ν.Καρθαγένης, η Ευρωπαϊκή άσκηση τ. INVITEX/LIVEX/OPEX «MARSEC EU 24» στον τομέα θαλάσσιας ασφάλειας εστιασμένη σε σενάρια προστασίας υποθαλάσσιων υποδομών και παράνομης αλιείας, με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς επιτελούς ΑΣ.

■ Από 27 έως 31 Μαΐου 2024 διεξήχθη στην Mine Warfare School (EGUERMIN) της Ναυτικής Ακαδημίας του βελγικού Ναυτικού στην Οσάνδη η Πολυεθνική άσκηση CPX (Command Post Exercise) τ. NCAGS (Naval Cooperation and Guidance for Shipping) «SNOW MASTER 24», με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς επιτελούς ΔΝΑΡ.

■ Την 28 Μαΐου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή δυτικά ν.Κρήτης συνεκπαίδευση «PASSEX», με συμμετοχή της Φ/Γ «ΕΛΛΗ» και της FS «SURCOUF».

■ Από 02 έως 03 Ιουνίου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή βορείως ν.Κρήτης συνεκπαί-

δευση «PASSEX» του CTG ITS «CAVOUR-ESPS» NUMANCIA»-FS «ACONIT»-ITS «ALPINO», με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς των Φ/Γ «ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ» - Υ/Β «ΝΗΡΕΥΣ» και ΤΠΚ «ΒΛΑΧΑΚΟΣ».

■ Από 16 έως 20 Ιουνίου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή Ιονίου πελάγους η Πολυεθνική άσκηση «ADRION 24», με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς των ΠΓΥ «ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ» – ΤΠΚ «ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΔΗΣ» – ALS LISSUS-PV OMIS-ITS FOSCARI- Α/Φ ΠΑ - Επιτελών ΑΣ και ΔΥΚ.

■ Από 18 έως 20 Ιουνίου 2024 διεξήχθη στο HQ MARCOM στο Ηνωμένο Βασίλειο η Δοκιμαστική άσκηση επί χάρτου (ROC DRILL) του επιχειρησιακού Σχεδίου Θαλάσσιου Τομέα Νοτιοανατολικής Πτέρυγας (MarDom OPLAN JOA – SE), με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς επιτελούς της GRMARFOR.

■ Από 25 Ιουνίου έως 05 Ιουλίου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή Αγγλίας η Πολυεθνική άσκηση «SEA BREEZE 24-I», με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς επιτελούς της ΔΝΑΡ.

■ Από 04 έως 14 Ιουλίου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή Βουλγαρίας η Πολυεθνική άσκηση «BREEZE 24-I», με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς επιτελών ΔΤΣ και ΚΕΝΑΠ.

■ Από 12 έως 17 Ιουλίου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή Χαβάης η Πολυεθνική άσκηση «RIMPAC», με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς, ως παρατηρητή, επιτελούς ΓΕΝ.

■ Την 18 Ιουλίου 2024 διεξήχθη στη θαλάσσια περιοχή κεντρικού Αιγαίου συνεκπαίδευση «PASSEX» της TG 441.02 HMCS CHARLOTTETOWN-TCG GAZIANDEP - Φ/Γ «ΛΗΜΝΟΣ», με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς της Φ/Γ «ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΦΩΚΑΣ».

ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Υπεύθυνο για το περιεχόμενο: ΓΕΝ

3. Επισκέψεις Ξένων Αντιπροσωπειών

■ Την 05 Ιουλίου 2024 έλαβε χώρα η επίσημη επίσκεψη στη Φ/Γ «ΨΑΡΑ» στο λιμένα Τζιμπουτί του ύπατου εκπροσώπου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα εξωτερικής και πολιτικής ασφαλείας Joseph Borrell συνοδευόμενος από τον κ.ΥΕΘΑ και στρατιωτικής ηγεσίας. .

4. Συμμαχικές - Πολυεθνικές Επιχειρήσεις

α. Επιχείρηση UNIFIL MAROPS:

Το ΠΝ συμμετέχει καθ' όλο το έτος με μία Φ/Γ στην επιχείρηση UNIFIL MAROPS, η οποία διεξάγεται στη θαλάσσια περιοχή της ανατολικής Μεσογείου, ως ακολούθως:

■ Από 28 Φεβρουαρίου έως την 15 Μαΐου 2024 συμμετείχε η Φ/Γ «ΣΠΕΤΣΑΙ». Την 15 Μαΐου 2024 αντικαταστάθηκε από τη Φ/Γ «ΑΙΓΑΙΟΝ».

■ Από 15 Μαΐου έως την 17 Ιουλίου 2024 συμμετείχε η Φ/Γ «ΑΙΓΑΙΟΝ». Την 17 Ιουλίου 2024 αντικαταστάθηκε από τη Φ/Γ «ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ».

β. Επιχείρηση SEA GUARDIAN (OSG):

Το ΠΝ συμμετέχει καθ' όλο το έτος με ένα (1) Πολεμικό Πλοίο (ΤΠΚ ή Κ/Φ) υπό 8ωρη ετοιμότητα στο ΝΣ και με μία (1) Ομάδα Ειδικών Επιχειρήσεων 12 ατόμων της ΔΥΚ. Η συμμετοχή πολεμικού πλοίου στην εν λόγω επιχείρηση ήταν ως ακολούθως:

■ Εν όρω ΝΣ:

- Από 27 Απριλίου έως 31 Μαΐου 2024 με το ΤΠΚ «ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ».
- Από 01 έως 30 Ιουνίου 2024 με το ΤΠΚ «ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ».
- Από 01 έως 31 Ιουλίου 2024 με το ΤΠΚ «ΞΕΝΟΣ».

■ Από 1 Μαΐου έως 31 Ιουλίου 2024 διεξήχθησαν συνολικά δεκαπέντε (15) αποστολές σε ρόλο «Associated Support» από πλοία του ΠΝ, στην ευρύτερη θαλάσσια περιοχή κεντρικής και ανατολικής Μεσογείου.

■ Εξειδικευμένο ιπτάμενο προσωπικό του ΠΝ επιβαίνει σε αεροσκάφη της ΠΑ για πτήσεις «AIS SWEEP», στο πλαίσιο της επιχείρησης OSG. Από 01 Μαΐου έως 31 Ιουλίου 2024 πραγματοποιήθηκαν δώδεκα (12) πτήσεις σε ρόλο «Associated Support» και τρεις (3) πτήσεις σε ρόλο «Direct Support».

■ Από 03 έως 10 Ιουνίου 2024 το ΠΓΥ ΗΡΑΚΛΗΣ συμμετείχε στην επιχείρηση «FOCOPS 24-3» σε ρόλο «Associated Support». Η ανωτέρω Δύναμη επιχείρησε στη θαλάσσια περιοχή της κεντρικής Μεσογείου.

γ. Από 1 Μαΐου έως 31 Ιουλίου 2024 διεξήχθησαν συνολικά μια (1) αποστολή σε ρόλο «Direct Support» και δεκαεννέα (19) αποστολές σε ρόλο «Associated Support» στην επιχείρηση NOBLE SHIELD από πλοία του ΠΝ στην ευρύτερη θαλάσσια περιοχή κεντρικής και ανατολικής Μεσογείου.

δ. Συμμετοχή σε Μόνιμες Ναυτικές Δυνάμεις NATO:

TG 441.02 (πρώην SNMG-2):

■ Από 17 Φεβρουαρίου 2016, στο πλαίσιο της δραστηριότητας «NATO SUPPORT TO ASSIST WITH THE REFUGEE AND MIGRANT CRISIS IN THE AEGEAN SEA», στοιχείο της Δύναμης CTU 1100.02.01 διεξάγει περιπολίες στη θαλάσσια περιοχή του ανατολικού Αιγαίου. Στην εν λόγω δραστηριότητα συμμετείχαν για το χρονικό διάστημα από 1 Μαΐου έως 31 Ιουλίου 2024 οι ακόλουθες μονάδες του ΠΝ: ΤΠΚ «ΣΙΜΙΤΖΟΠΟΥΛΟΣ» - Κ/Φ «ΚΑΣΟΣ» - Κ/Φ «ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΣ» - Κ/Φ «ΤΟΛΜΗ» - ΤΠΚ «ΡΙΤΣΟΣ» - Κ/Φ «ΜΑ-

ΧΗΤΗΣ» – ΤΠΚ «ΞΕΝΟΣ» – ΤΠΚ «ΜΑΡΙΔΑΚΗΣ» – ΤΠΚ «ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ» – ΝΘΗ «ΕΥΝΙΚΗ».

■ Από 15 έως 24 Ιουλίου 2024 η Φ/Γ «ΛΗΜΝΟΣ» συμμετείχε στη δύναμη VJTF/TG 441.02. Η ανωτέρω δύναμη επιχείρησε στη θαλάσσια περιοχή της κεντρικής και ανατολικής Μεσογείου.

TG 441.04 (πρώην SNMCMG-2):

■ Από 12 Ιανουαρίου 2024 έως 30 Ιουνίου 2024 το ΠΓΥ «ΗΡΑΚΛΗΣ» συμμετείχε στη Δύναμη ως πλοίο Διοικήσεως, στο πλαίσιο ανάληψης της Διοίκησης από την Ελλάδα, για το πρώτο εξάμηνο του τρέχοντος έτους και επιχειρεί στη θαλάσσια περιοχή της Μεσογείου.

■ Από 08 Απριλίου 2024 έως 24 Μαΐου 2024 το ΝΘΗ «ΕΥΡΩΠΗ» συμμετείχε στη Δύναμη, στο πλαίσιο ανάληψης Διοίκησης από την Ελλάδα, για το πρώτο εξάμηνο του τρέχοντος έτους, που επιχειρεί στη θαλάσσια περιοχή της Μεσογείου.

ε. Συμμετοχή σε Αποστολές Ευρωπαϊκής Ένωσης

■ Το ΠΝ συμμετέχει καθ' όλο το έτος με μία Φ/Γ στην επιχείρηση «IRINI» η οποία διεξάγεται στη θαλάσσια περιοχή της κεντρικής Μεσογείου. Από 19 Απριλίου έως 19 Ιουνίου 2024 συμμετείχε η Φ/Γ «ΚΑΝΑΡΗΣ» η οποία αντικαταστάθηκε την 19 Ιουνίου 2024 από τη Φ/Γ «ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ».

■ Το ΠΝ συμμετέχει καθ' όλο το έτος με μία Φ/Γ στην επιχείρηση «ASPIDES» η οποία διεξάγεται στη θαλάσσια περιοχή της Ερυθράς Θάλασσας και του Κόλπου του Άντεν. Από 03 Μαρτίου 2024 έως 06 Ιουνίου 2024 συμμετείχε η Φ/Γ «ΥΔΡΑ» η οποία αντικαταστάθηκε την 19 Ιουνίου 2024 από τη Φ/Γ «ΨΑΡΑ».

στ. Επιχειρήσεις Αεροπλανοφόρων

■ Από 07 έως 23 Μαΐου 2024 η Φ/Γ «ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ» συμμετείχε σε επιχείρηση συνοδείας του Carrier Support Group (CSG) της FS «CHARLES DE

GAULLE-CDG» στη θαλάσσια περιοχή της ανατολικής - κεντρικής Μεσογείου.

■ Από 11 έως 15 Μαΐου 2024 το Υ/Β «ΚΑΤΣΩΝΗΣ» συμμετείχε σε επιχείρηση συνοδείας, σε ρόλο «Associated Support», του Carrier Support Group (CSG) της FS «CHARLES DE GAULLE-CDG» στη θαλάσσια περιοχή της κεντρικής Μεσογείου.

■ Από 23 έως 29 Ιουνίου 2024 η Φ/Γ «ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ» συμμετείχε σε επιχείρηση συνοδείας του Carrier Support Group 2 (CSG-2) της USS «DWIGHT D EISENHOWER» στη θαλάσσια περιοχή της ανατολικής - κεντρικής Μεσογείου.

5. Κοινωνική προσφορά των Ενόπλων Δυνάμεων

α. Αποστολές Εσωτερικού – Εξωτερικού:

■ Από 11 έως 17 Απριλίου 2024 διατέθηκαν η Κ/Φ «ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΣ» και η Κ/Φ «ΜΑΧΗΤΗΣ» για τη μεταφορά προσωπικού της Μ.Κ.Ε. «ΑΝΟΙΧΤΗ ΑΓΚΑΛΙΑ» από ν. Ψαρά σε ν. Αγ. Ευστράτιο.

■ Από 27 Ιουνίου 2024 έως 02 Ιουλίου 2024 διατέθηκε η Υ/Φ «ΠΡΕΣΠΑ» για τη μεταφορά ποσίου ύδατος στην Ι.Μ. Πανορμίτη ν. Σύμης και στη ν. Ρόδο.

β. Κατάσβεση πυρκαγιών – Περιπολίες – Επιτήρηση

Ουδεμία

γ. Έρευνα - Διάσωση

Μονάδες του ΠΝ συμμετείχαν, στις κάτωθι αποστολές Έρευνας-Διάσωσης (Ε-Δ):

■ Την 15 Ιουνίου 2024 διατέθηκε ένα (1) Ε/Π S-70B-6 στην θαλάσσια περιοχή Επανομής Χαλκιδικής στο πλαίσιο διάσωσης ανθρωπίνης ζωής.

6. Εκδηλώσεις – Επισκέψεις

■ Την 03 Μαΐου 2024 έλαβε χώρα στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό Αθηνών η τελετή επιταφίου, με συμμετοχή αντιπροσωπείας Αξκών Β. ΕΓΠ, Β. Τελετάρχη και άοπλο τμήμα συνοδείας πομπής επιταφίου με επικεφαλής.

■ Την 04 Μαΐου 2024 έλαβε χώρα στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό Αθηνών η τελετή Ανάστασης, με συμμετοχή αντιπροσωπείας Αξκών Β. Τελετάρχη, Δημοιρίτης ΣΝΔ και ένοπλο τμήμα Ν. Δοκίμων με επικεφαλής.

■ Την 08 Μαΐου 2024 έλαβε χώρα στη ν.Σύμη ο εορτασμός επετείου υπογραφής πρωτοκόλλου παραδόσεως στρατευμάτων κατοχής, με συμμετοχή του ΤΠΚ «ΜΥΚΟΝΙΟΣ» και αντιπροσωπεία πληρώματος.

■ Την 14 Μαΐου 2024 έλαβε χώρα στην Αλεξανδρούπολη η εκδήλωση «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ 2024», με συμμετοχή της Κ/Φ «ΚΑΣΟΣ».

■ Την 22 Μαΐου 2024 έλαβε χώρα στο Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών η ονοματοδοσία πτέρυγας, παρουσία κ. Α/ΓΕΕΘΑ και κ. Α/ΓΕΝ.

■ Την 26 Μαΐου 2024 έλαβε χώρα στα Χανιά η 83η επέτειος Μάχη της Κρήτης, με συμμετοχή της Φ/Γ «ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΦΩΚΑΣ» και επιτελών ΠΝ.

■ Την 03 Ιουνίου 2024 έλαβε χώρα στον Κάβτανο Χανίων η επέτειος ολοκαυτώματος Κατάνου, με συμμετοχή αντιπροσωπείας στελεχών Ναυστάθμου Κρήτης.

■ Την 04 Ιουνίου 2024 έλαβε χώρα στη Σχολή Ναυτικών Δοκίμων η 51η επέτειος κινήματος του Πολεμικού Ναυτικού το Μάιο του 1973, με συμμετοχή των Τριήρης Ολυμπιάς – Φ/Γ «ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ» καθώς και παρουσία Στρατιωτικής και Πολιτικής Ηγεσίας.

■ Την 05 Ιουνίου 2024 έλαβε χώρα στο Κέντρο Εκπαίδευσης Πόρος η ορκωμοσία της Β' ΕΣΣΟ Ναυτών, με συμμετοχή αντιπροσωπείας Στρατιωτικής Ηγεσίας.

■ Την 10 Ιουνίου 2024 έλαβε χώρα στο Ναύσταθμο Σαλαμίνας η τελετή ονοματοδοσίας και ένταξης στο ΠΝ ΠΓΥ-ΕΕ «ΠΕΡΣΕΑΣ», με συμμετοχή της Προέδρου της Δημοκρατίας, Στρατιωτικής και Πολιτικής Ηγεσίας.

■ Την 16 Ιουνίου 2024 έλαβε χώρα η 200η Επέτειος από το Ολοκαύτωμα της Ηρωικής ν.Κάσου, με συμμετοχή της Φ/Γ «ΝΑΒΑΡΙΝΟΝ», αγήματος Απόδοσης Τιμών, αντιπροσωπεία στελεχών ΠΝ.

■ Την 21 Ιουνίου 2024 έλαβε χώρα στη Σχολή Ναυτικών Δοκίμων η τελετή Ορκωμοσίας Νέων Σημαιοφόρων Π.Ν./Λ.Σ.-ΕΛΑΚΤ., με συμμετοχή της Προέδρου της Δημοκρατίας και Στρατιωτικής Ηγεσίας.

■ Από 22 έως 23 Ιουνίου 2024 έλαβε χώρα στη ν.Ψαρά η 200ή Επέτειος Ολοκαυτώματος της ν.Ψαρά, με συμμετοχή της Φ/Γ «ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΦΩΚΑΣ» και τμήματος Μπάντας ΠΝ.

■ Από 29 έως 30 Ιουνίου 2024 έλαβε χώρα στη ν.Υδρα τα «ΜΙΑΟΥΛΕΙΑ 24», με συμμετοχή του ΤΠΚ «ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ» αντιπροσωπεία στελεχών Π.Ν. και τμήματος Μπάντας ΠΝ.

■ Από 03 έως 07 Ιουλίου 2024 έλαβαν χώρα στο λιμένα Αλεξανδρούπολης οι εκδηλώσεις Ναυτικής Εβδομάδας, με συμμετοχή της Κ/Φ «ΤΟΛΜΗ».

■ Την 05 Ιουλίου 2024 έλαβε χώρα στο Ναυτικό Οχυρό Σκαρामαγκά η τελετή Ορκωμοσίας Νέων Κελευστών 42ης Σειράς ΣΜΥΝ.

■ Την 18 Ιουλίου 2024 έλαβε χώρα η τελετή Αγιασμού και Επιθεωρήσεως Δοκίμων Υπαξιωματικών προ αναχωρήσεως ΘΕΠ 2024.

ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Υπεύθυνο για το περιεχόμενο: GEN

7. Διάφορα Θέματα:

■ Από 07 έως 10 Μαΐου 2024 διεξήχθη στην Σλοβενία η ετήσια συνάντηση Αρχηγών ευρωπαϊκών Ναυτικών (CHENS 2024), με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς κ.Α/ΓΕΝ και επιτελών ΓΕΝ.

■ Από 14 έως 16 Μαΐου 2024 διεξήχθη στην Αθήνα η 11η ΔΣΣ (Διμερής Στρατιωτική Συνεργασία) επιπέδου ΓΕΝ μεταξύ ΠΝ και Ρουμανικού Ναυτικού, με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς επιτελών ΓΕΝ.

■ Την 17 Μαΐου 2024 διεξήχθη στο ΚΕΝΑΠ η σύσκεψη του Project Management Group του PESCO (Permanent Structured Corporation), αναφορικά με το project UMS (Upgrade of Maritime Surveillance), με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς επιτελών ΓΕΝ.

■ Από 21 έως 24 Μαΐου 2024 διεξήχθη στη Ναυτική Βάση «Miinisadam» Ταλλίν (Εσθονία) το συμπόσιο «Maritime Domain Awareness & Sea Denial», με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς επιτελούς ΓΕΝ.

■ Την 22 Μαΐου 2024 διεξήχθη στο Ναύσταθμο Κρήτης «Άσκηση Μείζονος Ατυχήματος (AMA)», με συμμετοχή στελεχών του ΠΝ, Σωμάτων Ασφαλείας, ΕΚΑΒ και πολιτικών φορέων.

■ Από 22 έως 24 Μαΐου 2024 διεξήχθη στο Βουκουρέστι (Ρουμανία) η 1η σύνοδος για το 2024, της Διευθύνουσας Επιτροπής (ΔΕ) του κέντρου αριστείας MARSEC COE (Steering Committee Meeting, SCM 2024/1), με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς επιτελών ΓΕΝ.

■ Από 23 έως 28 Μαΐου 2024 διεξήχθη στην Ιταλία το φεστιβάλ Julia Noba, με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς τμήματος Μπάντας ΠΝ.

■ Την 30 Μαΐου 2024, διεξήχθη στη Σχολή Ναυτικών Δοκίμων η εκδήλωση «ΠΩΣΕΙΔΩΝΙΑ 2024», με συμμετοχή τμήματος Μπάντας ΠΝ.

■ Από 30 έως 31 Μαΐου 2024 διεξήχθη στη Διεθνή Ναυτική Ακαδημία στο Svendborg της Δανίας η «European Maritime Day», με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς επιτελούς ΓΕΝ.

■ Την 01 Ιουνίου 2024, διεξήχθη στον Πειραιά η εκδήλωση «ΗΜΕΡΕΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ 2024», με συμμετοχή τμήματος Μπάντας ΠΝ.

■ Από 02 έως 04 Ιουνίου 2024, διεξήχθη στη Ρόδα Ισπανίας το 25th Working Group και 22nd Steering Group της Πρωτοβουλίας European Carrier Group Interoperability Initiative (ECGI), με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς επιτελούς από HQ COMSPMARFOR.

■ Από 02 έως 04 Ιουνίου 2024, διεξήχθη η 15th NMIOTC ANNUAL CONFERENCE (Ετήσιο Συνέδριο), με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς επιτελών ΓΕΝ.

■ Από 12 έως 14 Ιουνίου 2024 διεξήχθη στην Βάρνα Βουλγαρίας η 3η ΔΣΣ (Διμερής Στρατιωτική Συνεργασία) επιπέδου ΓΕΝ μεταξύ ΠΝ και Βουλγάρικου Ναυτικού, με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς επιτελών ΓΕΝ.

■ Από 18 έως 20 Ιουνίου 2024 διεξήχθη στη Λισαβόνα της Πορτογαλίας το 15ο Συνέδριο CISE Stakeholders Group Meeting, με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς επιτελούς ΓΕΝ.

■ Από 18 έως 20 Ιουνίου 2024 διεξήχθη στη Οστάνδη στην Ναυτική Ακαδημία του Βελγίου το Ετήσιο Συνέδριο Ναρκοπολέμου NATO Naval Mine Warfare Conference 2024 (NNMWC 24), με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς επιτελούς ΔΝΑΡ.

■ Από 24 έως 25 Ιουνίου 2024 διεξήχθη στις Βρυξέλες η Εξαμηνιαία τακτική σύσκεψη του προγράμματος PESCO (Permanent Structured Corporation) "Essential Elements of European Escorts", με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς επιτελούς ΓΕΝ.

ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Υπεύθυνο για το περιεχόμενο: GEN

■ Από 26 έως 27 Ιουνίου 2024 διεξήχθη στις Βρυξέλες στο EUROCONTROL (ΕΕ) η Σύσκεψη των Ομάδων Εργασίας (ΟΕ) του MARSUR «PROJECT ARRANGEMENT BOARD – PAB» και «MANAGEMENT GROUP – MMG», με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς επιτελούς ΓΕΝ.

■ Από 27 έως 28 Ιουνίου 2024 διεξήχθη στη Κωνσταντινούπολη (Τουρκία), στις εγκαταστάσεις του Κέντρου Αριστείας το 4ο Maritime Security Conference (COE-MARSEC), με συμμετοχή από Ελληνικής πλευράς επιτελών ΓΕΝ.

■ Από 18 Ιουλίου 2024 πραγματοποιείται επί του Α/Γ «ΧΙΟΣ» ο Θερνίνος Εκπαιδευτικός Πλους της Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών Ναυτικού, στην περιοχή της Μεσογείου.

■ Από 19 Ιουλίου 2024 πραγματοποιείται επί των Φ/Γ «ΚΑΝΑΡΗΣ» και ΠΓΥ «ΠΡΟΜΥΘΕΥΣ» ο Θερνίνος Εκπαιδευτικός Πλους της Σχολής Ναυτικών Δοκίμων, στην περιοχή της Μεσογείου και Ατλαντικού.

ΕΞΟΥΔΕΤΕΡΩΣΗ ΠΥΡΟΜΑΧΙΚΩΝ ΑΠΟ ΟΜΑΔΕΣ ΟΕΝ/ΔΥΚ

A.A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΠΕΡΙΟΧΗ
1	02/07/2024	στην παραλία Αθερίδα Κίτρους Πιερίας.
2	09/07/2024	στον κόλπο Μιράμπελλος Αγ.Νικολάου ν. Κρήτης.
3	13/07/2024	στην παραλία Μεγάλου Καβουρίου Αττικής.
4	21/07/2024	στην περιοχή Μελισσοβράχα ν. Σάμου.

ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΚΕΙΜΗΛΙΩΝ & ΑΡΧΕΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Το τρίμηνο που πέρασε, έγιναν οι ακόλουθες παραχωρήσεις αρχειακού υλικού στην Υπηρεσία Ιστορίας Ναυτικού και ευχαριστούμε θερμά για την ευγενική χορηγία:

■ Ο κ. Νικόλαος Καπέτος, παραχώρησε στην Υπηρεσία Ιστορίας Ναυτικού πλήθος φωτογραφικού υλικού από τη συλλογή του πατέρα του, Αντιναύαρχου Οδυσσέα Καπέτου, διατελέσαντα Αρχηγού ΓΕΝ από 5 Ιανουαρίου έως 23 Μαρτίου 1982.

■ Ο Υποναύαρχος (ε.α) ΠΝ Γεώργιος Ποταμιάνος, παραχώρησε στην Υπηρεσία Ιστορίας Ναυτικού πλήθος φωτογραφικού υλικού, από την προσωπική του συλλογή.

■ Ο Πλοίαρχος (ε.α) ΠΝ Κωνσταντίνος Κουτρουλάκης, παραχώρησε στη Βιβλιοθήκη της Υπηρεσίας Ιστορίας Ναυτικού βιβλίο με τίτλο: Υπουργείο Ναυτικών, Γενικό Επιτελείο, *Διατάξεις του εν πολέμω, Διεθνούς Ναυτικού Δικαίου*, Αθήνα, 1913, από την προσωπική του συλλογή

■ Ο Πλοίαρχος (ε.α) ΠΝ Στυλιανός Ζάχος, παραχώρησε στην Υπηρεσία Ιστορίας Ναυτικού πλήθος φωτογραφικού υλικού, από τη συλλογή του πατέρα του Χρήστου Ζάχου, κατά τη χρονική περίοδο της υπηρεσίας του στο «ΑΡΙΩΝ» στη νήσο Κύπρο, από το 1964 έως το 1965.

Μία σημαντική παρακαταθήκη για τη ναυτική μας ιστορία αποτελεί το βιβλίο του Δημήτρη Γκαλών που πραγματεύεται τη δράση του υποβρυχίου «ΚΑΤΣΩΝΗΣ» κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και εκδόθηκε με την επιμέλεια του Ελληνικού Ινστιτούτου Ναυτικής Ιστορίας (ΕΛΙΝΙΣ). Ο τίτλος του βιβλίου «Διαβαίνοντας τις Ατραπούς του Θρύλου. Η Δράση και η Βύθιση του Υποβρυχίου Β.Π. ΚΑΤΣΩΝΗΣ Υ1 ιδωμένη μέσα από τα Ιστορικά Αρχεία και τα Ημερολόγια Πολέμου όλων των Επιχειρησιακά Εμπλεκόμενων Πλευρών» προδιαθέτει τον αναγνώστη για το περιεχόμενο του βιβλίου που πρόκειται να διαβάσει.

Ο συγγραφέας του βιβλίου και δεινός ιστορικός ερευνητής, πραγματοποίησε ένα τεράστιο έργο συλλογής και αξιοποίησης πρωτογενών αρχειακών πηγών, τόσο ελληνικών όσο και ξένων. Απότοκος όλων αυτών είναι μια ολοκληρωμένη μελέτη με πλούσιο φωτογραφικό υλικό που παρουσιάζεται για πρώτη φορά. Σύμμαχος του αναγνώστη καθίσταται το καλογραμμένο κείμενο και η δομή της παρουσίασης των διαφόρων κεφαλαίων του βιβλίου. Το βιβλίο εντυπωσιάζει επίσης, για το άρτιο αισθητικά στήσιμό του που δηλώνεται ήδη από το εξώφυλλό του. Πρόκειται για μία εξαιρετική ψηφιακή αναπαράσταση του θρυλικού υποβρυχίου «ΚΑΤΣΩΝΗΣ», κατασκευασμένη από τον Γιώργο Μαστρογεωργίου.

Η συγγραφή ενός βιβλίου και δη ιστορικού για τη δράση ενός υποβρυχίου αποτελεί από μόνη της ένα στοιχείο ικανό για να εξιτάρει τη φαντασία του αναγνώστη και να καλλιεργήσει προσδοκίες για το τόσο ιδιαίτερο αλλά και τόσο αποτελεσματικό αυτό όπλο. Η εξιστόρηση της πορείας του Υποβρυχίου «ΚΑΤΣΩΝΗΣ» που καθελκύσθηκε το 1926, την περίοδο του μεσοπολέμου και συμμετείχε και στον Β΄ ΠΠ καθίσταται πραγματικά μία πρόκληση για τον ιστορικό ερευνητή του σήμερα. Κινούμενο μέσα σε αυτές τις συμπληγάδες και αποφεύγοντας τους σκοπέλους, το βιβλίο του Δημήτρη Γκαλών στέκεται μακριά από την απλή σύνθεση και αναπαραγωγή των ήδη γνωστών στοιχείων. Απεναντίας, καταφεύγει στην αναζήτηση, την ενδελεχή έρευνα, την αντιπαραβολή και τεκμηρίωση των πηγών, δίνοντας απαντήσεις και αποκρυσταλλώνοντας πολλά γεγονότα που είχαν περάσει στην πλευρά του θρύλου. Για πρώτη φορά τα γεγονότα φωτίζονται ταυτόχρονα μέσα από ελληνικά, βρετανικά, γερμανικά και ιταλικά αρχεία προσφέροντας μια συνολική θεώρηση της δράσης του ελληνικού υποβρυχίου. Γι' αυτό και πολύ σωστά ο συγγραφέας, ήδη από τον υπότιτλο του βιβλίου, «κλείνει το μάτι» προς τον αναγνώστη και του δηλώνει πως το έργο αυτό έχει πράγματι, όπως και θα διαπιστώσει, «διαβεί τις ατραπούς του θρύλου» που έχουν πλεχτεί γύρω από την ιστορία του Υποβρυχίου «ΚΑΤΣΩΝΗΣ».

Πρόκειται για ένα πραγματικά εξαιρετικό σύγγραμμα που προσεγγίζει τα γεγονότα ολοκληρωμένα και όχι αποσπασματικά. Τοποθετεί το Υποβρύχιο «ΚΑΤΣΩΝΗΣ» στο ιστορικό του πλαίσιο και συγκεκριμένα στον ρόλο που κλήθηκαν να διαδραματίσουν τα συμμαχικά υποβρύχια στον πόλεμο της Μεσογείου. Στο συγκεκριμένο θέατρο επιχειρήσεων ο αντικειμενικός σκοπός ήταν να ανακοπή ο ανεφοδιασμός του μετώπου της βόρειου Αφρικής από τις δυνάμεις του Άξονα για να ξεκινήσει η απελευθέρωση της Ευρώπης. Και σε αυτό το πλαίσιο δράσης το Υποβρύχιο «ΚΑΤΣΩΝΗΣ», όπως και τα υπόλοιπα ελληνικά υποβρύχια και πλοία, απετέλεσαν σημαντικό παράγοντα για την υποστήριξη του σχεδίου του Ουίνστον Τσόρτσιλ να ξεκινήσει η αντεπίθεση από τον νότο πρώτα και έπειτα από τον βορρά.

Είναι βέβαιο πως το βιβλίο αυτό θα αποτελέσει σημείο αναφοράς τόσο για την εξειδικευμένη βιβλιογραφία για τον υποβρύχιο πόλεμο όσο και για τη γενικότερη βιβλιογραφία του Β΄ ΠΠ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ετήσια Συνδρομή Εσωτερικού

- Στρατιωτικό προσωπικό ε.ε., ε.α. και πολιτικό προσωπικό Πολεμικού Ναυτικού 10€
- Ιδιώτες & νομικά πρόσωπα..... 12€
- Ετήσια Συνδρομή Εξωτερικού..... 30€

Η εγγραφή των νέων στελεχών του ΠΝ διενεργείται σύμφωνα με το έγγραφο ΓΕΝ/ΔΕΔΗΣ Φ.800/05/05 από 6 Σεπτεμβρίου 2005.

Η εγγραφή ιδιωτών, νομικών προσώπων και πολιτικού προσωπικού ΠΝ υλοποιείται ως ακολούθως:

Οι ενδιαφερόμενοι καταθέτουν την ετήσια συνδρομή τους στον λογαριασμό της τράπεζας **ALPHA BANK** (χωρίς χρέωση εξόδων κατάθεσης) IBAN GR 0601404370437002001000022, δηλώνοντας στο πεδίο αιτιολογία του αποδεικτικού κατάθεσης τα στοιχεία του συνδρομητή.

Εκδόσεις Βιβλίων Υ.Ι.Ν.

Για παραγγελίες των εκδόσεων της Υπηρεσίας Ιστορίας Ναυτικού, μπορείτε να απευθυνθείτε στην Υπεύθυνη Εκδόσεων **Σημαιοφόρο(Ε)ΦωτεινήΚωτσιοπούλου** ΠΝ, στα παρακάτω τηλέφωνα και E-mail.

E-mail: f.kotsiopoulou@hellenicnavy.gr

Τηλ: 210 3484136-244-246-151-233-243

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

«ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ»

ΜΑΡΚΟΝΙ 20 – ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ

τ.κ: 104 47 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ: 210 3484 233 - 243

E-mail: yin_syndromes@navy.mil.gr, yin_naftep@navy.mil.gr, yin1935@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100069217894592>

Website: <http://www.yin.mil.gr/>

Youtube: <http://www.youtube.com/@navalhistorydepartment248>

